

T.C.

Ardahan Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Türk Dili Bilim Dalı

ORHAN SEYFİ ORHON’UN “ŞİİRLER” ADLI KİTABININ SÖZ DİZİMİ

Nagehan TOPÇU

Prof. Dr. Ceval KAYA

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2022

ORHAN SEYFİ ORHON’UN “ŞİİRLER” ADLI KİTABININ SÖZ DİZİMİ

Nagehan TOPÇU

Prof. Dr. Ceval KAYA

Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Türk Dili Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2022

KABUL VE ONAY

Nagehan Topçu tarafından hazırlanan “Orhan Seyfî Orhon’un “Şiirler” Adlı Kitabının Söz Dizimi” başlıklı bu çalışma, 20/01/2022 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

[İ m z a]

Doç. Dr. Nesrin GÜLLÜDAĞ (Başkan)

[İ m z a]

Prof. Dr. Ceval KAYA (Danışman)

[İ m z a]

Prof. Dr. Mustafa ŞENEL

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Prof. Dr. Mustafa ŞENEL

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Ardahan Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinleri yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan **“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”** kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / Ardahan Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

20/01/2022

[İmza]

Nagehan TOPÇU

¹“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”

(1) Madde 6. 1. Lisansüstü tezle ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulunun** gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

(3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, **tezin yapıldığı kurum** tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, **ilgili kurum ve kuruluşun önerisi** ile **enstitü** veya **fakültenin** uygun görüşü üzerine **üniversite yönetim kurulu** tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

* Tez **danışmanının** önerisi ve **enstitü anabilim dalının** uygun görüşü üzerine **enstitü** veya **fakülte yönetim kurulu** tarafından karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında zgn olduğunu, Tez Danışmanının **Prof. Dr. Ceval KAYA** danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığını beyan ederim.

(İmza)

Nagehan TOPÇU

ÖZET

TOPÇU, Nagehan. *Orhan Seyfi Orhon'un "Şiirler" Adlı Kitabının Söz Dizimi*, Yüksek Lisans Tezi, Ardahan, 2021.

Toplamlar gibi insanlarda dillerinden yakalanmaktadır. Yapılan bu çalışmada söz diziminden yola çıkarak şairin bireysel üslubunu yakalamayı amaçlamaktadır.

Üç ana bölüm halinde hazırlanan çalışma; Orhan Seyfi Orhon'un hayatı, fıkri ve edebi şahsiyeti, eserleri, eserlerinde en çok kullandığı temalar, söz öbekleri ve özellikleri, cümle ve cümlelerin öğeleri hakkında bilgiler ve son olarak şaire ait 128 adet şiirin cümle çözümlemeleri ve söz öbeği çözümlemelerini kapsamaktadır.

Çalışma temel olarak literatür taraması yöntemi ile yürülmüştür. Yapılan taramalar sonucunda şairin arka planda kalmış yönleri araştırılmıştır ve pek çok gramercinin konu ile ilgili görüşleri tespit edilmiştir. Yükleme fiil olan toplam 1669 kelime, yükleme isim olan toplam 820 kelime tespit edilmiştir. Bununla birlikte pek çok sayısal veriler elde edilmiştir.

Çalışma sonucunda şairin eylem cümlelerini ağırlıklı kullanmasından dolayı hareketli bir şiir diline sahip olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca en çok sıfat tamlaması kullanmış olduğundan betimlemelere önem verdiği anlaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler:

Söz dizimi, Şiir, Söz öbeği, Cümlelerin öğeleri, Orhan Seyfi Orhon.

ABSTRACT

TOPÇU, Nagehan. *Syntax of Orhan Seyfi Orhon's Book Titled "Şiirler (Poems)"*, Master's Thesis, Ardahan, 2021.

Like societies, people are caught by their tongues. In this study, it is aimed to catch the poet's individual style based on the syntax.

Orhan Seyfi Orhon's life, intellectual and literary personality, his works, the most used themes in his works, phrases and features, information about sentence and sentence elements, and finally, sentence analysis and phrase analysis of 128 poems belonging to the poet.

The study was basically carried out with the method of literature review. As a result of the scans, the aspects of the poet that remained in the background were investigated and the views of many grammarians on the subject were determined. A total of 1669 words with verbs and 820 words with nouns have been identified. However, many numerical data were obtained.

As a result of the study, it has been understood that the poet has an active poetic language due to his heavy use of action sentences. In addition, it was understood that he gave importance to descriptions since he used adjective phrases the most.

Keywords:

Syntax, Poetry, Phrase, Elements of the sentence, Orhan Seyfi Orhon.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI.....	
ETİK BEYAN.....	
ÖZET.....	5
ABSTRACT	6
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR	14
ÖN SÖZ.....	15
GİRİŞ	16
1. BÖLÜM.....	17
ORHAN SEYFİ ORHON’UN HAYATI, FİKRİ VE EDEBİ ŞAHSİYETİ, ŞİİRLERİNDEKİ TEMALAR VE ESERLERİ	17
1.1. HAYATI.....	17
1.2. FİKRİ VE EDEBİ ŞAHSİYETİ	18
1.3. ŞİİRLERİNDEKİ TEMALAR.....	19
1.3.1. Aşk ve Kadın.....	19
1.3.2. Yalnızlık ve Hüzün	19
1.3.3. Hatıralar.....	19
1.3.4. Yaşama Sevinci.....	19
1.3.5. Tabiat.....	20
1.3.6. İstanbul.....	20
1.3.7. Memleket Şiirleri	20
1.3.8. Atatürk	20
1.3.9. Kahramanlık.....	20
1.3.10. İhtiyarlık ve Ölüm	21
1.4. ESERLERİ.....	21
1.4.1. Manzum Eserleri	21

1.4.1.1. Şiir Kitapları.....	21
1.4.1.2. Antoloji	21
1.4.2. Mensur Eserleri	21
1.4.2.1. Roman	21
1.4.2.2. Mizahi Hikayeler.....	22
1.4.2.3. Mizahi Yazılar.....	22
1.4.2.4. Mizahi Olmayan Yazılar	22
1.4.2.5. Biyografileri	22
1.4.2.6. Diğer Eserleri	22
1.4.2.7. Hazırlık Aşamasında Kalan Eserleri	23
2. BÖLÜM.....	24
SÖZ DİZİMİ.....	24
2.1. SÖZ ÖBEKLERİ.....	24
2.1.1. Yapımlık Öbekler.....	24
2.1.1.1. Eylemsi Öbekleri.....	24
2.1.1.2. Kısaltma Öbekleri	26
2.1.1.3. Birleşik Eylem Öbeği.....	28
2.1.1.4. Yineleme Öbekleri	28
2.1.1.5. Aitlik Öbeği.....	29
2.1.1.6. Bağlama ve Öbek Cümlesi.....	29
2.1.1.7. Özel Ad Öbeği.....	29
2.1.2. Çekimlik Söz Öbekleri	29
2.1.2.1. İlişkilendirme öbekleri	29
2.1.2.2. Nitelendirme Öbekleri.....	31
2.2. CÜMLE	32
2.3. CÜMLE ÖGELERİ.....	32
2.3.1. Yüklem.....	32
2.3.2. Özne	33
2.3.3. Nesne.....	33
2.3.4. Yer tamlayıcısı	33
2.3.5. Zarf.....	34

2.3.6. Cümle dışı ögeler	34
3. BÖLÜM.....	35
İNCELEME	35
3.1. PERİ KIZIYLA ÇOBAN HİKÂYESİ	35
3.2. GÖZLERDE SEYEHAT	72
3.3. GEÇME!	75
3.4. İLK ÇARŞAF.....	77
3.5. BAHARA KASİDE	81
3.6. BAHAR	84
3.7. KÖRFEZDE MEHTAP	86
3.8. HÂTİRALAR	88
3.9. BİR YAZ MANZARASI	91
3.10. SAÇLAR	93
3.11. SEVGİLİYE MEKTUP	97
3.12. O BEYAZ BİR KUŞTU.....	104
3.13. BÜYÜ.....	106
3.14. BİR İZDİVAÇTAN SONRA	109
3.15. GÜLLE BÜLBÜL EFSANESİ	111
3.16. GELDİĞİN GÜNÜN HATIRASI	117
3.17. RÜYA	119
3.18. VEDÂ.....	121
3.19. ABDÜLHAK HÂMİD'E MEKTUP	124
3.20. USANÇ	155
3.21. DİYORLAR.....	158
3.22. YEİS.....	161
3.23. ANNEMLE HASBİHAL.....	163
3.24. O GÜZEL KADIN İÇİN	167
3.25. KÜÇÜK SULTAN	172
3.26. KANARYA	175
3.27. GEMİ.....	179
3.28. BİR ÇİFTLİK MANZARASI.....	183

3.29. GÖNLÜM	186
3.30. BÜTÜN GÜZELLERE	190
3.31. YOLCULUK.....	194
3.32. BEN.....	198
3.33. KIŞ GECELERİNDE.....	201
3.34. KIŞ GECELERİNDE.....	205
3.35. BİR KIŞ MASALI	209
3.36. BOĞAZ TÜRKÜSÜ	243
3.37. İLKBAHAR TÜRKÜSÜ	246
3.38. KALENDER TÜRKÜSÜ	248
3.39. ÇAKALDAĞ TÜRKÜSÜ	250
3.40. MANİLER.....	254
3.41. TÜRKÜLER	261
3.42. ÇENGELKÖY	266
3.43. TELGRAF SOKAĞI.....	283
3.44. EVİMİZ!	288
3.45. VASIYET	306
3.46. ŞAİRİN ÖLÜMÜ	310
3.47. ECEL!.....	316
3.48. VAR OLMAK, YOK OLMAK MES'ELESİ!	318
3.49. ÜÇ BUUT	324
3.50. HARP İÇİNDE BAHAR	325
3.51. ANADOLU TOPRAĞI	328
3.52. EĞRİ KILIÇ	333
3.53. RUMELİ HİSARLARI	335
3.54. EN GÜZEL ÖLÜM!	339
3.55. ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ	343
3.56. İSTANBUL'UN FETHİ	347
3.57. ÖLÜM VE İHTİYARLIK	358
3.58. İNCİR AĞACI.....	360
3.59. GÜZELLER VE BİZ.....	363
3.60. TALİH KUŞUM	365

3.61. ÜÇ DÜNYA!.....	366
3.62. GRAFİK.....	367
3.63. DOST	369
3.64. GENÇE HİCVİYE	370
3.65. SON PERDE	372
3.66. BEN, ÖLÜRSEM!	374
3.67. DÜŞMEYE GÖR.....	376
3.68. KARDEŞLİK.....	377
3.69. İKİ ŞEY	378
3.70. MÜNÂCAT	379
3.71. NERDESİN?	384
3.72. MÜNÂCAT	388
3.73. MÜNÂCAT	390
3.74. DUA	392
3.75. DUA	395
3.76. BİRLİK	397
3.77. İMÂN.....	399
3.78. FIRTINA VE KAR	402
3.79. SU.....	416
3.80. UÇAK FİLOSU	417
3.81. KIRLANGIÇ	418
3.82. LEYLEK	419
3.83. GELİNCİKLER	420
3.84. ERİK FİDANI.....	420
3.85. HOROZ	421
3.86. IRMAK.....	422
3.87. İHTİYARLIKTA AŞK	423
3.88. KİRPİ	424
3.89. BALIKLA KEDİ	425
3.90. AMPUL	426
3.91. BAHAR NEDİR.....	427
3.92. SENİNLE BAŞBAŞA	428

3.93. SİVRİSİNEK	429
3.94. YAĞMUR	429
3.95. KAR	430
3.96. SENİNLE BEN	431
3.97. RİCA.....	432
3.98. BENİMLE KAPLUMBAĞA	433
3.99. ORMANDA.....	434
3.100. GEYİK ANNE	434
3.101. KÖPEĞİN DİLİ.....	435
3.102. ÇAĞLAYAN.....	436
3.103. TAVUKLAR VE İNSANLAR	437
3.104. SERÇELER	438
3.105. ARI.....	439
3.106. EKİNLER	440
3.107. ONALTISINDA.....	440
3.108. N Ü	441
3.109. YAZ GELİNCE	442
3.110. MACERA	443
3.111. BAHARDA.....	444
3.112. BAŞAKLAR.....	445
3.113. AÇIK HAVADA KAR	445
3.114. BULUTLAR.....	446
3.115. SALINCAK.....	447
3.116. SEN, BEN... ..	448
3.117. ÇİNGENEYLE AYI	448
3.118. GELİNCE SEN!.....	449
3.119. ELİMDEN ÖPME	450
3.120. AYNADA.....	451
3.121. İHTİYAR ŞAİR!.....	451
3.122. BAHTİYAR GÜNLER	452
3.123. YAPRAK.....	453
3.124. BİZ İNSANLAR	454

3.125. GÜLMEK, AĞLAMAK.....	455
3.126. YILDIZ.....	455
3.127. SAADET.....	456
3.128. İŞTE, SEVDİĞİM DÜNYA	456
SONUÇ.....	458
KAYNAKÇA	460
EK 1. Tez çalışması orjinallik raporu.....	461
EK 2. Tez çalışması etik komisyon muafiyeti formu.....	462
ÖZGEÇMİŞ.....	463

KISALTMALAR

a. :	Ad
b'li n:	Belirtili Nesne
c.d.s.ö. :	Cümle Dışı Söz Öbeği
c.d.u. :	Cümle Dışı Unsur
e.ö. :	Eylemsi Öbeği
i.ö. :	İlişkilendirme Öbeği
n.ö. :	Nitelendirme Öbeği
n:	Belirtisiz Nesne
ö. :	Özne
s. :	Sıfat
y. :	Yüklem
y.t :	Yer Tamlayıcısı
z.t :	Zarf Tamlayıcısı

ÖN SÖZ

Dil, maddi ve manevi kültürlerin kuşaktan kuşağa aktarılmasında oldukça önemli bir araçtır. Yalnızca bir araç değil ayrıca da bir toplumun temel yapı taşıdır.

Geçmiş dönemlerde yazılan eserler şuanda ne kadar değerli ve önemli ise, bugün yazılan ve yazılacak olan eserler de gelecekte aynı değer ve önemi taşıyacaktır. Günümüze kadar yazılmış ve bundan sonra da yazılacak tüm eserlerin yegane malzemeleri kelimelerdir.

Yan yana gelen kelimeler, yargı bildirerek cümle, kavram, varlık ve hareketleri karşılayarak kelime gruplarını oluşturur. Bu yan yana diziliş muayyen kurallara dayalıdır.

Dillerin hepsi az yahut çok değişik söz dizimi yapısına sahiptir. Söz dizimi, dilin cümlelerini tüm yanları ile araştıran ve muhtelif kullanımlarını gösteren bir daldır.

Yapılan tez çalışması üç ana bölümden meydana gelmektedir. Birinci bölümde Orhan Seyfi Orhon'un yaşamı, eserleri, fikri ve edebi hayatı hakkında bilgiler toplanmıştır. Şairin hangi temalar üzerine şiirler yazdığı tespit edilmiştir. İkinci bölüm nasıl bir yöntem kullanıldığını ortaya koymak ve izlenilen yolu açıklamak amacıyla cümle öğeleri ve özellikleri üzerine hazırlanmıştır. Üçüncü bölümde ise kitapta yer alan şiirlerin cümle çözümlemeleri ve söz öbeği çözümlemeleri yapılmıştır.

Bu tez çalışmasına Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ danışmanlığında başlamıştım. Tezimi bitirip enstitüye teslim ettikten sonra danışmanım vefat etti. Savunma aşamasında iken danışmanlığımı Prof. Dr. Ceval KAYA üstlendi.

Bu tez vesilesiyle, merhum danışmanım Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ'ı rahmetle anıyorum.

GİRİŞ

Bir toplumun yaşamını sürdürebilmesi, insanların yazılı yahut sözlü olarak sağlıklı bir iletişim kurabilmeleri için dil oldukça önemli bir araçtır. Toplumlar gibi insanlar da dillerinden yakalanır. Bir şiirin anlaşılması ve yorumlanabilmesinde de şairin kullandığı cümle çeşitleri ve her öge önemlidir. Bir insanın yapmış olduğu her şey söz diziminden ibarettir. Yani resim yapmak, düşünmek vb. insanın gerçekleştirdiği her türlü eylem söz dizimidir.

Söz dizimi temel olarak sözlerin bağlanma şekillerini, söz öbeğini ve cümle türlerini araştırır. Ayrıca tamamiyle bireyseldir. Söz dizimi tamamen bireysel olduğu için söz diziminden yola çıkarak bir bireyi yakalarız. Ayrıca söz dizimi bize metni oluşturan bireyin zihnini sunduğu için kişisel bir üslup çalışması olur. Bu çalışmadaki amaç da şairin söz diziminden yola çıkarak şairin bireysel söz dizimini yakalamaktır.

Literatür taraması yöntemi kullanılarak şairin hayatı üzerine bir araştırma yürütülmüştür. Ardından “Söz dizimi üzerine herhangi bir çalışma var mı ?, Yapılan çalışmalar ile bizim yürüteceğimiz çalışma arasında benzerlikler var mı?” sorularından yola çıkılarak tarama yapılmıştır.

Çalışma şairin hayatı, söz dizimi, söz öbekleri, cümle ve cümlelerin öğeleri ve son olarak şairin şiirlerinin cümle ve söz öbeği çözümlemelerini kapsamaktadır. Çalışmanın sonucunda Orhan Seyfi Orhon’un gerek hayatı gerekse poetikası hakkında pek fazla bir araştırmaya rastlanmamıştır.

Söz dizimi hakkında ise diğer gramercilerin görüşlerine de yer verilmiştir. Ancak yapılan bu çalışma literatürde daha önce yapılmış söz dizimi çalışmaları ile biçimsel olarak farklılık göstermektedir. Literatür taramasında karşımıza çıkan diğer çalışmalara farklı bir bakış açısı ile yeni bir tarz ortaya konulmuştur.

1. BÖLÜM

ORHAN SEYFİ ORHON’UN HAYATI, FİKRİ VE EDEBİ ŞAHSIYETİ, ŞİİRLERİNDEKİ TEMALAR VE ESERLERİ

1.1. HAYATI

Şair, 23 Ekim 1890 tarihinde İstanbulda doğmuştur. Şairin doğum tarihi bazı kaynaklarda sadece yıl olarak verilmiştir. Hayatı ve eserleri hakkında en detaylı bilgiler İbnülemin Mahmut Kemal’in “*Son Asır Türk Şairleri*”nde yer almaktadır. Babası Miralay Mehmed Emin Bey’dir. Annesi Nimet Hanım’dır. Orhan Seyfi Orhon’un kaynaklarda ailesi ve özel hayatı hakkında yok denecek kadar az bilgi mevcuttur. Yapılan araştırmalar sonucunda sadece anne ve babasının adlarının anıldığı görülmektedir.

Ailesi, çocukluğu ve ilk gençliğine ait bilgileri veren en önemli kaynak Çocuk Adam’dır. Şair, yapıtın ikinci baskısına koyduğu “Birkaç Söz” de:

“Çocuk Adam, bir otobiyografi değildir. Fakat bu kitaptaki Çocuk Adam, birçok taraflarıyla ben’im ve bu kitaptaki her şey benim hayatımdan bir parçadır. Burada ne varsa hepsini ben yaşadım (Orhon, 1965: 184).”

diyerek yapıtın hayatından izler taşıdığını açık bir şekilde ifade etmektedir.

Şairin çocukluğu Çengelköy’deki evlerinde geçmiştir. Öğrenim hayatıyla alakalı ise bizlere şu bilgileri aktarmıştır:

“İbtidai tahsilimi Çengelköy ve Havuzbaşı mekteplerinde, Rüşdi tahsilimi Beylerbeyi mektebinde ikmal ettim. Mercan İdadisine girdim. Oradan çıktıktan sonra Tıbbiye, Mülkiye ve Hukuk mekteplerine kaydedildim. Mülkiyeye devam mecbur olduğu için –hem tembelliğimden, hem kayd altında yaşamayı hiç sevmeyişimden- girmedim. Tıbbiyeye gelince, birgün ameliyathanade bir hastanın nuhai şevkisine ibtali his için şiringa yapılırken gördüm. Fena halde sinirime dokundu. Bundan vazgeçtim. O zamanlar pek serbest olan Hukuka girdim. Mezun oldum (Orhon, 1965: 184).”

Beylerbeyi Rüştîyesi’nde öğrencilik yaptığı dönemlerde Nurullah Ataç’ın babasının şiirlerine nazireler yazmaya başlamıştır. İlerleyen zamanlarda yaşamakta olduğu bölgeden memnun olmayan şair Hacı Babasının ölümü ile birlikte Çengelköy’den

İstanbul'a taşınmıştır. Çengelköyde iken ailesi ile dar bir çemberde yaşadığını hisseden şair İstanbul'a taşınmaları ile ailenin tutumlarının ve yaşayış tarzlarının değişime uğramaya başladığını hissetmiştir. Bu dönemde babası Miralay rütbesine yükselmiştir. Yine Çocuk Adam'da bahsettiğine göre o dönemde abisinin yirmi üç, kendisinin ise 18 yaşında olduğu bilgisini aktarmıştır.

Hukuk eğitimini tamamlamasının ardından 1914 yılında Meclis-i Mebusan'da memuriyet hayatı başlamıştır. Memuriyete başlaması aile üyeleri tarafından senvinçle karşılanmıştır. Mebusan Meclisi'nin kaldırılmasıyla bir süre boş kalmıştır. Bu dönemde gazeteciliğe başlamıştır. Gerçek anlamda gazeteciliğe Yusuf Ziya Ortaç ile kurdukları (1922) “*Akbaba*” ile başlamıştır. Bu dönemlerde aynı zamanda öğretmenlik yapmaktadır. Daha sonra bir takım siyasi olaylar ile ilgili görülerek Bakanlık tarafından görevinden alınan Orhan Seyfi Orhon 1946 yılında Cumhuriyet Halk Partisi Zonguldak Milletvekili seçilmiştir.

Uzun bir süre aktif siyasetten uzak kalan şair 22 Ağustos 1972 tarihinde kalp krizi sonucu vefat etmiştir.

1.2. FİKRÎ VE EDEBÎ ŞAHSİYETİ

Orhon Seyfi'nin eğitimini bitirip memuriyete atıldığı dönemler o zamanın Türkiye'si için oldukça çalkantılıdır. Fikir olarak Ziya Gökalp'in etkisi altındadır. Türkçülük akımını benimsemiştir ve Türkçülük duygusuna bağlı kalmıştır. Hece ile şiirler yazmış ve sade bir dil benimsemiştir.

Yazdığı en eski şiir “*Kış Gecelerinde: Neşide-i Davet*” şiiridir. Yayınlamış ilk şiiri ise büyük babasına ithafen yazdığı “*Bir Mersiye: Bir Aşiyân İken*” şiiridir.

Milli edebiyat akımını şiire uygulamak amacıyla Ziya Gökalp'in teşvikiyle Şairler Derneği kurulmuştur. Bu derneğin kurucuları arasında Orhan Seyfi Orhon da vardır. Bu derneğin kurulması ve faaliyetlerinin sonucu olarak hece vezni bir zafer kazanmıştır. Ancak bir süre sonra bu şairler topluluğuna bir ad bulma ihtiyacı doğmuştur. İsmail Habib Sevük Fransada bulunan Beş Yazarlar Derneğinin adından esinlenerek bu topluluğa “Beş Hececiler” demiştir.

Fakat sadece bu beş şaire “Beş Hececiler” demek pek de doğru olmamaktadır. Zira o dönemde hece ile yazan Ziya Gökalp, İbrahim Alaaddin, Mehmet Emin Yurdakul gibi bir

çok şair bulunmaktadır. Orhan Seyfî, Faruk Nafiz, Enis Behiç , Halit Fahri ve Yusuf Ziya'yı ilk hececi şairler olarak adlandırmak daha doğrudur.

1.3. ŞİİRLERİNDEKİ TEMALAR

1.3.1. Aşk ve Kadın

Şairin en çok işlediği temalardır. Bir çok şair gibi Orhan Seyfî de kadın ve onların güzelliklerine ilgi duymuştur ve şiirlerinde kendine has sevgililer yaratmıştır. Şiirlerinde daha çok aşkın derin duygusuna inmek yerine uçarı, biraz çapkın duyular ele almıştır.

Kadını toplumun bir ferdi olarak ele almaktan ziyade vefasızlık, aldatılmak gibi görünüşler içinde işlemiştir.

Çocukluk yıllarında dinlediği bir hikayedeki kahramanları peri kızı ile bir çoban arasında yaşanan aşka dönüştürerek adını duyurduğu “Peri Kızıyla Çoban Hikayesi” oldukça başarılı ve güzel bir aşk efsanesidir.

Orhan Seyfî şiirlerinde genel olarak aşk ve kadın temalarını işlemiştir. Ancak bunları derinlemesine işlediği söylenemez.

1.3.2. Yalnızlık ve Hüzün

Gençlik yıllarında yaşamış olduğu hayal kırıklarının ve yalnızlık duygusunun izinde bu temalara yönelmiştir. Şiirlerindeki yalnızlık genelde sevgiliden ayrı kalma yahut sevgiliyi kaybetme şeklinde görünmektedir.

1.3.3. Hatıralar

Birçok şiirinde hatıralardan yola çıkan şairin anılara ne kadar değer verdiği açık bir şekilde görülmektedir. “Çengelköy”, “Telgraf Sokası”, “Geldiğin Günün Hatırası” gibi kendi hayatından da izler taşıyan şiirlerinde hatıra temasını işlediği görülmektedir.

1.3.4. Yaşama Sevinci

Şair ihtiyarlık döneminde kaleme aldığı bazı şiirlerinde, ne kadar aşktan sevgiden bıkmış olsa da hayatı hala güzel gördüğünü ortaya koymuştur.

1.3.5. Tabiat

Şairin en çok işlediği bir diğer tema ise tabiattır. Genellikle sevgilinin güzellik unsurları ile tabiat iç içedir. Şairin genellikle bahar mevsimini işlediği ve sonbahar mevsimini ise neredeyse işlemediği söylenebilir.

1.3.6. İstanbul

Şair Ankara yaşadığı yıllar haricinde yaşadığı İstanbul içinde şiirler yazmıştır. Özellikle “Körfezde Mehtap” adlı şiirinde Yahya Kemal’in etkisinde kaldığı söylenebilir.

1.3.7. Memleket Şiirleri

II. Meşrutiyetten Cumhuriyet dönemine kadar memleket duyarlılığını öne çıkaran şiirler yazmıştır. Cumhuriyetin ilanından sonra memleket duygusu Anadolu coğrafyasında yoğunlaşmaktadır.

1.3.8. Atatürk

Orhan Seyfi için kazandığı zaferler ile bir millet oluşturan Cumhuriyetin kurucusu Atatürk’ün önemli ve özel bir yeri vardır. Sonsuz bir Atatürk sevgisine sahip olduğunu göstermesi açısından şiirleri oldukça kıymetlidir.

1.3.9. Kahramanlık

Şairin şiirlerinde kahramanlık teması daha öğrencilik yıllarında yazdığı ilk yazılarında karşımıza çıkmaktadır.

1.3.10. İhtiyarlık ve Ölüm

Daha çok yaşlılık dönemlerinde ölüm ve ihtiyarlık temalarını işlemiştir. Ölüm temasını da derinlemesine işlediği söylenemez. Şairin yaşlılık döneminde kaleme aldığı şiirlerinde daha çok genç kalmak arzusunda olduğu anlaşılmaktadır.

1.4. ESERLERİ

1.4.1. Manzum Eserleri

1.4.1.1. Şiir Kitapları

Fırtına ve Kar
 Peri Kızı ile Çoban Hikayesi
 Gönülden Sesler
 Kervan
 O Beyaz Bir Kuştı
 Hicivler
 İstanbul'un Fethi
 İşte Sevdiğim Dünya
 Şiirler

1.4.1.2. Antoloji

Hayat Bilgisi Şiirleri

1.4.2. Mensur Eserleri

1.4.2.1. Roman

Çocuk Adam
 Vak'a

Şahıslar

Zaman ve Mekan

Dil ve Üslup

1.4.2.2. Mizahi Hikayeler

Düğün Geceleri

1.4.2.3. Mizahi Yazılar

Fiskeler

1.4.2.4. Mizahi Olmayan Yazılar

Dün, Bugün, Yarın

Kulaktan Kulağa

1.4.2.5. Biyografileri

Abdülhak Hamid

Mehmet Akif

Ziya Gökalp

Yahya Kemal

Nazım Hikmet

1.4.2.6. Diğer Eserleri

Asri Kerem

Kerem ile Aslı

Maskeler Aşağı

Maarif Vekili Hasan Ali Yücel'e Açık Mektup

Gençlere Açık Mektup

1.4.2.7. Hazırlık Aşamasında Kalan Eserleri

Küçüklerin kitabı

Samanyolu

Ecel Geldi Cihane

20 Yıl Sonra

Şiir yazmak Sanatı

2. BÖLÜM

SÖZ DİZİMİ

2.1. SÖZ ÖBEKLERİ

İnsanlar tarih boyunca her zaman iletişim kurabilmek adına dili kullanmıştır. Bu iletişimin temelinde kelimeler bulunmaktadır. İletişim esnasında bazı kelimelerin yalnız başına iletilmek istenilen ifadeyi karşılamaması üzerine söz öbeklerine başvurulmuştur. Söz öbekleri tek olarak herhangi bir cümle kuramayan ve birden fazla sözden oluşan söz dizimi birimleridir.

Karaağaç, söz öbeklerini; “Bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu veya bir hareketi karşılamak üzere belirli kurallar içinde yan yana gelen sözler topluluğudur.” sözleri ile ifade etmektedir. (Karaağaç, 2016: 443).

Muharrem Ergin’e göre ise kelime grupları; “Birden fazla kelimeyi bünyesinde barındıran, yapısında ve anlamında bütünlük bulunan, bir bütün olarak ilişki içinde olan dil birliğidir.” (Ergin, 2009: 648).

Karahan ise; “Kelime grubu, bir varlığı, bir kavramı, niteliği, olayı, durumu ile hareketi karşılamak yahut belirtmek, pekiştirmek ve nitelemek için, belirli kurallar çerçevesinde yan yana dizilmiş sözcüklerin oluşturduğu dil birimidir.” (Karahan, 2010: 39) ifadelerini kullanarak açıklamaktadır.

Söz öbeklerinde öğeler yer değiştirebilir. Deyimler ve atasözleri gibi kalıplaşmış birimler de söz öbekleridir. Bir söz öbeğinin içerisinde birbirini tamamlayan söz öbekleri de yer alabilir.

2.1.1. Yapımlık Öbekler

2.1.1.1. Eylemsi Öbekleri

Eylemler yüklem dışı eylemsi olarak da kullanılmaktadır. Eğer bir eylemin niteliği, zamanı, gerçekleşme şekli bir özne ile bağlantılı değil ise bunlar eylemsidir.

a. Ad eylem öbekleri

İsim-fiil ekleri olarak kullandığımız ekler bir eyleme gelerek o eylemi isimleştirirler.

Türkçede kullanılan başlıca isim-fiil (ad-eylem) ekleri şunlardır; *-an/-en, -r/-ar; -maz/-mez; -mış/-miş; -muş/-mü; -dık/-dik; -duk/-dük/-tık/-tik/-tuk/-tük, -acak/-ecek; -ası/-esi; -dı/-di/-du/-dü/-tı/-ti/-tu/-tü, -makta/-mekte; -mada/-mede; -yor.*

Şiirlerden örnekler:

Bu afeti sevmey**en**: (Peri Kızıyla Çoban Hikayesi)

Ormanda ö**ten**: (Hatıralar)

Penceresi buğulan**mış**: (Bir Kış Masalı)

Genişleyip büyü**yen**: (Su)

Birbirini kucaklay**an**: (Dua)

b. Eylem adı öbekleri

Türkçede kullandığımız eylem adı ekleri şunlardır; *-mak/-mek, -ma/-me, -ış/-iş/-uş/-üş.*

Bu ekler eylemlere gelerek o eylemin adını yaparlar.

Şiirlerden örnekler:

O alev lezzeti tat**mak**: (Bahara Kaside)

Maceralar geçirm**ek**: (Abdülhak Hamid'e Mektup)

Bu yaşta evlen**mek**: (Erik Fidani)

İkiye tap**mak**: (Birlik)

Pek fazla övün**mek**: (Biz İnsanlar)

c. Zarf eylem ekleri

Türkçede kullandığımız belli başlı zarf-eylem ekleri şunlardır; *-a/-e; -ı/-i; -u/-ü; -ıp/-ip/-up/-üp; -arak/-erek ve -araktan/-erekten; -ınca/-ince/-unca/-ünce; -alı/-eli ve -alıdan/-eliden; -madan/-meden; -ken; -dıkça/-dikçe/-dukça/-dükçe/-tıkça/-tikçe/-tukça/-tükçe; -maksızın/-meksizin; -dığında/-diğinde/-duğunda/-dügünde/-tığında/-tiğinde/-tuğunda/-tüğünde; -casına/-cesine; -anda/-ende.*

Temel görevi, eylem adlarını asıl eyleme bağlamaktır.

Şiirlerden örnekler:

Ufkumda çakıp: (Geçme)

Leylaklar açarken: (Saçlar)

Her tarafa dağılıp: (Gülle Bülbul Efsanesi)

O seni bırakıp giderken: (Veda)

Boynunu uzatıp: (Çakaldağ Türküsü)

2.1.1.2. Kısaltma Öbekleri

a. İsnat öbeği

İyelikli ve iyeliksiz isnat öbeği olarak kendi arasında ikiye ayrılır. İsnat öbeğine ters dönmüş sıfat tamlaması da diyebiliriz. İki isimden biri diğerine isnat edilir.

b. Ad-durum ya da Edat Öbekleri

Yapma durumu öbeği

İlk öge yükleme eki $-i^2$ alır. Kısaltma öbeğidir.

Yaklaşma durumu öbeği

Birinci öge yaklaşma eki $-a^2$ alır. Kuruluş olarak sıfat tamlamasına benzer.

Bulunma durumu öbeği

Birinci öge bulunma eki $-da^4$ alır. Sıfat tamlamasında olduğu gibi, bu öbekte de niteleme vardır.

Uzaklaşma öbeği

İlk öge uzaklaşma eki $-dan^4$ alır. Kısaltma öbeklerindendir.

Araç durumu öbeği

İlk öge, araç durumu edatı *ile* veya araç durum eki $-la^2$ alır. Kısaltma öbeklerindendir.

Yön durumu öbeği

İlk öge, yön eki ya da edatı alır. Kısaltma öbeklerindendir.

Eşitlik durumu öbeği

İlk öge, eşitlik eki ya da edatı alır. Kısaltma öbeklerindendir.

Benzerlik durumu öbeği

İlk öge, benzerlik eki ya da edatı alır. Kısaltma öbeklerindendir.

Karşılaştırma durumu öbeği

İlk öge, karşılaştırma eki ya da edatı alır. Bu çekim için kullanılan edatlar şunlardır: *teg* (> *dek*, *-dak/-dek/-day/-dey*), *tegi*, *teki*, *tekli* (> *tekli*, *tiklim*), *teñ* (> *teñ*, *tenle*, *tenli*), *yañlıg*, *çağlı* (> *çağlı*, *saklı*, *çaklı*), *çen* (> *şeni*), *çenli* (> *çelli* > *-şallı/şelli*), *dağın* (~ *değın*), *değın* (< *tigin*), *deñlü*, *tenli*, *méñizligi sıñari sıyaklı*, *sıman*, *kibi* (> *gibi*, *bigi*, *yimik*, *kibik*, *kipli*, *kimi*). Kısaltma öbeklerindendir.

Neden durumu öbeği

İlk öge, neden eki ya da edatı alır. Kısaltma öbeklerindendir.

Sınırlandırma durumu öbeği

İlk öge, sınırlandırma eki ya da edatı alır. Kısaltma öbeğidir.

c. Ünlem Öbeği

Kısaltma öbeklerindendir. Türkçede seslenmeler, ünlem edatları ile ya da titreme ile yapılır. Bu öbekler, tek başlarına bilgi vermez, cümle sayılamazlar. Bu öbekler, cümle dışı öğelerdir.

a, ey, ay, iy, hey, be, bre, ya, hay, yahu, hu, more, ulan, eyvah, oh, vah.

ç. Sayı Öbeği

Doksandokuz; yirmibeş; yüzbir.

2.1.1.3. Birleşik Eylem Öbeği

Türkçede eylemlere ve adlara değişik yardımcı eylemler getirilir. Bu nedenle, adlardan ve eylemlerden oluşanlar olmak üzere ikiye ayrılır.

a. Adlarla yapılan eylemler

Geçişli ve geçişsiz olarak ikiye ayrılırlar. Geçişli birleşik eylem kuran yardımcı eylemler *kıl-, bul-, et-, eyle-, yap-* 'tır. Geçişsiz birleşik eylem kuranlar *ol-* ve *bulun-* 'tır. Türemiş halleri ise, *ettir-, eylettir-, kılın-* vb.'dir.

b. Eylemlerle yapılan birleşik eylemler

Eylemden sonra *kal-, yaz-, bil-, ver-* vb. yardımcı eylemleri getirilerek yapılır. Asıl eyleme $-a^2$; $-t^4$; $-ip^4$ zarf eylem eklerinden getirilir.

2.1.1.4. Yineleme Öbekleri

Yinelemeler Türkçede iki söz ile yapılır. Fakat üçlü ve dörtlü yinelemeler de vardır. Bu öbekteki sözler birbirine gelişigüzel değil, belli ses bilgisi kuralları ile bağlanır.

2.1.1.5. Aitlik Öbeği

Hiçbir niteleme ve ilişkilendirme yer almaz. Bir varlığı karşılamak için bir arada bulunan sözler topluluğudur. –ki aitlik eki vardır.

2.1.1.6. Bağlama ve Öbek Cümlesi

Bağlama edatlarıyla birbirine bağlanmış iki ya da daha çok ad ögesi ya da cümleden oluşur.

Sözlerin yerleri değişebilir.

2.1.1.7. Özel Ad Öbeği

Sözlerin anlam boşaltılmasına uğratılarak kullanıldığı birimlerdir.

a. Birleşik Ad Öbeği

Bir kimseye özel ad olmak için iki ya da daha çok adın bir araya gelir.

b. Unvan Öbeği

Bu yapıda, özel ad önce, unvan yahut akrabalık adı sonra gelir.

2.1.2. Çekimlik Söz Öbekleri

Başka sözlerle değiştirilebilirler. Dillerin hepsinin söz dizimleri, söz öbekleri ve cümlelerden ibarettir. Söz öbekleri iki çeşittir: Bunlar, ilişkilendirme öbekleri ve nitelendirme öbekleridir.

2.1.2.1. İlişkilendirme öbekleri

Herhangi bir olay yoksa bir ilişkilendirme yahut nitelendirme vardır. İlişkilendirme, iki ya da daha çok adı bir araya getirirken başvurulan yollardan biridir.

Türkçede ilişkilendirme ile oluşturulan üç öbek vardır: Bunlar, ad tamlaması, iyelik öbeği ve ilgi durumu öbeğidir.

1. Ad tamlaması

Bir adın bir başka adla ilişkilendirilmesi ile meydana gelir. İki türlü ilişkilendirme vardır. İlki, varlığın bir başka varlık ile ilişkilendirilmesidir. İkincisi, varlığın kişi ile ilişkilendirilmesidir.

a. Belirtili ad tamlaması

Tamlayan ve tamlananın ek aldığı söz öbekleridir.

Şiirlerden örnekler:

Gençlerin yüzü: (Peri Kızıyla Çoban Hikayesi)

Çırpınan gönlümün hızı: (Yeis)

Zavallının derdi: (Gönlüm)

b. Belirtisiz ad tamlaması

Tamlayanın eksiz ilgi durumu olduğu, tamlananın ise iyelik eki aldığı söz öbekleridir.

Şiirlerden örnekler:

Bu aşk oyunu: (Bir İzdivaçtan Sonra)

Bu güzellik yıldızı: (Peri Kızıyla Çoban Hikayesi)

Saçlarımda esen sevda havası: (Yolculuk)

c. Zincirleme ad tamlaması

Birden çok ilgi durumu çekiminin bulunduğu öbeğdir. İyelik ekinin sayısı, ilişkilendirilen öge sayısını gösterir.

Şiirlerden örnekler:

Zamanın gözleri üstü: (Büyü)

Altın tozu hali: (İstanbul'un Fethi)

2. İyelik öbeği

Tamlayanı kişi zamiri olan öbeğdir. Burada varlık kişi ile ilişkilendirilir.

a. Tamlayanlı iyelik öbeği

Varlığı kişi ile ilişkilendiren ilişkilendirme öbeğidir.

Benim gönlüm: (Gönlüm)

b. Tamlayansız iyelik öbeği

Türkçede cümlelerde iki özne göstergesi kullanılır. Bunlardan birincisinden tasarruf edilerek zamirsiz cümle kurulabilir.

Adın: (Şairin ölümü)

3. İlgî durumu öbeği

İlişkilendirme öbeklerindendir. Tamlanan öge eksizdir.

2.1.2.2. Nitelendirme Öbekleri

Varlık ve olayın birden fazla özelliği vardır. Varlık ve eylemleri tanımlayan, onları niteleyen yapılara ihtiyaç vardır. Varlığı niteleyip, varlığın özelliklerine ad olan söz, söz öbeği yahut cümle, sıfattır.

a. Sıfat tamlaması

Sıfat tamlaması yapan çekim, eksiz çekimdir. Söz, söz öbeği ya da cümlenin eksiz halde adın önüne getirilmesi ile elde edilen çekimlik söz öbeğidir.

2.2. CÜMLE

Cümlelerin tanımı ile ilgili dilciler farklı tanımlar yapmışlardır.

Bazı dilcilerin yapmış oldukları cümle tanımları;

“Bir yapma veya olmanın nitelendirildiği dil yapılarına cümle denir’ biçiminde tanımlanabilecek cümle, varlığın adı olan söz ve söz öbekleri yanında, varlıkta gerçekleşen değişimin adıdır.” (Karaağaç, 2016: 498)

“Bir hüküm (yargı) bildirmek üzere tek başına kullanılan çekimli bir fiille veya çekimli bir fiille birlikte kullanılan kelimeler dizesine cümle denir ” (Gülensoy, 2000: 428)

“Bir fikri, bir düşünceyi, bir hareketi, bir duyguyu, bir hadiseyi tam olarak bir hüküm hâlinde ifade eden kelime gurubudur ” (Ergin, 1998: 398)

“Bir düşünceyi, bir duyguyu, bir durumu, bir olayı yargı bildirerek anlatan kelime veya kelime dizisine *cümle* denir ” (Karahan, 2012: 9)

2.3. CÜMLE ÖGELERİ

Söz öbekleri, tamlayan-tamlanan, niteleyen-nitelenen ögelerden meydana gelir. Cümlelerin tek niteleneni ve tamlananı da yüklemidir. Özne de, cümlelerin bir diğer temel ögesidir. Bu temel ögeler dışında cümlelerin üç tamlayanı vardır:

2.3.1. Yüklem

Cümlelerin temel ögesidir ve yargı bildirir. Eylem adları sözlüklerde varlık adlarına kıyasla daha azdır. Çünkü aynı eylemi farklı pek çok varlık gerçekleştirebilmektedir. Yüklem, cümlelerin var oluş kaynağıdır, varlık nedenidir. Cümle yüklem için kurulur. Yüklemeler iki türdür:

a. Eylem cümlesi yüklemi

Yapma ya da olma bildiren eylemle kurulur. Eylem ve birleşik eylemlerin olumlu ya da olumsuz kök ile gövdeleri eylem cümlesi yüklemi yapılabilir.

b. Ad cümlesi yüklemi

Ana yardımcı eylemle kurulur. Bildirme yüklemidir. Bu yüklem, bir olma ya da yapma değil, var oluş bildirir.

Eylem cümlelerinin olumsuz yüklemi, eylem kök ve gövdelerine $-ma^2-$ olumsuzluk eki getirilerek yapılır. Ad cümlelerinin olumsuzunu ise '*değil*' edatıyla yapılır.

2.3.2. Özne

Yüklemin gösterdiği bildirmeyi ya da olma-yapmayı gerçekleştiren varlıktır. O, yapan ve olandır. Öznesiz olay olamayacağı için, cümle de olamaz.

2.3.3. Nesne

Öznenin gerçekleştirdiği yapmadan etkilenen varlık, nesnedir. Nesne bazen ekli bazen de eksiz bulunur.

Her geçişli eylemin nesnesi vardır. Geçişsiz eylemlerle kurulan cümlelerin nesnesi olmaz. Türkçede nesne iki türdür:

a. Belirtili nesne

Ekli olan yapma durumu ile bildirilen nesnedir.

b. Belirtisiz nesne

Eksiz olan yapma durumu ile bildirilen nesnedir.

2.3.4. Yer tamlayıcısı

Yaklaşma, bulunma ve uzaklaşma bildirerek yüklemi tamamlayan ögedir. Bir cümlede birden fazla yer tamlayıcısı olabilir.

2.3.5. Zarf

Cümlede, tarz, zaman, miktar, araç vb. bildirerek yüklemi tamamlayan cümle ögesidir. Zarf, eylemin sıfatıdır.

a. Sözlükte zarf:

Sözlerin dil bilimsel sınıflandırılmasında, eylemlerin niteliklerini belirten sözlerin asıl öbeğine gönderme yapmak amacıyla kullanılan terimdir.

b. Söz diziminde zarf:

Eylem adları, eylemleri tanımlamaz, onlara sadece işaret ederler. Bu nedenle, eylemleri niteleyen sözlere ihtiyaç vardır. Bu sözler zarflardır.

2.3.6. Cümle dışı ögeler

Cümlelerin kuruluşuna katılmazlar. Ancak, cümle ögeleri ve cümleler arasında bağlantı kurarak metnin oluşmasını sağlarlar. Ünlemler ve ünlem öbekleri, her türden bağlama edatları cümle dışı ögelerdir.

3. BÖLÜM İNCELEME

3.1. PERİ KIZIYLA ÇOBAN HİKÂYESİ

Cümle çözümlemesi:

Çok eski bir zamanda,
y.t.

-Oğuz Han hükümdarmış -/
ö. y.

İşitmiştim/ Turanda
y. y.t

Bir peri kızı varmış./
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Çok eski bir zaman: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. s. a.

Oğuz Han: (*Unvan öbeği*)

Bir peri kızı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Bir peri: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bu nazlı peri kızı,
ö.

Bu güzellik yıldızı,
ö.

Her gönölde bir sızı
z.t

Bırakarak yaşarmış./
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu nazlı peri kızı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu nazlı peri: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu güzellik yıldızı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu güzellik: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her gönölde bir sızı bırakarak: e.ö. (Zarf eylem)

Her gönölde bir sızı bırak-
y.t n. y.

Bir sızı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her gönöl: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

İssız dağlarda gezer./
y.t y.

Yokmuş izinden eser./
y. ö.

Bazen göründüğü yer,
ö.

Bir sihirli pınarmış./
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

İssız dağlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İzinden eser: (Uzaklaşma öbeği)

İzi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bazen görüldüğü yer: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Bazen göründük: e.ö. (Ad eylem)

Bazen görün-
z.t y.

Bir sihirli pınar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Yüzü penbe bir şafak,/
ö. y.

Gülse/ güller açacak.../
y. ö. y.

Yaşarmış elden uzak,/
y. z.t

Dostları çobanlarmış./
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Penbe bir şafak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Yüzü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dostları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Elden uzak: (Uzaklaşma öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Bu kız öyle güzel ki:/
ö. y. c.d.u

Çıldırır aşkı belki,/
y. ö. c.d.u

O kadar muhayyel ki,/
y. c.d.u

Akıllara zararır./
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu kız: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Öyle güzel: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

O kadar muhayyel: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

O kadar: (*Edat öbeği*)

Akıllara zarar: (*Yaklaşma durumu öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Cefa imiş âdeti!/
y. ö.

Hiç yokmuş merhameti,/
z.t y. ö.

Sevmeyen bu âfeti,
ö.

Sevenden bahtıyarmış./
y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Adeti: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Merhameti: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bu afeti sevmeyen: e.ö. (*Ad eylem*)

Bu afeti sev-
b'li n. y.

Bu afet: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Vurulmuş kalbinden,
y. y.t

Bir kere onu gören,
ö.

Âşıkları tahminen,
ö. c.d.u

Gür saçları kadarmış,
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir kere onu gören: e.ö. (Ad eylem)

Bir kere onu gör-
z.t b'li n. y.

Bir kere: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kalbi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Aşıkları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gür saçları kadar: (Edat öbeği)

Gür saçları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gür saçlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Gençlerin yüzü solmuş.
ö. y.

Gözleri yaşla dolmuş./
ö. z.t y.

Aşk1 bir âfet olmuş./
ö. y.

Bütün cihanı sarmış.../
b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gençlerin yüzü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir afet olmuş: e.ö. (Ad eylem)

Bir afet ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir afet: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bütün cihan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Ulu Hakan Oğuz Han,
ö.

Bu kız1 merak eder,/
b'li n. y.

Görmek ister yakından..!
n. y.

Çağırır yanına.../ Der:/
y. y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ulu Hakan: (Unvan öbeği)

Oğuz Han: (Unvan öbeği)

Bu kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Merak et-: (Birleşik eylem öbeği)

Yakından görmek: e.ö. (Eylem adı öbeği)

Yakından gör-
y.t y.

Yanı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Sevimli kız, güzel kız!/?
c.d.u c.d.u

Dağ başlarında yalnız,
y.t z.t

Yaşıyorsun./ bu neden?/?
y. ö. y.

Bu güzelliğinle sen

Bir sihirli güneşsin!/?
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sevimli kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Güzel kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Dağ başları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu güzelliğinle sen bir sihirli güneşsin: (Bağlama öbeği)

Bir sihirli güneş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu güzelliğin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu güzellik: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Sevimli kız, güzel kız! /
c.d.u c.d.u

Tek yaratmaz, Tanrımız
z.t y. ö.

Kimseyi tabiatte /
b'li n. y.t

Var bir eşin elbette /
y. ö. c.d.u

Sen de birine eşsin! /
ö. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sevimli kız: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Güzel kız: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bir eşin: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bir eş: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Birine eş: (*Yaklaşma durumu öbeği*)

Tanrımız: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Kız, böyle tek yaşamak
c.d.u ö.

Yaraşır mı /– hele bak! – /
y. z.t y.

Senin gibi güzele? /
y.t

Gel / karış artık “El” e; /
y. y. z.t y.t

Neslimiz güzelleşsin!/.

ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Böyle tek yaşamak: e.ö. (Eylem adı)

Böyle tek yaşa-

z.t y.

Böyle tek: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Senin gibi güzel: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Senin gibi: (Edat öbeği)

Neslimiz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Kız der ki:/ Ulu Hakan,

ö. y. c.d.u c.d.u

Ben de sevdim bir zaman./

ö. c.d.u y. z.t

Vaktiyle genç bir çoban

ö.

Sevgilimdi,/ eşimdi:/

y. y.

Yalnızım fakat şimdi./

y. c.d.u z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Ulu Hakan: (Unvan öbeği)

Bir zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Genç bir çoban: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sevgilim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Eşim: i.ö. (Tamayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Dağlarda bahtiyar, şen,

Sevişerek yaşarken
z.t

Bir söz onu incitti;/
ö. b'li n. y.

Bana darıldı/ gitti/
y.t y. y.

Ne kendi geldi geri;/
c.d.u ö. y. z.t

Ne duyuldu haberi../
c.d.u y. ö.

İşte o günden beri
c.d.u

Hissizim,/ hayıtsızım;/
y. y.

Tek yaşayan bir kızım./
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dağlarda bahtiyar, şen, sevişerek yaşarken: e.ö. (Zarf eylem)

Dağlarda bahtiyar, şen, sevişerek yaşa-
y.t z.t z.t z.t y.

Dağlarda bahtiyar, şen, sevişerek: e.ö. (Zarf eylem)

Dağlarda bahtiyar, şen, seviş-
y.t z.t z.t y.

Bir söz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O günden beri hissiz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O günden beri: (Edat öbeği)

O gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Tek yaşayan bir kız: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Tek yaşayan: e.ö. (Ad eylem)

Tek yaşa-

z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Hakan - düşünür biraz -/

ö. y. z.t

Der:/ bu doğru olamaz!/?

y. ö. y.

Senin gibi güzel kız,

ö.

Daima böyle yalnız,

z.t z.t

Dağ başında yaşar mı?/?

y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Doğru olamaz: e.ö. (Ad eylem)

Doğru ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Senin gibi güzel kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Senin gibi: (Edat öbeği)

Böyle yalnız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Dağ başı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Kız der ki:/ çare var mı?/
ö. y. c.d.u ö. y.

Ben bir işsiz güneşim,/
ö. y.

Gösterin/ nerde eşim?../
y. y. ö.

Sevenler beni belki,
ö. c.d.u

Şu geniş göklerdeki,

Yıldızlardan daha çok,/
y.

Fakat istediğim yok./
c.d.u ö. y.

İnanın buna siz de;/
y. y.t ö. c.d.u

Bulunmaz, içinizde./
y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir işsiz güneş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Eşim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Beni seven: e.ö. (Ad eylem)

Beni sev-
b'li n. y.

Şu geniş göklerdeki yıldızlardan daha çok: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Şu geniş göklerdeki yıldızlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Şu geniş göklerdeki: (*Aitlik öbeği*)

Şu geniş gökler: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

İçiniz: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Hakan der ki:/ Ne zarar,/
ö. y. c.d.u y.

Bulunmazsa da,/ arar;/
y. c.d.u y.

Şüpheden kurtuluruz./
y.t y.

Sen cevap ver,/ buluruz
ö. n. y. y.

İstedğini belki.../
b'li n. c.d.u

Kız der:/ o halde peki!/
ö. y. c.d.u c.d.u

Kimlerse beni seven,/
y. ö.

-Haber verin şimdiden –/
n. y. z.t

Deneyim onları ben
y. b'li n. ö.

Bir sihirli oyunla./
z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Ne zarar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

İstedigin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Beni seven: e.ö. (Ad eylem)

Beni sev-
b'li n. y.

Bir sihirli oyun: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

İçlerinden bana kim
y.t y.t ö.

Cevap verirse../benim
n. y. ö.

O, olacak sevdiğim:/
ö. y.

Ben yaşarım onunla!/
ö. y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

İçleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Benim sevdiğim: i.ö. (İyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Bu haber, dalga dalga
ö. z.t

Dağılır ortalığa./
y. y.t

Âşıklar; uzak, yakın
ö. y.t

Yollardan akın akın
z.t

Gelirler../ zavallılar,
y. ö.

-Hep birden genç, ihtiyar –
z.t z.t z.t z.t

Kapılıp ümitlere;
z.t

Toplanırlar bir yere./
y. y.t

Peri kız1, güzel kız:
ö. ö.

Ufka doğan bir yıldız
z.t

Gibi, yüksek bir gurur
z.t

İçinde gelir,/ durur./
y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu haber: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Dalga dalga: (Yineleme öbeği)

Uzak yakın yollar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Akın akın: (Yineleme öbeği)

Ümitlere kapılıp: e.ö. (Zarf eylem)

Ümitlere kapıl-
y.t y.

Bir yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

Peri kız1: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Güzel kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ufka doğan bir yıldız gibi: (Edat öbeği)

Ufka doğan bir yıldız: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Ufka doğan: e.ö. (Ad eylem)

Ufka doğ-
y.t y.

Yüksek bir gurur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Yüksek bir gurur: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Silkinince ansızın,
z.t

Değişir şekli kızın:/
y. ö.

Kuş olur,/ çiçek olur,/
y. y.

Bazı kelebek olur./
z.t y.

Bir gül olur/ açılır,/
y. y.

İnci olur/ saçılır.../
y. y.

Bir buluta bürünür;/
y.t y.

Bin şekilde görünür../
z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ansızın silkinince : e.ö. (Zarf eylem)

Ansızın silkin-
z.t y.

Kızın şekli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Kuş ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Çiçek ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Kelebek ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir gül ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir gül: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İnci ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir bulut: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bin şekil: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Âşıkları hep birden,

ö. z.t z.t

Şaşırp kalır buna../

y. y.t

Bulunmaz cevap veren

y. ö.

Bu sihirli oyuna../

Kız: “Artık ne çare!” der;/

ö. z.t ö. y. y.

Hakana veda eder./

y.t y.

Ayrılacağı zaman;

z.t

Ta uzaktan bir çoban

ö.

-Gözleri dolu yaşla –

z.t

Helecanla, telâşla

z.t z.t

Koşar;/ huzura girer:/
y. y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Aşıkları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şaşırp kal-
z.t y.

Bu sihirli oyuna cevap veren: e.ö. (Ad eylem)

Bu sihirli oyuna cevap ver-
y.t n. y.

Bu sihirli oyun: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Veda et-: (Birleşik eylem öbeği)

Ayrılacağı zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Uzaktan bir çoban: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Gözleri yaşla dol-
b'li n. z.t y.

Cümle çözümlemesi:

“Ruhsat olursa eğer./
ö. y. c.d.u

“Taliimi deneyim!/
b'li n. y.

“Sormayın;/ kimim,/ neyim../
y. y. y.

“Bir sevda havasıyle,
z.t

“Bir hicranın yasıyla
z.t

“Aşarak yüce dağlar,
z.t

“Gezerken diyar diyar;
z.t

“Ansızın bu haberi
z.t

“Duyunca döndüm geri./
z.t y. z.t

“Bir sevinçli duyguya
y.t

“Kapıldım../ gönül bu ya!/
y. c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir sevdâ havası: i.ö. (Varlıkla ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir sevdâ: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir hicranın yası: i.ö. (Varlıkla ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir hicran: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yüce dağlar aşarak: e.ö. (Zarf eylem)

Yüce dağlar aş-
n. y.

Yüce dağlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Diyar diyar gezerken: e.ö. (Zarf eylem)

Diyar diyar gez-
z.t y.

Diyar diyar: (Yineleme öbeği)

Bu haberi duyunca: e.ö. (Zarf eylem)

Bu haberi duy-
b’li n. y.

Bu haber: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir sevinçli duygu: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Hakan der ki o zaman:/
ö. y. c.d.u z.t

Küstahlık etme çoban!/
y. c.d.u

Bu kız senin ufkuna
ö.

Doğacak güneş değil./
y.

Bir zavallı çobana

Lâayık olan eş değil./
y.

Doğrusu şu teklifin
c.d.u ö.

Bu peri kızı için

Bir lekedir, bir züldür./
y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

O zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Küstahlık et-: (Birleşik eylem öbeği)

Bu kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Senin ufkuna doğacak güneş değil: (Edat öbeği)

Senin ufkuna doğacak güneş: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Senin ufkuna doğacak: e.ö. (Ad eylem)

Senin ufkuna doğ-
y.t y.

Senin ufkun: i.ö. (*İyelik öbeği*)

Bir zavallı çobana layık olan eş değil: (*Edat öbeği*)

Bir zavallı çobana layık olan eş: n.ö. (*Eylem sıfatı*)
s. a.

Bir zavallı çobana layık olan: e.ö. (*Ad eylem*)

Bir zavallı çobana layık ol-
y.t y.

Layık ol: (*Birleşik eylem öbeği*)

Bir zavallı çoban: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Şu teklif: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Şu teklifin: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bu peri kızı için bir leke: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Bu peri kızı için: (*Edat öbeği*)

Bu peri kızı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Bu peri: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bir zül: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Kız der:/ O da gönüldür, /
ö. y. ö. c.d.u y.

İncitmeyiniz, sakın, /
y. c.d.u

Ben razıyım/ bırakın. /
ö. y. y.

Cümle çözümlemesi:

Dururlar kızla çoban
y. ö.

Karşılıklı o zaman../
z.t z.t

Silkinince ansızın,
z.t

Değişir şekli kızın:/
y. ö.

Kuş olur;/ uçup konar
y. z.t y.

Hakanın otağına./
y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Kızla çoban: (Bağlama öbeği)

Ansızın silkinince: e.ö. (Zarf eylem)

Ansızın silkin-
z.t y.

Kızın şekli: i.ö. (Varlıkla ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Kuş ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Hakanın otağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Çoban bakar,/ ah eder;/
ö. y. y.

O da bu sihri meğer
ö. c.d.u b'li n. c.d.u

Biliyormuş eskiden./
y. z.t

Bir kafes olur hemen./
y. z.t

Bu güzel kuşu alır,
b'li n. y.

O anda kucağına./
z.t y.t

-Bu birinci imtihan./
ö. y.

Bunu kazandın çoban!./
b'li n. y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Ah et-: (Birleşik eylem öbeği)

Bu sihir: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir kafes ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir kafes: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu güzel kuş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

O an: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kucağı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Birinci imtihan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Kuş silkinir/ ansızın,
ö. y. z.t

Değişir şekli kızın:/
y. ö.

İnci olur bu sefer./
y. z.t

Saçılır birer birer
y. z.t

Hakanın ayağına./
y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Kızın şekli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

İnci ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bu sefer: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Birer birer: (Yineleme öbeği)

Hakanın ayağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Kafes te her yerinden
ö. c.d.u z.t

Dağılıp düşer hemen;/
y. z.t

Bir sedef olur,/ alır
y. y.

İnciyi kucağına/
b'li n. y.t

-Bu ikinci imtihan./
ö. y.

Adın ne senin çoban?/
y. ö. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Her yerinden dağılıp: e.ö. (Zarf eylem)

Her yerinden dağıl-
y.t y.

Her yeri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir sedef ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir sedef: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kucağı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İkinci imtihan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Senin adın: i.ö. (İyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

İnci yanar/ ansızın,

ö. y. z.t

Değişir şekli kızın,/.

y. ö.

Her inci bu sefer de

ö. z.t c.d.u

Bir başka çiçek olur./

y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kızın şekli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Her inci: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu sefer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir başka çiçek ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir başka çiçek: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Canlanır hemen, yerde
y. z.t

Boş kalan sedefler de/
ö. c.d.u

Birer kelebek olur./
y.

Bir yanda, öyle renk renk
z.t

Açılırken çiçekler;

Bir yandan, titreşerek
z.t

Dolaşır kelebekler../
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Yerde boş kalan sedefler: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Yerde boş kalan: e.ö. (Ad eylem)

Yerde boş kal-
y.t z.t y.

Birer kelebek ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Birer kelebek: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir yanda öyle renk renk çiçekler açılırken: e.ö. (Zarf eylem)

Bir yanda öyle renk renk açıl-
y.t z.t y.

Öyle renk renk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Renk renk: (Yineleme öbeği)

Bir yan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir yandan titreşerek: e.ö. (Zarf eylem)

Bir yandan titres-
y.t y.

Bir yan: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

-Bu sonuncu imtihan,
ö. y.

Tanıdım seni çoban,
y. b'li n. c.d.u

Anladım/ şimdi kimsin!/
y. z.t y.

Sen, beni ta eskiden
ö.

Sevip sonra terkeden

Vefasız sevdiğimsin.
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sonuncu imtihan: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Beni ta eskiden sevip sonra terkeden vefasız sevdiğim: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Sevdiğim: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Beni ta eskiden sevip sonra terkeden: e.ö. (*Ad eylem*)

Beni ta eskiden sevip sonra terk et-
b'li n. c.d.u z.t z.t y.

Eskiden sevip: e.ö. (*Zarf eylem*)

Eskiden sev-
z.t y.

Terk et-: *(Birleşik eylem öbeği)*

Cümle çözümlemesi:

Bunu artık iyi bil:
b'li n. z.t z.t y.

Eş olmam mümkün değil
y.

Sen gibi vefasız:
ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sen gibi vefasız eş ol-: *(Birleşik eylem öbeği)*

Sen gibi vefasız eş: *(Yaklaşma öbeği)*

Sen gibi vefasız: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*
s. a.

Sen gibi: *(Edat öbeği)*

Mümkün değil: *(Edat öbeği)*

Cümle çözümlemesi:

Çoban; gözünde yaşlar,
ö. z.t

O zaman nakle başlar,
z.t y.t y.

Macerasını kıza:
y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Gözünde yaşlar: *(Bulunma durumu öbeği)*

O zaman: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*
s. a.

Macerasını nakil: (Yapma durumu öbeği)

Macerası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

“Sevda, o bir peridir./
c.d.u ö. y.

“Karar etmez yerinde./
y. y.t

“Gönül ki serseridir./
ö. c.d.u y.

“Dolaşır izlerinde./
y. y.t

“Sevda, o gizli bir ok./
c.d.u ö. y.

“Görünmez kanatmadan./
y. z.t

“Kavuşmanın tadı yok.
ö. y.

“Ayrılığı tatmadan./
z.t

“Ben ki, pek çok ağladım./
ö. c..du z.t y.

“Gezdim hicrana giden
y. b’li n.

“Yolları adım adım./
z.t

“Beni artık yeniden
b’li n. z.t z.t

“Hicrana atma, güzel./
y.t y. c.d.u

“Yeter ağlatma, güzel!/
c.d.u y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir peri: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Karar et-: (Birleşik eylem öbeği)

Yeri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İzleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gizli bir ok: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Kavuşmanın tadı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ayrılığı tatmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Ayrılığı tat-

b'li n. y.

Pek çok: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Hicrana giden yollar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Hicrana giden: e.ö. (Ad eylem)

Hicrana git-

y.t y.

Adım adım: (Yineleme öbeği)

Cümle çözümlemesi:

“O her derde tahammül

“Gösteren deli gönül;

ö.

“Kâh eder dünyaya naz!;

c.d.u y. y.t

“Her dakika bulunmaz

z.t y.

“Bir halde, bir kararda./

z.t z.t

“Sevdiği zamanlarda,
z.t

“Gül yaprağından ince,

“Bir sitem işidince
z.t

“Yaralanır derinden,/
y. y.t

“İncinir her yerinden./
y. y.t

“Bir gündü../ yandı içim./
y. y. ö.

“Dağıldı hep sevincim.../
y. z.t ö.

“Elveda artık!... “Dedim./
c.d.s.ö y.

“Tahammül edemedim.
y.

“Bir söze, bir siteme./
y.t y.t

“Düşün ki:/ Terketmeme,
y. c.d.u ö.

“Yine aşkımdı sebep!/
z.t y.

“Serseri, dünyayı hep
z.t b’li n. z.t

“Dolaştım adım adım;/
y. z.t

“Bir teselli aradım./
n. y.

“Bulamadım kimsede,/
y. y.t

“Bir günah ettimse de,
y. c.d.u

“Şimdi işit ahımı,
z.t y. b’li n.

“Bağışla günahımı
y. b’li n.

“Düştüğüm aşka güzel!
c.d.s.ö.

“Sebepe yok başka, güzel!
ö. y. z.t c.d.u

“Deniz geçtim, / dağ aşım;
n. y. n. y.

“Hayli sene dolaştım,
z.t y.

“Bahtım kara, / saçım ak,
ö. y. ö. y.

“Ne şekle girmişim / bak!
y.t y. y.

“Başımın tacı güzel,
c.d.s.ö.

“Halime acı güzel!
y.t y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

O her derde tahammül gösteren deli gönül: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Her derde tahammül gösteren: e.ö. (Ad eylem)

Her derde tahammül göster-
n. y.

Her derde tahammül: (Yaklaşma öbeği)

O her dert: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Naz et-: *(Birleşik eylem öbeği)*

Her dakika: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Bir hal: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Bir karar: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Sevdiği zamanlar: n.ö. *(Eylem sıfatı)*

s. a.

Gül yaprağından ince bir sitem işidine: e.ö. *(Zarf eylem)*

Gül yaprağından ince bir sitem işit-

y.t n. y.

İnce bir sitem: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. s. a.

Gül yaprağı: i.ö. *(Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)*

Her yeri: i.ö. *(Tamlayansız iyelik öbeği)*

Her yer: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Bir gün: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

İçim: i.ö. *(Tamlayansız iyelik öbeği)*

Sevincim: i.ö. *(Tamlayansız iyelik öbeği)*

Tahammül et-: *(Birleşik eylem öbeği)*

Bir söz: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Bir sitem: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Terketmeme sebep: *(Yapma durumu öbeği)*

Aşkım: i.ö. *(Tamlayansız iyelik öbeği)*

Adım adım: *(Yineleme öbeği)*

Bir teselli: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Bir günah et-: *(Birleşik eylem öbeği)*

Bir günah: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Ahım: i.ö. *(Tamlayansız iyelik öbeği)*

Günahım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Aşka düştüğüm güzel: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Aşka düştük: e.ö. (Ad eylem)

Aşka düş-

y.t y.

Hayli sene: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bahtım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Saçım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ne şekil: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Başımın tacı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Başımın tacı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Oğuz Han: Artık yeter;

ö. c.d.s.ö.

Bu gamlı sözlerle, der,

z.t y.

Beni ağlatacaksın./

b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Oğuz Han: (Unvan öbeği)

Bu gamlı sözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Şüphe etme ki çoban,/

y. c.d.u c.d.u

Sevdiğinin her zaman

z.t

Affına müstahaksın!/.

y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şüphe et-: (Birleşik eylem öbeği)

Her zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sevdiğinin affı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Sevdiğinin affı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Var mı kızım, / sen de bak, /

y. c.d.u ö. c.d.u y.

Bir başka eş olacak

Senin gibi güzele!/.

n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Senin gibi güzele bir başka eş olacak: e.ö. (Ad eylem)

Senin gibi güzele bir başka eş ol-

y.t y.

Bir başka eş ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir başka eş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Senin gibi güzel: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Senin gibi: (Edat öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Elverir bu ayrılık!/
y. ö.

Gelin/ birleşin artık!/
y. y. z.t

Haydi verin elele/
c.d.u y. n.

Geçsin neşe, eğlence
y. z.t

İçinde hep gününüz!/
z.t ö.

Tamam kırk gün, kırk gece
c.d.u z.t z.t

Yapılsın düğününüz./
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu ayrılık: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

El ele: (Kısaltma öbeği)

Neşe, eğlence içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Kırk gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kırk gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Düğününüz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

İşte hemen o günü.
c.d.u z.t b'li n.

Başlayan bu düğünü
b'li n.

“Felek” dedikleri pir
z.t

Görünce, girmiş/ denir
y. y.

Yeniden bir yaşına!/
y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

O gün: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Başlayan bu düğün: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Felek dedikleri pir görünce: e.ö. (*Zarf eylem*)

Felek dedikleri pir gör-
ö. y.

Felek dedikleri pir: n.ö. (*Eylem sıfatı*)
s. a.

Felek dedikleri: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Felek dedik: e.ö. (*Ad eylem*)

Felek de-
ö. y.

Yeniden girmiş: e.ö. (*Ad eylem*)

Yeniden gir-
z.t y.

Bir yaşı: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bir yaş: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bu düğün öyle uzun,
ö.

Sevinçli bir düğün ki;/
y. c.d.u

Bu, o şerefli gün ki:/
ö. y. c.d.u

Darısı yurdumuzun
ö.

Güzelleri başına!/
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu düğün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Öyle uzun, sevinçli bir düğün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Öyle uzun: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O şerefli gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Yurdumuzun güzelleri başı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Zincirleme ad tamlaması)

3.2. GÖZLERDE SEYEHAT

Cümle çözümlemesi:

Çıktım bugün güzellerin gözlerinde seyahate:/
y. z.t y.t

Bu yolculuk bilmem nasıl erecekti nihayete?/
ö. y. z.t y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Güzellerin gözlerinde seyahat: (Bulunma durumu öbeği)

Güzellerin gözleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu yolculuk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Mavi gözler.. pek asabî, dalgalı bir deniz gibi:/

ö. y.

Yeşil gözler en ziyade mütemayil hıyanete./

ö. y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Mavi gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Pek asabi dalgalı bir deniz gibi: (Edat öbeği)

Pek asabi dalgalı bir deniz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Pek asabi: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yeşil gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En ziyade hıyanet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En ziyade: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Sarışınlar.. yorgun bir yaz semasını andırıyor,/

ö. b'li n. y.

İlk busede başlayacak taliinden şikâyeteye./

y.t y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Yorgun bir yaz seması: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Yorgun bir yaz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

İlk buse: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Taliinden şikayet: (Uzaklaşma öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Ela gözler.. akşam gibi gölge dolu,/ hicran dolu;/
ö. z.t n. y. n. y.

Bu gözlerde hiç tesadüf etmedim ben saadete./
y.t z.t y. ö. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Ela gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Akşam gibi: (Edat öbeği)

Bu gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tesadüf et-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gece oldu../ en sonunda siyah gözler geldi,/ durdum:/
ö. y. z.t ö. y. y.

Bu karanlık yolda artık imkân yoktu seyhate!./
y.t z.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

En sonu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En son: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Siyah gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu karanlık yol: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Seyehate imkan: (Yaklaşma durumu öbeği)

3.3. GEÇME!

Cümle çözümlemesi:

Kız, bir ince su gibi
c.d.u z.t

Karşımdan akıp geçme!/
y.t z.t y.

Nisan bulutu gibi
z.t

Ufkumda çakıp geçme!/
z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir ince su gibi: (Edat öbeği)

Bir ince su: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Nisan bulutu gibi: (Edat öbeği)

Nisan bulutu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Ufkumda çakıp: e.ö. (Zarf eylem)

Ufkumda çak-
y.t y.

Ufkum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Erdi her günüm düne,/
y. ö. y.t

Kocaldım günden güne./
y. z.t

Kız, o taze göğsüne
c.d.u z.t

Bir çiçek takıp geçme!/
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her günüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Günden güne: (Uzaklaşma öbeği)

O taze göğsüne bir çiçek takıp: e.ö. (Zarf eylem)

O taze göğsüne bir çiçek tak-
y.t n. y.

Bir çiçek: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O taze göğüs: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

O taze göğsün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Beni yalnız bırakma,/
b'li n. z.t y.

Kalbimi artık yakma,/
b'li n. z.t y.

Ya bana böyle bakma,/
c.d.u y.t z.t y.

Ya böyle bakıp geçme!/
c.d.u z.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.4. İLK ÇARŞAF

Cümle çözümlemesi:

Dün kayıtsız bir kızdınız açık, saf, /
z.t y.

Bugün artık arkanızda bir çarşaf. /
z.t z.t y. ö.

Ah, bilseniz, / ne sevimli, / ne tuhaf, /
c.d.u y. y. y.

Bu hal ile duruşunuz ayakta! /
ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Açık, saf, kayıtsız bir kız: (Bağlama öbeği)

Açık, saf, kayıtsız bir kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. s. a

Bir çarşaf: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ne sevimli: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ne tuhaf: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu hal ile ayakta duruşunuz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu hal ile ayakta duruş: e.ö. (Eylem adı)

Bu hal ile ayakta dur-
z.t y.t

Bu hal ile: (Edat öbeği)

Bu hal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Ne oluyor hiç sebepsiz bu gülüş?
y. ö.

Belinizde bu asabî bükülüş?
ö.

Her adımda bu kırılıp dökülüş?/
ö.

Başkalaşmış yürümeniz sokakta!./
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ne ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Hiç sebepsiz bu gülüş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Hiç sebepsiz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Belinizde bu asabi bükülüş: e.ö. (Eylem adı)

Belinizde bu asabi bükül-
y.t z.t y.

Beliniz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu asabi bükülüş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Her adımda bu kırılıp dökülüş: e.ö. (Eylem adı)

Her adımda bu kırılıp dökül-
y.t z.t z.t y.

Her adım: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Sokakta yürümeniz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sokakta yürü-
y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Kalbinizde helecanlar, korkular.../
y. ö. ö.

“Bu genç neden sokuluyor o kadar?..”/
ö. z.t y. z.t

Henüz size açılmayan bir sır var
ö. y.

İsminizi fısıldayan dudakta!/
y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu genç: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

O kadar: (*Edat öbeği*)

Henüz size açılmayan bir sır: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Henüz size açılmayan: e.ö. (*Ad eylem*)

Henüz size açıl-
z.t y.t y.

İsminizi fısıldayan dudak: n.ö. (*Eylem sıfatı*)
s. a.

İsminizi fısıldayan: e.ö. (*Ad eylem*)

İsminizi fısılda-
b’li n. y.

İsminiz: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Erkeklerden belli yeni kaçılmış;/
ö. y.

Saçınızın kıvrımları saçılmış./
ö. y.

Ya, göğsünüz böyle neden açılmış?/
c.d.u ö. z.t z.t y.

Zannederim./ hava biraz sıcak ta!.../
y. ö. y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Erkeklerden yeni kaçılmış: e.ö. (Ad eylem)

Erkeklerden yeni kaç-
y.t z.t y.

Saçınızın kıvrımları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Saçınızın kıvrımları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Göğsünüz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Zannet-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Bütün gözler karşınızda bir diken./
ö. y.t y.

Sanki batıp gıdıklıyor bakarken./
c.d.u z.t y. z.t

Hissediyor gibisiniz şimdiden
y. z.t

Kendinizi bir yabancı kucakta!/
z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bütün gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir diken: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Hissediyor gibi: (Edat öbeği)

Hisset-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir yabancı kucak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Kendiniz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.5. BAHARA KASİDE

Cümle çözümlemesi:

Renk, işve, fısıldaşma, ılık, kahkaha, rüya.../
c.d.s.ö.

Baştan başa bir başka hayal âlemi dünya!/
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Baştan başa bir başka hayal âlemi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Baştan başa bir başka hayal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Baştan başa: (Uzaklaşma öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Sesler, dağılan sesler, uçan neş'eli sesler,
ö. ö. ö.

Daldan dala rüzgâr gibi esmekte hevesler.../
y.t z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dağılan sesler: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Uçan neş'eli sesler: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Daldan dala: (Uzaklaşma öbeği)

Rüzgar gibi: (Edat öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Irmaklar akıp gitmede coşkun bir ömürdür,/
 ö. y.t y.

Her şey daha gençtir,/ daha sendir,/ daha hürdür!/
 ö. y. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Akıp gitmede: e.ö. (Ad eylem)

Akıp git-
 z.t y.

Coşkun bir ömür: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Her şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Daha genç: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Daha şen: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Daha hür: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Cümle çözümlemesi:

Birden tutuşan sıtmalılı arzular içimde:/
 ö. y.

Sevmek... O alev lezzeti tatmak bir içimde...
 c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Birden tutuşan sıtmalılı arzular: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Birden tutuşan: e.ö. (Ad eylem)

Birden tutuş-

z.t y.

O alev lezzeti tatmak: e.ö. (Eylem adı)

O alev lezzeti tat-

b'li n. y.

O alev lezzet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir içim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Hasretle açılmış atılan oklara bağrım:/

z.t y. y.t ö.

-Varsın yaralansın,/ yeniden başlasın ağrım!:/

c.d.u y. z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Atılan oklar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Bağrım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ağrım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Neymiş görülen tehlike?/ Tekrar helecan mı?/

y. ö. y.

Hasret mi,/ tereddüt mü,/ hıyanet mi,/ yalan mı?/

y. y. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Tekrar helecan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Görülen tehlike: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Gelsin, / o da gelsin, / o da gelsin, / o da gelsin! /
y. ö. c.d.u y. ö. c.d.u y. ö. c.d.u y.

Haykırsam ufuklar boyu: / -Dünya ne güzelsin! /
y. z.t c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ufuklar boyu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Ne güzel: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.6. BAHAR

Cümle çözümlemesi:

Leylâkların ilk açtığı günler...
z.t

Geçmekte bulutlar dolu dizgin, /
y. ö. z.t

Rüzgâr yarı çılgın, / yarı sarhoş! /
ö. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Leylakların ilk açtığı günler: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Leylakların ilk açtığı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Leylakların ilk açtık: e.ö. (Ad eylem)

Dolu dizgin: (Yineleme öbeği)

Yarı çılgın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yarı sarhoş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Irmaktan eğilmiş iki büklüm,

y.t z.t

Hasretle su içmekte söğütler.../

z.t n. y. ö.

Dallar yarı çılgın,/ yarı sarhoş!/

ö. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

İki büklüm eğilmiş: e.ö. (Ad eylem)

İki büklüm eğil-

z.t y.

İki büklüm: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yarı çılgın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yarı sarhoş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Altınlar açılmış gibi tarla,

z.t ö.

Çepçevre papatyaıyla bezenmiş:/

z.t z.t y.

Titrer,/ uzanır,/ sapsarı.../ sarhoş!/

y. y. z.t c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Altınlar açılmış gibi: (*Edat öbeği*)

Altınlar açılmış: e.ö. (*Ad eylem*)

Altınlar açıl-

n. y.

Sapsarı: (*Yineleme öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Karşımdaki boş bir kavanozda,

y.t

Bir yol bulamaz,/ kurtulamaz da,/

n. y. y. c.d.u

Sonsuz helezonlarla vızıldar:/ Arı sarhoş!/
z.t y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Karşımdaki boş kavanoz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Karşımdaki: (*Aitlik öbeği*)

Karşım: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bir yol: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Sonsuz helezonlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

3.7. KÖRFEZDE MEHTAP**Cümle çözümlemesi:**

Bir ağustos gecesi

Geçiyorken boğazın üstünden,

z.t

Bakar etrafa ki mehtap,/ uyuyor İstanbul!//

y. y.t c.d.u ö. y. ö.

Su uyur,/ rüzgâr uyur,/ yaprak uyur./

ö. y. ö. y. ö. y.

Yine rüyalara dalmış kayalar,/ toprak uyur./

z.t y.t y. ö. ö. y.

Süzülür gizlice ay,/ gökteki tahtından iner./

y. z.t ö. y.t y.

Serv-i sîminde yürür,/

y.t y.

Gezinir sahilde.../

y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir ağustos gecesi boğazın üstünden geçiyorken: e.ö. (Zarf eylem)

Bir ağustos gecesi boğazın üstünden geç-

z.t y.t y.

Boğazın üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir Ağustos gecesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir Ağustos: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gökteki tahtı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gökteki taht: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gökteki: (Aitlik öbeği)

Serv-i simi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Serv-i sim: n.ö. (Var oluş sıfatı- Farsça)

Cümle çözümlemesi:

Soyunup sonra Emirgândaki تنها koruda,
z.t z.t y.t

O da körfezde çırılçıplak uyur!//
ö. c.d.u y.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Emirgandaki تنها koru: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Emirgandaki: (*Aitlik öbeği*)

3.8. HÂTİRALAR

Cümle çözümlemesi:

Hâlâ o yanan kalb, o açan gül,/
c.d.s.ö.

Hâlâ öten ormanda o bülbül!//
c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

O yanan kalp: n.ö. (*Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı*)
s s. a.

O açan gül: n.ö. (*Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı*)
s. s. a.

Ormanda öten o bülbül: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Ormanda öten: e.ö. (*Ad eylem*)

Ormanda öt-
y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Hâlâ yeni bir sır aramakta,
z.t n. y.

Yıldızlar ısıltıyla uzakta!/
ö. z.t y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Yeni bir sır: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Hâlâ, uçuşan hâtıra kuşlar,/
c.d.s.ö.

Hâlâ esen ormanda o rüzgâr!/
c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Hala uçuşan hâtıra kuşlar: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Hala uçuşan: e.ö. (*Ad eylem*)

Hala uçuş-
z.t y.

Hala ormanda esen o rüzgâr: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Hala ormanda esen: e.ö. (*Ad eylem*)

Hala ormanda es-
z.t y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Hâlâ o uzak yol, o yeşil çam,/
c.d.s.ö.

Hâlâ o senin gittiğin akşam!/
c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

O uzak yol: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

O yeşil çam: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

O senin gittiğin akşam: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Senin gittiğin: i.ö. (İyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Etrafa o baygın koku sinmiş,/
y.t ö. y.

Bir şey ne değişmiş, ne silinmiş.../
ö. c.d.u y. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

O baygın koku: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Gökler, yine bak eski biçimde,/
ö. z.t y. z.t

Yıllar birikip kalmış içimde!.../
ö. y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Eski biçim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Birikip kalmış: e.ö. (Ad eylem)

Birikip kal-

z.t y.

3.9. BİR YAZ MANZARASI

Cümle çözümlemesi:

Bir şarkıyı söyler gibi kırlarda böcekler,/
b'li n. y. y.t ö.

Bir mevsim ötüp sonra beraber ölecekler.../
z.t z.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir şarkı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir mevsim ötüp: e.ö. (Zarf eylem)

Bir mevsim öt-

z.t y.

Bir mevsim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Ormandaki sık dalların altında, hamakta
y.t y.t

Çırçıplak uzanmış, gece mehtap uyumakta!//
z.t y. z.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ormandaki sık dalların altı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ormandaki sık dallar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ormandaki: (Aitlik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

İshakların ağzında birer şüpheli ıslık,

y.t ö.

Dağdan dağa, korkmuş gibi seslenmede sık, sık.../

y.t z.t y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Birer şüpheli ıslık: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

İshakların ağzı: i.ö (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Dağdan dağa: (Uzaklaşma öbeği)

Korkmuş gibi: (Edat öbeği)

Sık sık: (Yineleme öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Bir rüzgâr eser, his gibi, hülya gibi tatlı,/

ö. y. z.t z.t

Gök eski masallardan alınmış,/ yedi katlı!/

ö. y.t y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir rüzgar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

His gibi: (Edat öbeği)

Hülya gibi tatlı: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Hülya gibi: (*Edat öbeği*)

Eski masallar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Yedi katlı: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bir “Ah!” uzanır karşıda bir dağ eteğinden,/
ö. y. y.t

Yaz methini dinler bir ağustos böceğinden!.../
b’li n. y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir ah: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Karşıda bir dağ eteği: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Karşıda bir dağ: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Yaz methi: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Bir ağustos böceği: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Ağustos böceği: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

3.10. SAÇLAR

Cümle çözümlemesi:

Kalk, bir sabah erken,
y. z.t z.t

Leylâklar açarken,/
z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir sabah: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Leylaklar açarken: e.ö. (Zarf eylem)

Leylaklar açar: e.ö. (Ad eylem)

Leylaklar aç-

ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Sesler, kokular renk olarak estiği günde,

z.t

Uçsun dağılan saçların omzunda, yüzünde!/
y. ö. y.t y.t

Rüzgârlar o saçlarla bırak oynaya dursun,/
ö. z.t y. y.

İster dağıtıp toplansın, isterse uçursun!/
c.d.u z.t y. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sesler, kokular, renk olarak estiği gün: n.ö. (Eylem sıfatı)

s.

a.

Sesler, kokular, renk olarak estik: e.ö. (Ad eylem)

Sesler, kokular, renk olarak es-

z.t

y.

Sesler, kokular, renk olarak: e.ö. (Zarf eylem)

Sesler, kokular, renk ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Sesler, kokular,: (Bağlama öbeği)

Dağılan saçların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dağılan saçlar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s.

a.

Omzun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yüzün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O saçlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Oynaya dur-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Kalk, bir sabah erken,

y. z.t z.t

Rüzgârlar eserken,/

z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir sabah: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Rüzgarlar eserken: e.ö. (Zarf eylem)

Rüzgarlar es-

ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Karşında muhabbetle kucaklaştın ağaçlar,

y.t z.t y. ö.

Uçtukça, dağıldıkça, karıştıkça o saçlar!

z.t z.t z.t

Sesler, kokular renk olarak estiği günde,/

z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Karşın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O saçlar karıştıkça: e.ö. (Zarf eylem)

O saçlar karış-
ö. y.

O saçlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Sesler kokular renk olarak estiği gün: n.ö. (*Eylem sıfatı*)
s. a.

Sesler, kokular, renk olarak estik: e.ö. (*Ad eylem*)

Sesler, kokular, renk olarak es-
z.t y.

Sesler, kokular, renk olarak: e.ö. (*Zarf eylem*)

Sesler, kokular, renk ol-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Sesler, kokular,: (*Bağlama öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

İlk fecre bürün de,
y.t y. c.d.u

Kalk, bir sabah erken,
y. z.t z.t

Rüzgârlar eserken,
z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

İlk fecr: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bir sabah: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Rüzgarlar eserken: e.ö. (*Zarf eylem*)

Rüzgarlar es-
ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Karşında fısıltıyla ağaçlar dile gelsin,/
y.t z.t ö. y.

Gür saçların uçtukça, dağıldıkça güzelsin! /
z.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Karşın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dile gel-: (Birleşik eylem öbeği)

Gür saçların uçtukça: e.ö. (Zarf eylem)

Gür saçların uç-
ö. y.

Gür saçların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gür saçlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.11. SEVGİLİYE MEKTUP

Cümle çözümlemesi:

Ey benim güzel kuşum,/
c.d.s.ö.

Anladım ki dün akşam
y. c.d.u z.t

Artık unutulmuşum! /
z.t y.

Beyhudedir/ ne yapsam../
y. y.

Hattâ sana desem ki:/
c.d.u y.t y. c.d.u

Bence gene evvelki,
c.d.u z.t

Evvelki güzel kuşsun,/
y.

Madem ki unutmuşsun!/?
c.d.u y.

Doğrusu gücenmedim,/?
c.d.u y.

“Unutmuş beni!”/? dedim,/?
y. b’li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ey benim güzel kuşum: (*Ünlem öbeği*)

Benim güzel kuşum: i.ö. (*İyelik öbeği*)

Güzel kuş: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Dün akşam: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Evvelki evvelki güzel kuş: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. s. a.

Evvelki: (*Aitlik öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Olur ya,/? olmaz mı?/?
y. c.d.u y.

Unutulanlar az mı?/?
ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Ey benim güzel kuşum!/?
c.d.s.ö.

Madem unutulmuşum,/?
c.d.u y.

Öyleyse beni dinle:/?
c.d.u b’li n. y.

Her kimse sevdiğinle

Seni tes'it etmeden

z.t

Daha evvel sana ben

z.t y.t ö.

İtiraf etmeliyim:/

y.

Ben sahiden deliyim,

ö. z.t y.

Hiç seni unutmadım./

z.t b'li n. y.

Daima hatırladım./

z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ey benim güzel kuşum: (Ünlem öbeği)

Benim güzel kuşum: i.ö. (İyelik öbeği)

Güzel kuş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İtiraf et-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Böyle de olmaz mı?/

ö. c.d.u y.

Unutmayanlar az mı?/

ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Ey benim güzel kuşum, /
c.d.s.ö.

Ben ki unutulmuşum; /
ö. c.d.u y.

Büsbütün yine nevmi
z.t z.t

Olmuşum. / bir ümit,
y. ö.

Bir şüphe var içimde. /
ö. y. y.t

Diyorum ki: / belki de
y. c.d.u c.d.u c.d.u

Seviyor beni hâlâ! /
y. b'li n. z.t

Böylesi de olur ya. /
ö. c.d.u y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Ey benim güzel kuşum: (Ünlem öbeği)

Benim güzel kuşum: i.ö. (İyelik öbeği)

Güzel kuş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

Nevmi ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir ümit: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir şüphe: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Olur ya,/ olmaz mı?/
y. c.d.u y.

Sevilenler de az mı?/
ö. c.d.u y.

Cümle çözümlemesi:

Her neyse güzel kuşum;/
c.d.s.ö.

Gerek unutulmuşum,/
c.d.u y.

Gerek unutulmamış!./
c.d.u y.

Hâlâ o tatlı bakış,
z.t ö.

Hâlâ o güzel gözler
z.t ö.

Bende derin bir eser
y.t n.

Bıraktı,/ silinmiyor./
y. y.

Sevenler bilinmiyor./
ö. y.

Sevmeyenler bahtiyar!./
ö. y.

Kim bilir/ belki de var
ö. y. c.d.u c.d.u y.

Sende de aynı hisler!../
y.t c.d.u ö.

O halde bir cevap ver,/
c.d.u n. y.

Şüphede bırakma çok./
y.t y. z.t

Kim bilir/ belki de yok
ö. y. c.d.u c.d.u y.

Sende hiç bir şey./ Hava../
y.t ö. c.d.u

Öyle ise elveda!./
c.d.s.ö.

Son defa selâmlarım,/
z.t y.

Çekilirim,/ ağlarım./
y. y.

Eski günler bir rüya
ö. z.t

Gibi kalır.../ olur ya!./
y. y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Güzel kuşum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Güzel kuş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O tatlı bakış: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

O güzel gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Derin bir eser: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Aynı hisler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O hal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir cevap: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Hiçbir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Son defa: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Eski günler: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bir rüya gibi: (*Edat öbeği*)

Bir rüya: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Olur ya,/ olmaz mı?/
y. c.d.u y.

Sevişmeyenler az mı?/
ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Artık, güzel çiçeğim,/
c.d.s.ö.

Sevimli kelebeğim!/
c.d.s.ö.

İşte sana son sözüm:/
c.d.u y.t y.

Daima yolda gözüm,/
z.t y. ö.

Bekliyorum bir cevap./
y. n.

Yetişir bu ıstırap.../
y. ö.

Anladın ya/ kimim ben?/
y. c.d.u y. ö.

Seni ilk önce seven!/
c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Güzel çiçeğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Güzel çiçek: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sevimli kelebeğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sevimli kelebek: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Son söz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir cevap: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu ıstırap: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Seni ilk önce seven: e.ö. (Ad eylem)

Seni ilk önce sev-

b'li n. z.t y.

İlk önce: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.12. O BEYAZ BİR KUŞTU...**Cümle çözümlemesi:**

O, beyaz bir kuştu, uzun kanatlı:/

ö. y.

Ardında ışıktan bir iz bıraktı./

y.t n. y.

Yel gibi dağları aştı bir atlı./

z.t b'li n. y. ö.

Arada bir engin deniz bıraktı./

y.t n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Uzun kanatlı beyaz bir kuş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Uzun kanatlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Işıktan bir iz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Yel gibi: (Edat öbeği)

Bir atlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir engin deniz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Uzaktan gelirken derin akisler./

z.t

Kapadı geçtiğim yolları sisler./

y. b'li n. ö.

Tutuştu içimde birikmiş hisler;/

y. y.t ö.

Gönlümü o kadar temiz bıraktı./

b'li n. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Derin akisler uzaktan gelirken: e.ö. (Zarf eylem)

Derin akisler uzaktan gel-

ö. y.t y.

Derin akisler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Geçtiğim yollar: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Geçtiğim yollar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Birikmiş hisler: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

O kadar temiz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

O kadar: (*Edat öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

O, beyaz bir kuştu,/ ak kanatlıydı;/
ö. y. y.

Yel gibi dağları aşan atlıydı;/
y.

Hayâldi,/ hayâlden bile tatlıydı;/
y. y.

Ne ışık bıraktı,/ ne iz bıraktı!/
c.d.u n. y. c.d.u n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Beyaz bir kuş: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Ak kanatlı: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Yel gibi dağları aşan atlı: n.ö. (*Eylem sıfatı*)
s. a.

Yel gibi dağları aşan: e.ö. (*Ad eylem*)

Yel gibi dağları aş-
z.t b'li n. y.

Yel gibi: (*Edat öbeği*)

Hayalden bile tatlı: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Hayalden bile: (*Edat öbeği*)

3.13. BÜYÜ

Cümle çözümlemesi:

O kadar taze ki,/ öyle beyaz ki,/
y. c.d.u y. c.d.u

Kimseyiz dağların karlarındanı./
y.

O kadar sadece işve ki,/ naz ki,/
z.t c.d.u y. c.d.u y. c.d.u

Sanırsın / ilkbahar rüzgârındanı./
y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

O kadar taze: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O kadar: (Edat öbeği)

Öyle beyaz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kimseyiz dağların karları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Kimseyiz dağlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İlkbahar rüzgarı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Kaşları gerilmiş şekli kemanın,/
y. ö.

Gözleri üstünden bakar zamanın.../
y.t y.

Dudağı en asil bir kahramanın,
ö.

Kalbinden süzölmüş bir damla kandı./
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şekli kemanın kaşları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Zamanın gözleri üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Zincirleme ad tamlaması)

Dudağı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En asil kahramanın kalbinden süzölmüş bir damla kan: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bir damla: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En asil kahramanın kalbinden süzölmüş: e.ö. (Ad eylem)

En asil kahramanın kalbinden süzöl-
y.t y.

En asil kahramanın kalbi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En asil kahraman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

En asil: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Uzaktan gülersin,/ gülümserim ben,/
y.t y. y. ö.

Bakışır/ geçeriz bir şey demeden./
y. y. z.t

Bilmem ki/ bu garip gülümsemeden
y. c.d.u y.t

Ben ne kasederim,/ sen ne anlarsın?.../
ö. n. y. ö. n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir şey demeden: e.ö. (Zarf eylem)

Bir şey de-
n. y.

Bir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu garip gülümseme: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Kasdet-: (Birleşik eylem öbeği)

3.14. BİR İZDİVAÇTAN SONRA

Cümle çözümlemesi:

Her akşam muhakkak tesadüfümüz,

z.t c.d.s.ö.

Yolumun üstünde yine sen varsın./

y.t z.t ö. y.

Nedir bu sevinçle gülümseyen yüz?/

y. ö.

Vefasız, galiba çok bahtiyarsın!/

c.d.u c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her akşam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Muhakkak tesadüfümüz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yolumun üstü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yolumun üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu sevinçle gülümseyen yüz: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)

s. s. a.

Sevinçle gülümseyen: e.ö. (Ad eylem)

Sevinçle gülümse-

z.t y.

Çok bahtiyar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Sen beni aldat ta bu aşk oyununda,
ö. b'li n. y. c.d.u y.t

Git/ başka birinin uyu koynunda!./
y. y. y.t

Hiç şüphen olmasın,/ güzel boynunda,
z.t ö. y. y.t

Aşkın vebali var;/ bir günahkârsın!./
ö. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu aşk oyunu: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Bu aşk: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Başka birinin koynu: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Başka biri: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Güzel boynun: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Şüphen: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Aşkın vebali: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Bir günahkar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Uzaktan gülersin,/ gülümserim ben,/
y.t y. y. ö.

Bakışır/ geçeriz bir şey demeden./
y. y. z.t

Bilmem ki/ bu garip gülümsemeden
y. c.d.u y.t

Ben ne kasederim, sen ne anlarsın?.../
ö. n. y. ö. n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir şey demeden: e.ö. (Zarf eylem)

Bir şey de-
n. y.

Bir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu garip gülümseme: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

3.15. GÜLLE BÜLBÜL EFSANESİ**Cümle çözümlemesi:**

-Rüyamda bir gece, ah,
y.t z.t c.d.u

Bir güle nişanlandım!-/
y.t y.

Hayatımda o sabah
y.t z.t

Ağlayarak uyandım!-/
z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Rüyam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir gül: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O sabah: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Hayatım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

İlk baharda bir sabah.
z.t z.t

Vadiler henüz siyah./
ö. z.t y.

Dağ başları ağarmış./
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir sabah: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Dağ başları: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Cümle çözümlemesi:

Can vermiş dağa taş:/
n. y. y.t y.t

Cihanı baştan başa
b'li n. z.t

Baharın feyzi sarmış./
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Baştan başa: (*Uzaklaşma öbeği*)

Baharın feyzi: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Cümle çözümlemesi:

Bu sabah işte bülbül
z.t c.d.u ö.

Uyanmış güle karşı./
y. z.t

Göğsünü gizlice gül
b'li n. z.t ö.

Açmış bülbüle karşı./
y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu sabah: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Göğsü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Güle karşı: (Edat öbeği)

Bülbüle karşı: (Edat öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Böyle.. iki sevdalı
z.t ö.

Sevişmişler bir fasıl./
y. z.t

Fakat ne tarzda?../ Nasıl?../
c.d.u y. z.t

Onu aya sormalı!./
b'li n. y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

İki sevdalı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir fasıl: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ne tarz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Son baharda bir akşam..

z.t z.t

Dağılmış cihana gam

y. y.t ö.

Bir acı haber gibi./

z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir akşam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir acı haber gibi: (Edat öbeği)

Bir acı haber: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Her taraf kırık dökük../

ö. y.

Dalların boynu bükük/

ö. y.

“Kederliyiz!..”/ der gibi./

y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her taraf: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kırık dökük: (Yineleme öbeği)

Dalların boynu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Bakmışlar;/ solup gitmiş
y. z.t y.

Gül kırıklar içinde./
ö. z.t

Bülbülünü terketmiş
b'li n. y.

Hıçkırıklar içinde./
z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Kırıklar içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bülbülü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Terk et-: (Birleşik eylem öbeği)

Hıçkırıklar içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Demişler:/ Ömrü azmış./
y. ö. y.

Ne çare,/ gülün soldu!./
ö. y. ö. y.

O duymaz,/ anlamazmış./
ö. y. y.

Hıçkırırırır:/ “Ne oldu!..”/
y. ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gülün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ömrü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Şimdi böyle her bahar,

z.t z.t z.t

Serseri kelekler

ö.

-Kanadında benekler-

c.d.s.ö.

Her tarafa dağılıp;

z.t

Bülbüllerden taşırılar

y.t y.

Güllere birer mektup./

y.t n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her bahar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Serseri kelekler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kanadında benekler: (Bulunma durumu öbeği)

Kanadı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her tarafa dağılıp: e.ö. (Zarf eylem)

Her tarafa dağıl-

y.t y.

Her taraf: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Birer mektup: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Şimdi böyle her bahar;

z.t z.t z.t

Pek sevimli, pek iyi

O eski sevgiliyi
b'li n.

-Çırpınıp titriyerek-
z.t z.t

Ararlar çiçek çiçek! /
y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Her bahar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Pek sevimli pek iyi o eski sevgili: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. s. a.

Pek iyi: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Pek sevimli: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Çiçek çiçek: (Yineleme öbeği)

3.16. GELDİĞİN GÜNÜN HATIRASI

Cümle çözümlemesi:

Sana nasıl anlatılır,
y.t z.t y.

Sensiz hayatın boşluğu? /
ö.

Bir zindanın ağır ağır,
ö. z.t

Çöker üstüme boşluğu. /
y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Sensiz hayatın boşluğu: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Sensiz hayat: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bir zindanın loşluğu: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Bir zindan: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Ağır ağır: (*Yineleme öbeği*)

Üstüm: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Dünya, her mihnete bedel,

ö. y.t y.

Sen olduğun için güzel

z.t y.

Hayat, hayâl, ümit, emel,

ö. ö. ö. ö.

Senden alıyor hoşluğu.

y.t y. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her mihnet: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Sen olduğun için: (*Edat öbeği*)

Sen olduk: e.ö. (*Ad eylem*)

Sen ol-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Arıyorum seni uzak

y. b'li n.

Bir şehirde sallanarak...

y.t z.t

Hâlâ, geldiğin günün, bak,/
z.t ö. y.

Üzerimde/ sarhoşluğu!
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Uzak bir şehir: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Geldiğin günün sarhoşluğu: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Geldiğin gün: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Geldiğin gün: n.ö. (*Eylem sıfatı*)
s. a.

Üzerim: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

3.17. RÜYA

Cümle çözümlemesi:

Biraz daldım hayaline,/
z.t y. y.t

Kaç yıl var ki/ uykusuzum./
ö. y. c.d.u y.

Rüya görüyorum yine,/
n. y. z.t

Uyandırma beni kuzum!/
y. b'li n. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Hayalin: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Kaç yıl: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Ruhum şerha şerha, çorak,/
ö. y.

Hıçkırarak, çırpınarak;
z.t z.t

Ağlayayım yine/ bırak,/
y. z.t y.

İçim yanıyor,/ susuzum!/
ö. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şerha şerha çorak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şerha şerha: (Yineleme öbeği)

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gördüğüm bir ışık dünya;/
ö. y.

Gençliğimi buldum güya./
b'li n. y. c.d.u

Aman, bitmesin bu rüya;/
c.d.u y. ö.

Uyandırma beni kuzum!/
y. b'li n. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Gördüğüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir ışık dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Gençliğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu rüya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.18. VEDÂ

Cümle çözümlemesi:

Hani o, bırakıp giderken seni;

c.d.u z.t

Bu öksüz tavrını takmayacaktın?/

b'li n. y.

Alnına koyarken vedâ busemi,

z.t

Yüzüme bu türlü bakmayacaktın?/

y.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

O seni bırakıp giderken: e.ö. (Zarf eylem)

O seni bırakıp git-

b'li n. z.t y.

O seni bırakıp: e.ö. (Zarf eylem)

O seni bırak-

b'li n. y.

O sen: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu öksüz tavrın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu öksüz tavır: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Alnına veda busemi koyarken: e.ö. (Zarf eylem)

Alnına veda busemi koy-

y.t b'li n. y.

Veda busem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Alnın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yüzüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu türlü: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Hani ey gözlerim, bu son vedâda,
c.d.u y.t

Yolunu kaybeden yolcunun dağda,

Birini çağırmak için imdada,
b'li n.

Yaktığı ateşi yakmayacaktın?/
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ey gözlerim: (Ünlem öbeği)

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu son veda: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Yolunu kaybeden yolcunun birini imdada çağırmak için dağda yaktığı ateş: n.ö. (Eylem
sıfatı) s. a.

Yolu kaybeden yolcunun birini imadada çağırmak için dağda yaktık: e.ö. (Ad eylem)

Yolu kaybeden yolcunun birini imadada çağırmak için dağda yak-
z.t y.t y.

Yolu kaybeden yolcunun birini imadada çağırmak için: (Edat öbeği)

Yolu kaybeden yolcunun birini imadada çağırmak: e.ö. (Eylem adı)

Yolu kaybeden yolcunun birini imadada çağır-
y.t y.

Yolunu kaybeden yolcu: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Yolunu kaybeden: e.ö. (Ad eylem)

Yolunu kaybet-
b'li n. y.

Yolu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kaybet-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gelse de en acı sözler dilime,/
y. c.d.u ö. y.t

Uçacak sanırdım birkaç kelime..../
n. y.

Bir alev halinde düştün elime,/
z.t y. y.t

Hani ey gözyaşım, akmayacaktın?/
c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

En acı sözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

En acı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Dilim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Birkaç kelime uçacak: e.ö. (Zarf eylem)

Birkaç kelime uç-
ö. y.

Birkaç kelime: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir alev hali: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir alev: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Elim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ey gözyaşım: (Ünlem öbeği)

Gözyaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.19. ABDÜLHAK HÂMÎD'E MEKTUP

Cümle çözümlemesi:

Ey yüce hilkatine dehası mizaç olan./
c.d.s.ö.

Ey dehanın şulesi başına bir taç olan./
c.d.s.ö.

Ey “Makber” in, “Ölü” nün “şairi lâyemut” u!./
c.d.s.ö.

Sizsiniz asırlarca devam eden sükûtu
y. ö.

İlâhî rebabının nağmesiyle dağıtan./

“Fuzulî” den, “Nef’î” den, “Nedim” den sonra vatan
z.t. ö.

Bir siyah gece gibi ıssızdı./ karanlıktı./
z.t. y. y.

Sizin rebabınızın terennümile çıktı
z.t. y.

Şiir perisi olan şu ince yüzlü hilâl./
ö.

Bu gün ki karşınızda gördüğünüz ihtilâl,
z.t. c.d.u. ö.

Verdiğiniz o nurun fecridir./ sabahıdır./
y. y.

Gönlümüzde bir “Millî sanat” intibahıdır./
y.t. y.

Sıyınız dolaşırken hep ağızdan ağıza,
z.t.

İsyan olabilir mi bu “hâşâ” dehanıza?/
n. y. ö. c.d.u. y.t.

Tasavvur edilir mi küfranın o kadarı?/
y. ö.

Biz ki şu nankör asrın nasipsiz çocukları
ö. c.d.u ö.

Karşınızda daima en lekesiz, en temiz
y.t z.t z.t

Hürmetle, muhabbetle, hayretle eğiliriz./
z.t z.t y.

Bu histe müsterektir sanatı sevenler hep./
y.t y. ö. z.t

Şüphesiz bu olamaz size hitaba sebep./
c.d.u y. ö.

Affedin cüretimi,/ ben size ulu şair;
y. b'li n. ö. y.t c.d.u

Kendi kalbime dair, kendi aşkıma dair
b'li n.

Bir acı hâtırayı yeniden yâda geldim;/
z.t y.t y.

Tâ ruhumun içinden size feryada geldim./
c.d.u y.t y.t y.t y.

Affedin cüretimi;/ aynı sebeple yine:
y. b'li n. z.t z.t

Musset'nin hitabını görmüştüm Lamartin'e./
b'li n. y. y.t

Şu dakika benim de içimde aynı yara./
z.t c.d.u y. ö.

Kapıldım aynı çılgın, zehirli duygulara.../
y. y.t

Yok benim semalara açılacak kanadım,/
y. ö.

Ben o nasipsizim ki/ tanınmış değil adım,/
ö. y. c.d.u y. ö.

Kim sorar;/ kim öğrenir;/ kim anar maceramı?/
ö. y. ö. y. ö. y. b'li n.

Şu yılları sürüyen hayatımın devamı
ö.

Tesellisiz, ümitsiz bir uzun hıçkırıktır./
y.

Elimdeki rebabım kalbim gibi kırıktır./
ö. z.t y.

Bir yara var içimde/ sızlıyor derin derin../
ö. y. y.t y. z.t

İşte bütün ruhumu kaplayan bu kederin
c.d.u

Verdiği cesaretle huzurunuza geldim./
z.t y.t y.

Size gözyaşlarımdan hediyeler getirdim!./
y.t n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ey yüce hilkatine dehası mizaç olan: e.ö. (Ad eylem)

Ey yüce hilkatine dehası mizaç olan: (Ünlem öbeği)

Yüce hilkatine dehası mizaç ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Yüce hilkatı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dehası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yüce hilkat: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ey dehanın şulesi başına bir taç olan: (Ünlem öbeği)

Ey dehanın şulesi başına bir taç olan: e.ö. (Ad eylem)

Dehanın şulesi başına bir taç ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir taç: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Baş: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dehanın şulesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ey “Makber” in, “Ölü” nün “Şairi layemut”u: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Ey “Makber” in, “Ölü” nün “Şairi layemut”u: (*Ünlem öbeği*)

Asırlarca devam eden sükutu ilahi rebabının nağmesiyle dağıtan: e.ö. (*Ad eylem*)

Asırlarca devam eden sükutu ilahi rebabının nağmesiyle dağıt-
b’li n. z.t y.

İlahi rebabının nağmesi: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

İlahi rebabının nağmesi: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Asırlarca devam eden sükut: n.ö. (*Eylem sıfatı*)
s. a.

Asırlarca devam et-
z.t y.

Devam et-: (*Birleşik eylem öbeği*)

“Fuzuli”den, “Nef’i” den, “Nedim” den sonra: (*Edat öbeği*)

Bir siyah gece gibi: (*Edat öbeği*)

Bir siyah gece: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Sizin rebabınızın terennümü: i.ö. (*İyelik öbeği*)

Sizin rebabınızın terennümü: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Şiir perisi olan şu ince yüzlü hilal: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. s. a.

İnce yüzlü: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Şiir perisi olan: e.ö. (*Ad eylem*)

Şiir perisi ol-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Şiir perisi: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Bu gün: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Karşınızda gördüğünüz ihtilal: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Karşınız: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Gördüğünüz: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Verdiğiniz o nurun fecri: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Verdiğiniz o nurun fecri: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Verdiğiniz o nur: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Verdiğiniz o nur: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir “Milli sanat” intibahı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir milli sanat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Sıyınız hep ağızdan ağıza dolaşırken: e.ö. (Zarf eylem)

Sıyınız hep ağızdan ağıza dolaş-

ö. z.t y.t y.

Ağızdan ağıza: (Uzaklaşma öbeği)

Sıyınız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dehanız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tasavvur et-: (Birleşik eylem öbeği)

Küfranın o kadarı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

O kadar: (Edat öbeği)

Şu nankör asrın nasipsiz çocukları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Nasipsiz çocuklar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Şu nankör asır: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Karşınız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En lekesiz, en temiz hürmet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

En temiz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En lekesiz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu his: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sanatı seven: e.ö. (Ad eylem)

Sanatı sev-

b’li n. y.

Size hitaba sebep: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Size hitap: (Yaklaşma öbeği)

Cüretim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ulu şair: (Unvan öbeği)

Kendi kalbime dair : (Edat öbeği)

Kendi kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kendi aşkıma dair: (Edat öbeği)

Kendi aşkım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir acı hatıra: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a. a.

Ruhumun içi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ruhumun içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Aynı sebep: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Musset'in hitabı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Şu dakika: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Benim içim: i.ö. (İyelik öbeği)

Aynı yara: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aynı çılgın zehirli duygular: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Benim semalara açılacak kanadım: i.ö. (İyelik öbeği)

Semalara açılacak kanat: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Semalara açılacak: e.ö. (Ad eylem)

Semalara açıl-

s. a.

O nasipsiz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Tanınmış değil: (Edat öbeği)

Adım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Maceram: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şu yılları sürüten hayatımın devamı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şu yılları sürüten hayatımın devamı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Şu yılları sürüten hayatım: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Şu yılları sürüten: e.ö. (Ad eylem)

Şu yılları sürü-
b'li n. y.

Şu yıllar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tesellisiz, ümitsiz bir uzun hıçkırık: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. s. a.

Elimdeki rebabım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Elimdeki rebab: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Elimdeki: (Aitlik öbeği)

Kalbim gibi: (Edat öbeği)

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir yara: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Derin derin: (Yineleme öbeği)

Bütün ruhumu kaplayan bu kederin verdiği cesaret: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Bütün ruhumu kaplayan bu kederin verdik: e.ö. (Ad eylem)

Bütün ruhumu kaplayan bu keder: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bütün ruhumu kaplayan: e.ö. (Ad eylem)

Bütün ruhumu kapla-
b'li n. y.

Bütün ruhum: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bütün ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Huzurunuz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gözyaşlarımdan hediyeler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Gözyaşlarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Yedi yıl.. şimdi tamam yedi yıl benden uzak./
z.t z.t c.d.u z.t y.t y.

Yaşıyordum kalbimin sevinçleri coşarak./
y. z.t

Haberim yok âlemin kederinden, yaşından;/
ö. y. y.t y.t

Gençliğimin âdeta sarhoşum havasından!/
y.t c.d.u y.

Bir buluta bürünmüş dönüyor sanki başım!/
z.t y. c.d.u ö.

Henüz tecrübesizdim,/ yirmi ikiydi yaşıml!/
z.t y. y. ö.

Kulaklarımda engin bir denizin sesleri,/
y. ö.

Gönlümde maceralar geçirmek hevesleri.../
y. ö.

Bütün genişliğiyle kollarım ufka açık,/
z.t ö. y.t y.

Bekliyorum:/ Ey sevdâ nerdesin/ karşıma çık!/
y. c.d.u y. y.t y.

Ta küçükten beri var, sevmeye ihtiyacım,/
c.d.u z.t y. ö.

Beni bir aşka doğru sevk ediyor mizacım.../
y.t y. ö.

Çok hüznü bir akşam... Bir sonbahar akşamı..
z.t z.t

Kaplamıştı gönlümü kimsesizliğin gamı./
y. b'li n. ö.

Günün son ışıkları sönerken uzaklarda,
z.t

Dalgın dolaşıyordum kimsesiz sokaklarda,/
z.t y. y.t

Dağıttı birdenbire gönlümdeki sisleri,
y. z.t b'li n.

Tatlı bir kakkahanın serpiyen akisleri.../
ö.

Ruhum uyandı gibi bir lâhzada bu sestem./
ö. y. y.t y.t

Küçük, beyaz ellerle açılan kafesten
y.t

Gizli sözler işittim.../ Ah, o sevinçli sözler:/
ö. y. c.d.u

İki yeşil göz gördüm.../ Ah o sevdalı gözler!/
n. y. c.d.u

Dağıldı zerre zerre yollarıma bir koku:/
y. z.t y.t ö.

Sandım ki/ ta kalbime değdi sevdanın oku!/
y. c.d.u c.d.u y.t y. ö.

“Varmış demek benim de bir sevdiğim!”/ diyordum./
y. y. ö. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Yedi yıl: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Kalbimin sevinçleri coşarak: e.ö. (*Zarf eylem*)

Kalbimin sevinçleri coş-
ö. y.

Kalbimin sevinçleri: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Kalbim: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Haberim: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Alemin kederi: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Gençliğimin havası: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Gençliğim: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bir buluta bürünmüş: e.ö. (*Ad eylem*)

Bir buluta bürün-
b’li n. y.

Başım: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Yirmi iki: (Sayı öbeği)

Yaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kulaklarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Engin bir denizin sesleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Engin bir deniz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Maceralar geçirmek hevesleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Maceralar geçirmek: e.ö. (Eylem adı)

Maceralar geçir-

n. y.

Bütün genişlik: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kollarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ey sevda: (Ünlem öbeği)

Karşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Küçükten beri: (Edat öbeği)

Sevmeğe ihtiyacım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sevmeğe ihtiyacım: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir aşka doğru: (Edat öbeği)

Bir aşk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Mizacım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çok hüznünlü bir akşam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Çok hüznünlü: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir sonbahar akşamı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir sonbahar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kimsesizliğin gamı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Günün son ışıkları uzaklarda sönerken: e.ö. (Zarf eylem)

Günün son ışıkları uzaklarda sön-

ö. y.t y.

Günün son ışıkları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Birdenbire: (Uzaklaşma öbeği)

Gönlümdeki sisler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gönlümdeki: (Aitlik öbeği)

Tatlı bir kahkahanın serpilen akisleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Serpilen akisler: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Tatlı bir kahkaha: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir lahza: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu ses: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Küçük, beyaz ellerle açılan kafes: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Küçük beyaz ellerle açılan: e.ö. (Ad eylem)

Küçük beyaz ellerle açıl-

z.t y.

Küçük beyaz eller: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gizli sözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O sevinçli sözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

İki yeşil göz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

O sevdalı gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Zerre zerre: (Yineleme öbeği)

Yollarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir koku: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Benim bir sevdiğim: i.ö. (İyelik öbeği)

Benim bir sevdiğim: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bâzan düşünüyordum:/ “Acaba kim?”/ diyordum./
z.t y. c.d.u y. y.

Kimdi, ufuklarımda ilk görünen bu yıldız?/
y. ö.

Kimdi, henüz ismini bilmediğim bu şen kız?/
y. ö.

O yeşil gözlerinin ne tatlı rengi vardı!/
ö. c.d.u y.

Fısıldayan sesinin ne hoş âhengi vardı!.../
ö. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ufuklarımda ilk görünen bu yıldız: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Ufuklarımda ilk görünen: e.ö. (Ad eylem)

Ufuklarımda ilk görün-
y.t z.t y.

Ufuklarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Henüz ismini bilmediğim bu şen kız: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Henüz ismini bilmedik: e.ö. (Ad eylem)

Henüz ismini bilme-
z.t b’li n. y.

İsmi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O yeşil gözlerinin tatlı rengi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Tatlı renk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O yeşil gözleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O yeşil gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Fısıldayan sesinin hoş ahengi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Hoş ahenk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Fısıldayan sesi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Fısıldayan ses: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Beraberiz her akşam,/ haftalar aylar var ki.../

y. z.t ö. ö. y. c.d.u

Gözlerinin taptığım hülyalı yeşil rengi

ö.

Büyülüyor ruhumu tıpkı bir sihir gibi,/

y. b'li n. z.t

Bazı gülüşleri var./ “Gel/ kalbime gir!” gibi./

ö. y. y. y.t y. c.d.u

Bazı bakışları var; bin sözlü, bin iymalı./

ö. y.

Bazı tavırları var; şüpheli, muammalı./

ö. y.

Bazı yorgun kadınlar gibi hissiz,/ kayıtsız,/

z.t y. y.

Bazı bir zambak kadar ruhu saf, açık bir kız.../

z.t z.t b'li n. y.

Değişiyor,/ durmuyor bir halde, bir kararda!./

y. y. y.t y.t

Akşam... şehirden uzak kumlu, geniş yollarda

z.t z.t

Yürüyorken onunla aynı izin üstünde,

Çalkalanıyor gibiyim bir denizin üstünde,/

y. y.t

Sahil uzak ta olsa geri dönmek ne mümkün!/
ö. c.d.u y. ö. y.

Bütün safiyetimle açtım kalbimi bir gün./
z.t y. b'li n. z.t

Gözlerinde gözlerim, avuçlarında elim,
y.t y.t

Dedim ki:/ "Ey sevgilim,/ ey muazzez sevgilim,/ y. c.d.u c.d.u c.d.u

"Zannetme ki/ seninle tesadüfen birleştik!/
y. c.d.u z.t z.t y.

"Bu sevda mukadderdi,/ ezeldenberi eştik!/
ö. y. y.

"Yıllar süren bu hicran bitti,/ kurtuldum işte!/
ö. y. y. c.d.u

"Ben seni arıyordum,/ nihayet buldum işte!/
ö. b'li n. y. z.t y. c.d.u

"İtiraf et,/ seversin beni biraz değil mi?/
y. y. b'li n. z.t

"Birleşen ellerimiz ayrılamaz değil mi?..."/
ö. y.

Artık kirpiklerimden sızıyordu göz yaşı./
z.t y.t y. n.

Bu gafletime karşı, bu saffetime karşı
y.t y.t

Dudakları müstehzi bir şekilde büküldü;/
ö. z.t y.

Bir müddet güldü,/ güldü./ kahkahalarla güldü!/
z.t y. y. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her akşam: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Gözlerinin taptığım hülyalı yeşil rengi: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Hülyalı yeşil renk: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Gözlerin: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Ruhum: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Tıpkı bir sihir gibi: (*Edat öbeği*)

Tıpkı bir sihir: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Bazı gülüşleri: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bazı gülüşleri: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Kalbim: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bazı bakışları: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bazı bakışlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bazı gülüşleri: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bazı gülüşler: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bin sözlü bin iymalı bazı tavırları: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. s. a.

Tavırları: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bin iymalı: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bin sözlü: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Yorgun kadınlar gibi hissiz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Yorgun kadınlar gibi: (*Edat öbeği*)

Yorgun kadınlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bir zambak kadar: (*Edat öbeği*)

Bir zambak: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Ruhu: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Saf açık bir kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Bir hal: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir karar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Şehirden uzak kumlu geniş yollarda onunla aynı izin üstünde yürüyorken: e.ö. (Zarf eylem)

Şehirden uzak kumlu geniş yollarda onunla aynı izin üstünde yürü-

y.t

z.t

y.t

y.

Aynı izin üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Aynı iz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Şehirden uzak kumlu geniş yollar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s.

s.

s.

a.

Şehirden uzak: (Uzaklaşma öbeği)

Çalkalanıyor gibi: (Edat öbeği)

Bir denizin üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Uzak ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Geri dönmek: e.ö. (Eylem adı)

Geri dön-

z.t y.

Bütün safiyetim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bütün safiyet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s.

a.

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gözlerin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Avuçların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Elim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ey sevgilim: (Ünlem öbeği)

Sevgilim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ey muazzez sevgilim: (Ünlem öbeği)

Muazzez sevgilim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Muazzez sevgilim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Zannet-: (Birleşik eylem öbeği)

Bu sevda: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ezeldenberi eş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ezelden beri: (Edat öbeği)

Yıllar süren bu hicran: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Yıllar süren: e.ö. (Ad eylem)

Yıllar sür-

ö. y.

İtiraf et-: (Birleşik eylem öbeği)

Seversin değil mi: (Edat öbeği)

Birleşen ellerimiz: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Ellerimiz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ayrılamaz değil mi: (Edat öbeği)

Kirpiklerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Göz yaşı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Göz yaşı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu gafletime karşı: (Edat öbeği)

Bu gafletim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu gaflet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu saffetime karşı: (Edat öbeği)

Bu saffetim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu saffet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Dudakları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Müstehzi bir şekil: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir müddet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bu maceradan sonra çok sürmedi arası!./
z.t z.t y. ö.

Kalbimde kıskançlığın açıldı ilk yarası./
y.t ö. y.

Artıyordu daima şüphelerim içimde./
y. z.t ö. y.t

Dağılmıştı büsbütün neşem de, sevincim de../
y. z.t ö. c.d.u ö. c.d.u

Her dakika değişen bir hisle kararsızdım./
z.t y.

Engin, çorak bir çölde kalmış gibi yalnızdım!./
z.t y.

Yoktu çandan bir dostum göz yaşlarımdan başka../
y. ö.

Diyordum ki;/ “O, nasıl böyle temiz bir aşka
y. c.d.u ö. c.d.u z.t y.t

“Vefasızlıklar eder,/ hıyanet katabilir?/
y. n. y.

“Beni nasıl terkeder;/ nasıl aldatabilir.
b’li n. z.t y. z.t y.

“Dünyanın en mukaddes tanıdığım kadını?...”/
ö.

Haykırıyor,/ lânetle anıyordum adını!./
y. z.t y. b’li n.

Sarmıştı âsabımı çıldırtıcı bir humma./
y. b’li n. ö.

Eskiden baştan başa nur olan yollarıma
y.t

Karanlıklar, geceler dolmuştu yığın yığın../
ö. ö. y. z.t

Gönlümde taşıdığım şüphenin, kıskançlığın

Zehirleri nabzımda vuruyordu kan gibi;/

ö. y.t y. z.t

Sevda, kıvranıyordu içimde yılan gibi./

ö. y. y.t z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu maceradan sonra: (Edat öbeği)

Bu macera: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Arası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kıskançlığın ilk yarası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Şüphelerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

Neşem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sevincim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her dakika değişen bir his: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Her dakika değişen: e.ö. (Ad eylem)

Her dakika değiş-

z.t y.

Her dakika: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Engin, çorak bir çölde kalmış gibi: (Edat öbeği)

Engin çorak bir çölde kalmış: e.ö. (Ad eylem)

Engin çorak bir çölde kal-

y.t y.

Engin çorak bir çöl: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Göz yaşlarımdan başka candan bir dostum: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Dostum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Göz yaşlarımdan başka: (Edat öbeği)

Göz yaşlarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Temiz bir aşk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Vefasızlıklar et-: (Birleşik eylem öbeği)

Terk et-: (Birleşik eylem öbeği)

Dünyanın en mukaddes tanıdığım kadını: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En mukaddes tanıdığım: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En mukaddes: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Adı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Asabım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çıldırıncı bir humma: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Eskiden baştan başa nur olan yollarım: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Eskiden baştan başa nur olan: e.ö. (Ad eylem)

Eskiden baştan başa nur ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Baştan başa nur: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Baştan başa: (Uzaklaşma öbeği)

Yığın yığın: (Uzaklaşma öbeği)

Gönlümde taşıdığım şüphenin, kıskançlığın zehirleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Gönlümde taşıdığım şüphe: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Gönlümde taşıdık: e.ö. (Ad eylem)

Gönlümde taşı-

y.t y.

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Nabzım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kan gibi: (Edat öbeği)

Yılan gibi: (Edat öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Bir gündü.. / İlkbaharın en sevinçli bir günü!

y. z.t

Her tarafta başlamış tabiatın düğünü./

y.t y. ö.

Kuşlar eş./ çiçekler eş./ sevişen gönüller eş../

ö. y. ö. y. ö. y.

Benziyordu uzaktan bir altın taca güneş./

y. y.t y.t ö.

Tatlı, baygın bir zifaf içindeydi her taraf./

y. ö.

Dağlar yeşil./ gök derin./ sular berrak./ hava saf../

ö. y. ö. y. ö. y. ö. y.

Baharın busesile açılmıştı çiçekler./

z.t y. ö.

Kırlarda yorgun argın dolaşan kelebekler

ö.

-Belliymi/ her birinin sallanan kanadından-

y. y.t

Bayılmışlar gibiydi bu havanın tadından! /

y. y.t

Ağır ağır, kol kola yürüyorduk o gün de;/

z.t z.t y. z.t c.d.u

Her zaman gezdiğimiz geniş yollar üstünde.

y.t

İlkbaharın sihriyle değişmişti ansızın,

z.t y. z.t

Daldan dala dolaşan gönlü vefasızın! /

ö.

Önce baygın gözleri yeşil kırlara daldı;/

z.t ö. y.t y.

Sonra durdu/ düşündü../ derin nefesler aldı../
z.t y. y. n. y.

Dedi:/ “Bu yaz geçmeden nişanlanalım biz de!”/
y. z.t y. ö. c.d.u

Heyecanla bakışan derin gözlerimizde
y.t

Yandı bir şule gibi sevinci ruhumuzun:/
y. z.t ö.

Kendimizden geçerek öpüştük uzun uzun!../
z.t y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İlkbaharın en sevinçli bir günü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En sevinçli bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

En sevinçli: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her taraf: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tabiatın düşünüsü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Sevişen gönüller: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Bir altın taç: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s.

Tatlı, baygın bir zifaf içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Tatlı baygın bir zifaf: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Baharın busesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Kırlarda yorgun argın dolaşan kelebekler: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Kırlarda yorgun argın dolaşan: e.ö. (Ad eylem)

Kırlarda yorgun argın dolaş-
y.t z.t y.

Yorgun argın: (Yineleme öbeği)

Her birinin sallanan kanadı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Sallanan kanadı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her biri: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bayılmışlar gibi: (Edat öbeği)

Bu havanın tadı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu hava: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ağır ağır: (Yineleme öbeği)

Kol kola: (Kısaltma öbeği)

O gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her zaman gezdiğimiz geniş yollar üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Her zaman gezdiğimiz geniş yollar: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Her zaman gezdik: e.ö. (Ad eylem)

Her zaman gez-
z.t y.

Her zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İlkbaharın sihri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Vefasızın daldan dala dolaşan gönlü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Daldan dala dolaşan gönlü: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Daldan dala dolaşan: e.ö. (Ad eylem)

Daldan dala dolaş-
z.t y.

Daldan dala: (Uzaklaşma öbeği)

Baygın gözleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Baygın gözleri: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yeşil kırlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Derin nefesler: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bu yaz geçmeden: e.ö. (*Zarf eylem*)

Bu yaz geç-
n. y.

Bu yaz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Heyecanla bakışan derin gözlerimiz: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Heyecanla bakışan: e.ö. (*Ad eylem*)

Heyecanla bakış-
z.t y.

Gözlerimiz: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bir şule gibi: (*Edat öbeği*)

Bir şule: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Ruhumuzun sevinci: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Ruhumuz: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Kendimizden geçerek: e.ö. (*Zarf eylem*)

Kendimizden geç-
y.t y.

Uzun uzun: (*Yineleme öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Kurulmuştu yeniden hayalimin binası:/
y. z.t ö.

Süslemişti bu evi gönlümün itinası:/
y. b'li n. ö.

Semasında mehtabın ördüğü hâleler var;/
y.t ö. y.

Bahçesinde nadide güller var,/ lâleler var../
y.t ö. y. ö. y.

Sabah, uyanıyoruz kuşların sesleriyle./
z.t y. y.t

Gece, serin baharın tatlı nefesleriyle,
z.t z.t

Gökteki yıldızlara dalarak uyuyoruz;/
 z.t y.

Beraber düşünüyor,/ beraber duyuyoruz./
z.t y. z.t y.

Yoktu küçük bir gölge ruhumun sevincinde!/
y. ö. y.t

Hayalimde kurduğum bu yuvanın içinde
 y.t

Yaşıyordum onunla böyle kendi başıma;/
y. z.t z.t z.t

Kavuştum sanıyordum hayat arkadaşşıma!/
 y. y.t

Bahtiyardım,/ ah evet, hakikaten bahtiyar;
y. c.d.u c.d.u y.

Tekrar aldattığını gördüğüm güne kadar!/
 z.t

Değiştı bir darbede bu sevimli manzara:/
y. y.t ö.

Kuşlar feryat ederek kaçıştı ufuklara,/
ö. z.t y. y.t

Semamızda mehtabın parlayan yüzü soldu;/
y.t ö. y.

Henüz açmış lâleler, güller/ yandı,/ kül oldu!/
z.t y. ö. ö. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Hayalimin binası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Hayalim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu ev: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gönlümün itinası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Seması: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Mehtabın ördüğü haleler: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Mehtabın ördüğü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bahçesi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Nadide güller: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kuşların sesleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Serin baharın tatlı nefesleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Tatlı nefesleri: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Nefesleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Serin bahar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gökteki yıldızlara dalarak: e.ö. (Zarf eylem)

Gökteki yıldızlara dal-

y.t y.

Gökteki yıldızlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gökteki: (Aitlik öbeği)

Küçük bir gölge: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ruhumun sevinci: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hayalimde kurduğum bu yuvanın içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Hayalimde kurduğum bu yuva: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Hayalimde kurduk: e.ö. (Ad eylem)

Hayalimde kur-

y.t y.

Hayalim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kendi başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hayat arkadaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tekrar aldattığını gördüğüm güne kadar: (Edat öbeği)

Tekrar aldattığını gördüğüm gün: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Tekrar aldattığını gördük: e.ö. (Ad eylem)

Tekrar aldattığını gör-

z.t b'li n. y.

Bir darbe: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu sevimli manzara: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Feryat ederek: e.ö. (Zarf eylem)

Feryat et-: (Birleşik eylem öbeği)

Semamız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Mehtabın parlayan yüzü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Parlayan yüz: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Kül ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Saadetler daima böyle çabuk geçici!/
ö. z.t z.t y.

Anlaşılmaz bir sırmış kadın kalbinin içi!/
y. ö.

Ruhum azap içinde burkulurken kederden,
z.t

Hayalimde kurduğum süslü merdivenlerden
y.t

İndim, bir hasta gibi, sürünüp adım adım./
y. z.t z.t

Son defa bu yuvanın kapısını kapadım/
z.t b'li n. y.

Veda ettim aşkımın en yüksek emeline;/
y. y.t

Ağlayarak katıldım şu hayatın seline!..
z.t y. y.t

Boğdum – pençeleşerek günlerle, gecelerle...
y. z.t

Gönlümün isyanını ağır işkencelerle.../
b'li n. z.t

Şimdi aşkım kalmadı;/ kinim var,/ nefretim var!/
z.t ö. y. ö. y. ö. y.

Hattâ kendi kalbime karşı husumetim var!/
c.d.u y.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Anlaşılmaz bir sır: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Kadın kalbinin içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ruhum kederden azap içinde burkulurken: e.ö. (Zarf eylem)

Ruhum kederden azap içinde burkulur: e.ö. (Ad eylem)

Ruhum kederden azap içinde burkul-
ö. y.t z.t y.

Azap içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hayalimde kurduğum süslü merdivenler: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bir hasta gibi sürünüp: e.ö. (Zarf eylem)

Bir hasta gibi sürün-
s. a.

Bir hasta gibi: (Edat öbeği)

Bir hasta: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Adım adım: (Yineleme öbeği)

Son defa: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu yuvanın kapısı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu yuva: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Veda et-: (Birleşik eylem öbeği)

Aşkımın en yüksek emeli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En yüksek emel: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En yüksek: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aşkım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şu hayatın seli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Şu hayat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Günlerle, gecelerle pençeşerek: e.ö. (Zarf eylem)

Günlerle gecelerle peçeş-

z.t z.t y.

Gönlümün isyanı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ağır işkenceler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aşkım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kinim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Nefretim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kendi kalbime karşı: (Edat öbeği)

Kendi kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Husumetim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Hâmiş:

c.d.u

İşittim ki/ hastaymış,/ tehlikeli bir hasta!/
y. c.d.u y. y.

Artık bir tat bulmuyor her genç ile temasta,/

z.t n. y. y.t

Macerasız, münzevi bir ömür sürüyormuş!/
n. y.

Her gece yatağından kalkıp öksürüyormuş./
z.t z.t y.

Eğer ben son günümde daha fazla uzaksam./
c.d.u ö. z.t y.

Bu mukadder matemî görüp yaşayacaksam./
z.t y.

Onu öldükten sonra affedebileceğim./
b'li n. z.t y.

Hürmetle mezarına gidip eğileceğim./
z.t z.t y.

Başım önde;/ dizlerim toprağının üstünde../
ö. y. ö. y.

Gözlerimdeki yaşlar ancak böyle bir günde
ö. c.d.u y.t

Hıçkırıklar içinde kurtulup boşanacak./
z.t y.

Ruhum onu en derin şefkatiyle anacak!/
ö. b'li n. z.t y.

Bu günahkâr kadını takdis edince ölüm,
b'li n. z.t

Kendisinin olacak yeniden bütün gönlüm./
y. z.t ö.

Kalmayacak zerrece ne nefretim, ne kinim./
y. ö. c.d.u c.d.u ö.

Onu ölünce tekrar seveceğim/ eminim!/
b'li n. z.t z.t y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Tehlikeli bir hasta: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bir tat: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Her genç ile temas: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Her genç ile: (*Edat öbeği*)

Her genç: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Macerasız, münzevi bir ömür: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. s. a.

Her gece: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Yatağından kalkıp: e.ö. (*Zarf eylem*)

Yatağından kalk-

y.t y.

Son günüm: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Son gün: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bu mukadder matemî görüp: e.ö. (*Zarf eylem*)

Bu mukadder matemî gör-

b'li n. y.

Bu mukadder matem: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Öldükten sonra: (*Edat öbeği*)

Mezarına gidip: e.ö. (*Zarf eylem*)

Mezarına git-

y.t y.

Mezarı: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Başım: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Dizlerim: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Toprağının üstü: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Toprağı: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Gözlerimdeki yaşlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Gözlerimdeki: (*Aitlik öbeği*)

Gözlerim: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Böyle bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Hıçkırıklar içinde kurtulup: e.ö. (Zarf eylem)

Hıçkırıklar içinde kurtul-

y.t y.

Hıçkırıklar içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En derin şefkati: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En derin şefkat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En derin: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu günahkar kadın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ölüm takdis edince: e.ö. (Zarf eylem)

Takdis et-: (Birleşik eylem öbeği)

Kendisinin olacak: e.ö. (Ad eylem)

Kendisinin ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bütün gönlüm: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Zerrece nefretim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Nefretim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kinim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.20. USANÇ

Cümle çözümlemesi:

Her yalana kanmışım,/

y.t y.

Her söze inanmışım,/

y.t y.

Ben artık sevgiden de
 ö. z.t y.t c.d.u

Bıkmışım,/ usanmışım!/
 y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her yalan: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
 s. a.

Her söz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
 s. a.

Cümle çözümlemesi:

Ne bağında gülüm var,/
 c.d.u y.t ö. y.

Ne dalda bülbülüm var./
 c.d.u y.t ö. y.

Artık ne aşkım, ne de
 z.t c.d.u ö. c.d.u c.d.u

Aşka tahammülüm var!/
 y.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bağım: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Gülüm: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bülbülüm: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Aşkım: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Aşka tahammülüm: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Aşka tahammül: (*Yaklaşma öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Sevda yüceldi / gitti:/
ö. y. y.

Bir oktu/ geldi/ gitti!/:
y. y. y.

Gelişi güzel/ ama,
ö. y. c.d.u

Kalbimi deldi/ gitti!/:
b'li n. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir ok: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Ne söz isterim, ne saz../
c.d.u n. y. c.d.u ö.

Güzelde vefa olmaz!/:
y.t ö. y.

Bir taş olsa/ dinlensem
y. y.

Başımı koyup biraz!/:
z.t z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir taş ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir taş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Başımı koyup: e.ö. (Zarf eylem)

Başımı koy-
b'li n. y.

Başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Ey Seyfi, bezgin sesin!/
c.d.u y. ö.

Bilseler/ ne haldesin?/
y. y.

Ey sevda bekleyenler;
c.d.u

Ondan ümidi kesin!/
y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ey seyfi: (Ünlem öbeği)

Ne hal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ey sevda bekleyenler: (Ünlem öbeği)

Sevda bekleyen: e.ö. (Ad eylem)

Sevda bekle-
n. y.

Ümidi kes-
b'li n. y.

3.21. DİYORLAR**Cümle çözümlemesi:**

Ölürsem/ yazıktır/ sana kanmadan
y. y. z.t

Kollarım boynunda halkalanmadan,
z.t

Bir günüm geçmiyor seni anmadan,/
ö. y. z.t

Derdine katlandım hiç usanmadan../
y.t y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Sana kanmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Sana kan-
y.t y.

Kollarım boynunda halkalanmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Kollarım boynunda halkalan-
ö. y.t y.

Boynun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kollarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir günüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Seni anmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Seni an-
b'li n. y.

Hiç usanmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Hiç usan-
z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Diyorlar:/ kül olmaz ateş yanmadan,
y. y. z.t

Denizler durulmaz dalgalanmadan! /
ö. y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Ateş yanmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Ateş yan-
ö. y.

Kül ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Saadet benziyor boş bir seraba./
ö. y. y.t

Düşüyor her seven gönül azaba./
y. ö. y.t

Gelmiyor çekilen dertler hesaba./
y. ö. y.t

Diyorum:/ sebep ne bu ızdıraba?/
y. y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Boş bir serap: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Her seven gönül: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Çekilen dertler: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Bu ızdırıp: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Diyorlar: kül olmaz ateş yanmadan./
y. y. z.t

Denizler durulmaz dalgalanmadan!./
ö. y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Ateş yanmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Ateş yan-
ö. y.

Kül ol-: (Birleşik eylem öbeği)

3.22. YEİS

Cümle çözümlemesi:

Yazıklar olsun ki geçti boş yere.
c.d.u c.d.u y. y.t

Kırk yılı sürüyen şu gençlik çağım!/
ö.

Şimdi ben, dalından kopmak üzere
z.t ö.

Kıvrılan çürük bir sarı yaprağım./
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Yazıklar ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Boş yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kırk yılı sürüyen şu gençlik çağım: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Kırk yılı sürüyen: e.ö. (Ad eylem)

Kırk yılı sürü-
b'li n. y.

Kırk yıl: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Çağım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dalından kopmak üzere kıvrılan çürük bir sarı yaprak: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. s. s. a.

Dalından kopmak üzere kıvrılan: e.ö. (Ad eylem)

Dalından kopmak üzere kıvrıl-
z.t y.

Dalından kopmak üzere: (Edat öbeği)

Dalından kopmak: e.ö. (Eylem adı)

Dalından kop-

y.t y.

Dalı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Çırpınan gönlümün eksildi hızı:/

ö. y.

Kalmadı içimde o tatlı sızı:/

y. y.t ö.

Karardı ömrümün ayı, yıldızı:/

y. ö. ö.

Işıksız bir gece hep solum, sağım./

y. z.t ö. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Çırpınan gönlümün hızı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Çırpınan gönlüm: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

O tatlı sızı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ömrümün ayı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ömrüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Işıksız bir gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Solum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sağım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Ruhumu kaplayan derin yasımda,

y.t

Söndü ümidim de, ihtirasım da.../
y. ö. c.d.u ö. c.d.u

Çınlıyor hiçliğim kafatasımda,/
y. ö. y.t

Ben artık şimdiden yarı toprağım! /
ö. z.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ruhumu kaplayan derin yasım: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Ruhumu kaplayan: e.ö. (Ad eylem)

Ruhumu kapla-
b'li n. y.

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yasım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ümidim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İhtirasım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hiçliğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kafatasım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yarı toprağım: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.23. ANNEMLE HASBİHAL

Cümle çözümlemesi:

Anne, zannetme ki/ günler geçti de/
c.d.u y. c.d.u ö. y. c.d.u

Değişt i evvelki hissim git gide! /
y. ö. z.t

Bir hırçın çocuğum, / değişmez huyum, /
y. y. ö.

Seneler geçse de/ ben yine buyum!/
ö. y. c.d.u ö. z.t y.

Senden umuyorum teselli yine!/
y.t y. n. z.t

Bugün şefkatine, muhabbetine
z.t ö.

Zanneder misin ki/ yok ihtiyacım?/
y. cdu y.

Belki eskisinden daha muhtacım!/
c.d.u z.t y.

Dünyanın tükenmez kederlerinden
y.t

Kalbim kırılrsa da böyle derinden/
ö. y. c.d.u z.t z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Zannet-: (Birleşik eylem öbeği)

Evvelki hissim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Evvelki hissim: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Git gide: (Kısaltma öbeği)

Bir hırçın çocuk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Huyum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şefkatine, muhabbetine ihtiyaç: (Yaklaşma öbeği)

İhtiyacım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Muhabetin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şefkatin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Eskisinden daha: (Edat öbeği)

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Hayatım büsbütün ye'se kapılmaz./
 ö. y.t y.

Teselli bulurum içimden biraz/
 n. y. y.t z.t

O derin sevgini hatırlarım da!/
 b'li n. y. c.d.u

Her gece hıçkıran dudaklarımda
 z.t y.t

Hasretle anılan senin adın var./
 ö. y.

Anne, hayatımda bir tek kadın var;/
 c.d.u y.t ö. y.

Beni aldatmadı,/ sevdi daima!/
 b'li n. y. y. z.t

Gittikçe ruhumu saran bu humma
 ö.

Başka sevgilerden yadigâr anne!/
 y.t y. c.d.u

Sevmeyen, sevenden bahtiyar, anne!/
 ö. y.t y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Hayatım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Büsbütün ye's: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O derin sevgin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O derin sevgi: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Her gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Hıçkırın dudaklarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hıçkırın dudaklarım: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Hasretle anılan senin adın: i.ö. (İyelik öbeği)

Hasretle anılan senin adın: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Hasretle anılan: e.ö. (Ad eylem)

Hasretle anıl-

z.t y.

Hayatım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir tek kadın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gittikçe ruhumu saran bu humma: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gittikçe ruhumu saran: e.ö. (Ad eylem)

Gittikçe ruhumu sar-

z.t b'li n. y.

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Başka sevgiler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Sorma ki: / başımdan çok şey geçti mi?/

y. c.d.u y.t ö. y.

Ah, eğer anlatsam sergüzeştimi! /

c.d.u c.d.u y. b'li n.

Bilmezsin/ kaç gece böyle ağladım! /

y. z.t z.t y.

Şimdi tecrübem var,/ artık anladım:/

z.t ö. y. z.t y.

Aşk, o bir masalmış,/ yalanmış meğer./

ö. ö. y. y. c.d.u

Seven bir kalp için sığınacak yer

ö.

Yalnız o kucakmış./ yalnız o dizmiş./
c.d.u y. c.d.u y.

İnsanlar ne kadar merhametsizmiş!./
ö. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çok şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Sergüzeştim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kaç gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tecrübem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir masal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Seven bir kalp için sığınacak yer: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Seven bir kalp için sığınacak: e.ö. (Ad eylem)

Seven bir kalp için sığın-
z.t y.

Seven bir kalp için: (Edat öbeği)

Seven bir kalp: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

O kucak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O diz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ne kadar: (Edat öbeği)

3.24. O GÜZEL KADIN İÇİN

Cümle çözümlemesi:

Rengi biraz uçuk gibi
ö. y.

-Bir son bahar gülü kadar.-/

z.t

Gözlerinin çocuk gibi,

Tatlı, munis bakışı var./

ö.

y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Rengi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Biraz uçuk gibi: (Edat öbeği)

Biraz uçuk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir sonbahar gülü kadar: (Edat öbeği)

Bir sonbahar gülü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir sonbahar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gözlerinin çocuk gibi tatlı munis bakışı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bakışı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çocuk gibi tatlı munis bakış: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Çocuk gibi: (Edat öbeği)

Gözleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Düşünceyle dolu başı,/

z.t

y.

ö.

Her nedense bazı günler.

c.d.u

z.t

Yanında bir arkadaşı,

z.t

Hiç bakmadan geçip gider./

z.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bazı günler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Arkadaşı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir arkadaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yanı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hiç bakmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Hiç bakma-

z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Düşünürüm:/ bu kadın kim?/

y. ö. y.

Kederli mi,/ bahtiyar mı?/

y. y.

Acep benim bilmediğim

c.d.u

Sevdiği bir eşi var mı?/

ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu kadın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Benim bilmediğim sevdiği bir eşi: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Eşi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Benim bilmediğim: i.ö. (İyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Bütün ruhum ağır ağır
ö. z.t

Hasretle doldu/ amma;
z.t y. c.d.u

Henüz bence hayatı sır./
z.t z.t ö. y.

Sergüzeşti bir muamma./
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bütün ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ağır ağır: (Yineleme öbeği)

Hayatı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sergüzeşti: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir muamma: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bilmiyorum en garibi:
y. c.d.u

Ne yerini, ne adını./
c.d.u b'li n. c.d.u b'li n.

Bir yıldızı tanır gibi
z.t

Tanıyorum o kadını./
y. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

En garip: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yeri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Adı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir yıldızı tanır gibi: (Edat öbeği)

Bir yıldızı tanır: e.ö. (Ad eylem)

Bir yıldızı tanı-

b'li n. y.

Bir yıldız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O kadın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Hiç şüphe yok/ bu sevgimin

z.t ö. y. ö.

Acıklıdır talii pek./

y. z.t

Kendisini çünkü kimin

b'li n. c.d.u

Sevdiğini bilmeyecek./

y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu sevgimin talii: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Sevgim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu sevgim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kendisini kimin sevdiği: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Kendisini kimin sevdik: e.ö. (Ad eylem)

Cümle çözümlemesi:

Ne bir haber yollayacak./

c.d.u n. y.

Ne bir cevap alacağım./

c.d.u n. y.

Her gün böyle ondan uzak;

z.t z.t z.t

Ondan ayrı kalacağım!./

z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir haber: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir cevap: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Her gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ondan uzak: (Uzaklaşma öbeği)

Ondan ayrı: (Uzaklaşma öbeği)

3.25. KÜÇÜK SULTAN

Cümle çözümlemesi:

Siyah servi divan durur

ö. n. y.

Baş ucunda bütün gece./

y.t z.t

Gün doğunca gelir,/ vurur

z.t y. y.

Kapısını bir kaç serçe../

b'li n. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Siyah servi: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Baş ucu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Baş ucu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bütün gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gün doğunca: e.ö. (Zarf eylem)

Gün doğ-

ö. y.

Birkaç serçe: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Küçük sultan açık saçık

ö. z.t

Uyur diye geceleri./

y. c.d.u z.t

Kapatılmış şu ufacık

y.

Odasının her bir yeri./

ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Küçük sultan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Açık saçık: (Yineleme öbeği)

Şu ufacık odasının her bir yeri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Her bir yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Şu ufacık odası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şu ufacık oda: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bazı coşkun ırmakların

ö.

Ninni söyler akan suyu./

n. y.

Bazı, esen bir rüzgârın
z.t ö.

Dudakları der ki:/ “Uyu!”/
y. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bazı coşkun akan ırmakların suyu: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Bazı coşkun akan ırmaklar: n.ö. (*Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı*)
s. s. a.

Coşkun akan: e.ö. (*Ad eylem*)

Coşkun ak-
z.t y.

Esen bir rüzgârın dudakları: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Esen bir rüzgâr: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

“Bir didişme bütün hayat..”/
y. ö.

“Uyanır mı böyle rahat
y. z.t

“Bir uykuya yatan?..”/ Uyu!”/
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir didişme: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bütün hayat: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Rahat bir uykuya yatan: e.ö. (*Ad eylem*)

Rahat bir uykuya yat-
y.t y.

Rahat bir uyku: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

“İssız bir dağ başındasın/
y.

“Henüz on dört yaşındasın;/
z.t y.

“Uyu,/ küçük sultan; Uyu!..”/
y. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

İssız bir dağ başı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

İssız bir dağ: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

On dört yaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

On dört: (Sayı öbeği)

Küçük sultan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.26. KANARYA

Cümle çözümlemesi:

Kanaryamın süslü, temiz,
ö.

Küçük bir kafesi var./
y.

Bu çapkının –ışitseniz-/
y.

Ne de şakrak bir sesi var!./
c.d.u ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kanaryamın süslü, temiz küçücük bir kafesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Süslü temiz küçücük bir kafes: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. s. a.

Kanaryam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu çapkının şakrak bir sesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Şakrak bir ses: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bu çapkın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bir avuç yem, bir parça su

ö. ö.

Haftalarca ona yeter./

z.t y.t y.

Yok ki başka bir kaygusu,/

y. c.d.u ö.

Hiç durmadan öter/ öter.../

z.t y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir avuç yem: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir parça su: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Başka bir kaygusu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir başka kaygu: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Hic durmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Hiç durma-
z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Neye kalbim kayıtsız, sen
y.t ö. z.t z.t

Zannediyor bu küçüğü?/
y. b'li n.

Yaralıdır belki bizden
y. c.d.u

Daha fazla gönülcüğü./
z.t b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Zannet-: (Birleşik eylem öbeği)

Bu küçük: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bizden daha fazla: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Gönülcüğü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Belki uzun bir hicranla
c.d.u z.t

Hıçkırıyor,/ bağılıyor;/
y. y.

Bizden ayrı bir lisanla
z.t

Sevdiğini çağırıyor.../
b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Uzun bir hicran: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bizden ayrı bir lisan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bizden ayrı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sevdiği: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Hayır!.. Yok bu nağmelerde

c.d.u y. y.t

Bir yaralı gönül sesi./

ö.

Bu terennüm perde perde

ö. z.t

Besteliyor bir hevesi../

y. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu nağmeler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir yaralı gönül sesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir yaralı gönül: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bu terennüm: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Perde perde: (Yineleme öbeği)

Bir heves: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

sıfatı)

Beyaz kanatlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yüce dağlar aşan: e.ö. (Ad eylem)

Yüce dağlar aş-

n. y.

Yüce dağlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sahilden uzaklaşan: e.ö. (Ad eylem)

Sahilden uzaklaş-

y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Şimdi bocalıyarak

z.t z.t

Götürüyor pek uzak

y.

Bir yere sevdiğimi./

y.t bli n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Pek uzak bir yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Pek uzak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sevdiğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Ey gemi,/ senin için

c.d.u z.t

Bir tek acı söz demem./

n. y.

Ağlarım için için./
y. z.t

Şikâyetler edemem./
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ey gemi: (Ünlem öbeği)

Senin için: (Edat öbeği)

Bir tek acı söz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

İçin için: (Yineleme öbeği)

Şikâyetler et-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Dilerim ki:/ Şu deniz:
y. c.d.u ö.

Korkusuz, tehlikesiz

Geçilen bir yol olsun!/.
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şu deniz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Korkusuz tehlikesiz geçilen bir yol ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Korkusuz tehlikesiz geçilen bir yol: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Korkusuz tehlikesiz geçilen: e.ö. (Ad eylem)

Korkusuz tehlikesiz geçil-
z.t z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Kolların ufka açık;/
ö. y.t y.

Yürü,/ enginlere çık;/
y. y.t y.

Rüzgârların yol olsun!/
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kolların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Rüzgârların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yol ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gerçi sendin, bu sabah,
c.d.u y.

Ayıran ikimizi./
ö.

Fakat yine sensin, ah,
c.d.u z.t y. c.d.u

Kavuşturacak bizi!/
ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu sabah ikimizi ayıran: e.ö. (Ad eylem)

Bu sabah ikimizi ayır-
z.t b'li n. y.

Bu sabah: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bizi kavuşturacak: e.ö. (Ad eylem)

Bizi kavuştur-
b'li n. y.

3.28. BİR ÇİFTLİK MANZARASI

Cümle çözümlemesi:

Sönerken dağlarda günün şulesi,
z.t

Sarar yamaçları ince bir duman../
y. b'li n. ö.

Duyulur uzaktan bir kaval sesi,
y. y.t ö.

Sürüler çiftliğe döndüğü zaman../
z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Dağlarda günün şulesi sönerken: e.ö. (Zarf eylem)

Dağlarda günün şulesi söner: e.ö. (Ad eylem)

Dağlarda günün şulesi sön-
y.t n. y.

Günün şulesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

İnce bir duman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bir kaval sesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir kaval: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Sürüler çiftliğe döndüğü zaman: (Edat öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Akşamın bu ıssız saatlerinde,
z.t

Nedir bu her şeyde sezilen melâl?/
y. ö.

Bir leylek tarlanın orta yerinde,
ö. y.t

Bükülmüş/ başile canlı bir sual./
y. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Akşamın bu ıssız saatleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu ıssız saatler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu her şeyde sezilen melal: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Her şeyde sezilen: e.ö. (Ad eylem)

Her şeyde sezil-
y.t y.

Her şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir leylek: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tarlanın orta yeri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Orta yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Canlı bir sual: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Yan yana bir sıra teşkil ederek
z.t

Irmakta gusleden kızlar sofudur./
ö. y.

Hilkatin sırrını düşünen eşek,
ö.

Çiftliğin yegâne feylesofudur./
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Yan yana bir sıra teşkil ederek: e.ö. (Zarf eylem)

Yan yana bir sıra teşkil et-: (Birleşik eylem öbeği)

Yan yana bir sıra: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Yan yana: (Kısaltma öbeği)

Irmakta gusleden kızlar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Irmakta gusleden: e.ö. (Ad eylem)

Irmakta guslet-: (Birleşik eylem öbeği)

Hilkatin sırrını düşünen eşek: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Hilkatin sırrını düşünen: e.ö. (Ad eylem)

Hilkatin sırrını düşün-

b'li n. y.

Hilkatin sırrı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Çiftliğin yegane feylesofu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Odaklılarının seçmiş içinden,

y.t y.

Bu akşam ördekler en tazesini./

z.t ö. b'li n.

Hindiler, nadide yelpazesini

ö. b'li n.

İlk hicretlerinde getirmiş Çinden./

y.t y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Odaklılarının içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu akşam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En taze: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En taze: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Nadide yelpaze: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Nadide yelpaze: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İlk hicretleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İlk hicret: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Serçeler, dallarda birer serseri, /

ö. y.t y.

Kumrular, muhabbet macerasında.. /

ö. y.

Horozlar, bu çapkın derebeyleri,

ö. ö.

Çiftliğe tasarruf iddiasında! /

y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Birer serseri: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Muhabbet macerası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu çapkın derebeyleri: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Tasarruf iddiası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

3.29. GÖNLÜM

Cümle çözümlemesi:

Benim gönlüm bir kelebek/
ö. y.

Dolaşıyor çiçek çiçek./
y. z.t

Tükenecek ömrü böyle
y. ö.

Çırpınarak, titriyerek./
z.t z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Benim gönlüm: i.ö. (İyelik öbeği)

Bir kelebek: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Çiçek çiçek: (Yineleme öbeği)

Böyle çırpınarak: e.ö. (Zarf eylem)

Böyle çırpın-
z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Ne şerefli bir adı var./
c.d.u ö. y.

Ne bir büyük maksadı var./
c.d.u ö. y.

Her gün biraz zedelenen

İki ipek kanadı var!/
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şerefli bir adı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şerefli bir ad: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir büyük maksadı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir büyük maksat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Her gün biraz zedelenen iki ipek kanadı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her gün biraz zedelenen iki ipek kanat: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Her gün zedelenen: e.ö. (Ad eylem)

Her gün zedelen-

z.t y.

Her gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Sabırlıdır,/ gözü toktur, /

y. y.

Zavallının derdi çoktur. /

ö. y.

Yorulunca konacağı

Bir yuvası bile yoktur. /

ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gözü tok: (İsnat öbeği)

Gözü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Zavallının derdi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Yorulunca konacağı bir yuvası bile: (Edat öbeği)

Yorulunca konacağı bir yuvası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yorulunca konacağı bir yuva: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Yorulunca konacak: e.ö. (Ad eylem)

Yorulunca kon-
z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Her şey ona karşı durur:./
ö. z.t y.

Güneş yakar./ kış dondurur./
ö. y. ö. y.

Bazı tutar kanadından/
z.t y. y.t

Bir fırtına yere vurur./
ö. y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ona karşı: (Edat öbeği)

Bir fırtına: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Benim gönlüm bir kelebek./
ö. y.

Dolaşıyor titreyerek./
y. z.t

Zavallının bir baharlık
ö.

Ömrü böyle tükenecek!./
z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Benim gönlüm: i.ö. (*İyelik öbeği*)

Bir kelebek: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Zavallının bir baharlık ömrü: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bir baharlık ömür: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

3.30. BÜTÜN GÜZELLERE

Cümle çözümlemesi:

Kiminiz sarışın,/ solgun benizli:/

ö. y. y.

Şairim, bunları sevsem/ yeridir!/:

c.d.u b'li n. y. y.

Kiminiz beyaz ki./ gizliden gizli

ö. y. c.d.u z.t

Ararım birini çoktan beridir./

y. b'li n. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Solgun benizli: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Şairim: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Gizliden gizli: (*Uzaklaşma öbeği*)

Çoktan beri: (*Edat öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Kiminiz penbedir../ güzelliklerin

ö. y.

Şihrini bunlarda duydum en evvel./

b'li n. y.t y. z.t

Kiminiz esmer ki../ o da şirin:/
 ö. y. c.d.u ö. c.d.u y.

Kiminiz kumral ki../ bu daha güzel!//
 ö. y. c.d.u ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Güzelliklerin sihri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En evvel: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Daha güzel: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Cümle çözümlemesi:

Kiminiz geçici bir rüzgâr gibi
 ö. z.t

Her kalbin üstünden bir defa eser./
 y.t z.t y.

Kiminiz gökteki yıldızlar gibi
 ö. z.t

Daima uzaktan bakıp gülümser.../
 z.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Geçici bir rüzgar gibi: (Edat öbeği)

Geçici bir rüzgar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Her kalbin üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Her kalp: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Bir defa: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Gökteki yıldızlar gibi: (Edat öbeği)

Gökteki yıldızlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gökteki: (Aitlik öbeği)

Uzaktan bakıp: e.ö. (Zarf eylem)

Uzaktan bak-

y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Ben ki her şekilde aşkı anladım:/

ö. c.d.u z.t b'li n. y.

Kalbim ki her türlü his ile doldu./

ö. c.d.u z.t y.

Çok defa sevildim,/ bazan ağladım:/

z.t y. z.t y.

Sevilmeksizin de sevdiğim oldu./

ö. c..du y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her şekil: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her türlü his ile: (Edat öbeği)

Her türlü his: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Çok defa: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sevilmeksizin sevdiğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Kâh oldum bir aşkın nazlı çocuğu,/

c.d.u y. n.

Bir hicran elinde kâh unutuldum./
y.t c.d.u y.

O, sevda denilen mavi boncuğu
b'li n.

Birinde kaybettim,/ birinde buldum./
y.t y. y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir aşkın nazlı çocuğu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Nazlı çocuk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir aşk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir hicran eli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir hicran: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O sevda denilen mavi boncuk: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Sevda denilen: e.ö. (Ad eylem)

Sevda denil-
ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Kiminiz ayrıldı bir hâtırayla;/
ö. y. z.t

Büsbütün unutup, gitti kiminiz./
z.t y. ö.

Karşımdan dalgalar geçti sırayla;/
y.t ö. y. z.t

Önümde daima engin bir deniz./
y. z.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir hatıra: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Büsbütün unutup: e.ö. (Zarf eylem)

Büsbütün unut-

z.t y.

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

Önüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Engin bir deniz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

3.31. YOLCULUK

Cümle çözümlemesi:

Veda ettim gençliğimin gamsız geçen rüyasına./

y.

y.t

Çıktım aşkın nihayeti bulunmayan sahrasına./

y.

y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Veda et-: (Birleşik eylem öbeği)

Gençliğimin gamsız geçen rüyası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gamsız geçen rüya: n.ö. (Eylem öbeği)

s.

a.

Gamsız geçen: e.ö. (Ad eylem)

Gamsız geç-

z.t y.

Aşkın nihayeti bulmayan sahrası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Nihayeti bulmayan sahra: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s.

a.

Nihayeti bulmayan: e.ö. (Ad eylem)

Nihayeti bul-

b'li n.

Cümle çözümlemesi:

Bilmiyordum/ yol neresi?/ Varacağım yer neresi?/
 y. ö. y. ö. y.

Dayanarak gidiyordum ilhamımın asâsına./
 z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Varacağım yer: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Varacağım yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

İlhamımın asâsına dayanarak: e.ö. (Zarf eylem)

İlhamımın asâsına dayan-
 y.t y.

İlhamımın asâsı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

İlhamım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Bu sahranın kanat germiş her yerine ıssızlıklar./
 y.t y. ö.

Ufuklardan yalnız iki yıldız doğmuş semasına./
 y.t c.d.u ö. y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu sahranın her yeri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Her yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Bu sahra: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Kanat germiş: e.ö. (Ad eylem)

Kanat ger-
 ö. y.

İki yıldız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Seması: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

İki yıldız.. işte benim rehberim bu,/ yürüyordum;/

c.d.u c.d.u ö. y. y.

Nihayetsiz gecelerin daldım zulmet deryasına./

y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

İki yıldız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Benim rehberim: i.ö. (İyelik öbeği)

Nihayetsiz gecelerin zulmet deryası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Nihayetsiz geceler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Yürüyordum; dağlar geçip,/ uçurumlar atlıyordum./

y. z.t n. y.

Tâbi oldum saçlarımda esen sevda havasına./

y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Dağlar geçip: e.ö. (Zarf eylem)

Dağlar geç-

ö. y.

Tabi ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Saçlarımda esen sevda havası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Saçlarımda esen sevda: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Saçlarımda esen: e.ö. (Ad eylem)

Saçlarımda es-

y.t y.

Saçlarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Yürüyordum,/ gök gürüyor../ yürüyordum,/ fırtına var,/

y. ö. y. y. ö. y.

Yürüyordum, göğüs germiş bu dağların borasına,/

y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Göğüs germiş bu dağların borası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Göğüs germiş bu dağlar: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Göğüs germiş: e.ö. (Ad eylem)

Göğüs ger-

ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Bir ses duydum uzaklardan:/ “Seyfi, diyor,/ bir âfetin

ö. y. y.t c.d.u y.

“Düşün siyah gözlerinin yine kara sevdasına!”/

y. z.t y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir ses: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir âfetin siyah gözlerinin kara sevdası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Kara seveda: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Siyah gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir afet: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Gözleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.32. BEN

Cümle çözümlemesi:

Deniz geçti;/ dağ aştı,/
n. y. n. y.

Maksadına ulaştı
y.t y.

Bütün tanıdıklarım,/
ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bütün tanıdıklarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Maksadı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gayra gönül vermeyen;

Bir maksada ermeyen

İçlerinde ben varım,/
y.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gayra gönül vermeyen bir maksada ermeyen ben: n.ö. (Eylem sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Bir maksada ermeyen: e.ö. (Ad eylem)

Bir maksada er-

y.t y.

Bir maksat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gayra gönül vermeyen: e.ö. (Ad eylem)

Gayra gönül ver-

y.t ö. y.

İçleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Ne hırs, ne haset, ne kin.../

c.d.u

Kalbimde gençliğimin

y.t b'li n.

Şevkini taşıyorum./

y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ne hırs ne haset ne kin: (Bağlama öbeği)

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gençliğimin şevki: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Gençliğimi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Elimde bir kırık saz;/

y. ö.

Neş'em çok,/ kederim az,/

ö. y. ö. y.

Serseri yaşıyorum./

z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Elim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir kırık saz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Neş'em: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kederim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Fikri hür./ gönlü benim/

ö. y. b'li n. y.

Asrımın işte benim

z.t y.

Yegâne serserisi!//

ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Asrımın yegane serserisi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Yegane serseri: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Asrım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Düştüm yeni bir aşka./

y. y.t

Cihanın bundan başka

ö. z.t

Bir pul etmez gerisi!//

y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Yeni bir aşk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bundan başka: (Edat öbeği)

Cihanın gerisi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir pul et-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir pul: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.33. KIŞ GECELERİNDE

-1-

Cümle çözümlemesi:

Bütün şehir nihayetsiz bir nur içinde.../

ö. y.

Kış mehtabı daha parlak,/ daha lekesiz,/

ö. y. y.

Ne buluttan bir eser var, ne bir küçük kız.../

c.d.u y.t ö. y. c.d.u ö.

Gülümüyor gibi sema sürur içinde./

y. ö. z.t

Şu saatte kesilmemiş henüz göz yaşım,/

z.t y. z.t ö.

Penceremin kenarına dayalı başım,/

y.t y. ö.

En küçük bir teselliden; ümitten uzak,

z.t

Hep o eski günlerimi hatırlıyarak,

z.t

Ben, sabahı bekliyorum fütur içinde./

ö. b'li n. y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bütün şehir: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Nihayetsiz bir nur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Nihayetsiz bir nur: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Kış mehtabı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Daha parlak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Daha lekesiz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir eser: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir küçük kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gülümsüyor gibi: (Edat öbeği)

Sürur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Şu saat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Göz yaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Penceremin kenarı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Pencerem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En küçük bir teselliden ümitten uzak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

En küçük bir teselli: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

En küçük: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Hep o eski günlerimi hatırlıyarak: e.ö. (Zarf eylem)

Hep o eski günlerimi hatırla-

z.t b'li n. y.

O eski günlerim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Günlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Fütür içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Bütün şehir nihayetsiz bir sur içinde../
ö. y.

Karşı evler bir saadet yuvası yine./
ö. y. z.t

Aydın beyaz ışıkları dolmuş içine../
ö. y. y.t

Şimdi çiftler uyuyorlar bu nur içinde/
z.t ö. y. y.t

Şu saatte sade bir ben tek başımayım./
y.t c.d.u ö. y.

Ben, yarabbi, bu uzlette nasıl yaşayım?
ö. c.d.u y.t z.t y.

Düşünmeden ayrılığın nihayetini./
z.t

Hissettiğim dakikada hıyanetini
z.t

Seni nasıl terketmişim gurur içinde?/
b'li n. z.t y. y.t

Bütün şehir nihayetsiz bir nur içinde.../
ö. y.

Yıldızlardan görünmüyor semada eser./
y.t y. y.t ö.

Salmış uzak âlemlere gizli akisler./
y. y.t ö.

Birer katra ziya gibi billûr içinde./
z.t y.

Artık dinse başımdaki şu zehirli sam./
z.t y. ö.

Şu saatte gözlerimi biraz kapasam,/
z.t b'li n. z.t y.

Düşünecek değil miyim seni yarın da:/
y. b'li n. z.t c.d.u

Söyle/ kimi görüyorsun rü'yalarında?/
y. b'li n. y. y.t

Eminim ki/ uyuyorsun huzur içinde!../
y. c.d.u y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bütün şehir: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Nihayetsiz bir sur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Nihayetsiz bir sur: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Karşı evler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir saadet yuvası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir saadet: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ayın beyaz ışıkları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Beyaz ışıklar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İçi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu nur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu nur: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir ben: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu uzlet: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ayrılığın nihayetini düşünmeden: e.ö. (Zarf eylem)

Ayrılığın nihayetini düşün-
b'li n. y.

Ayrılığın nihayet: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Hıyanetini hissettiğim dakika: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Hıyanetini hissettik: e.ö. (Ad eylem)

Hisset-: (Birleşik eylem öbeği)

Hıyanetin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Terk et-: (Birleşik eylem öbeği)

Gurur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Nihayetsiz bir nur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Nihayetsiz bir nur: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Uzak alemler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gizli akisler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Birer katra ziya gibi: (Edat öbeği)

Birer katra ziya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Birer katra: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Billur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Başımdaki şu zehirli sam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Başımdaki: (Aitlik öbeği)

Başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Düşünecek değil: (Edat öbeği)

Rü'yaların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Huzur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

3.34. KIŞ GECELERİNDE

-2-

Cümle çözümlemesi:

Çiçekler dağılmış,/ yapraklar sarı:/
 ö. y. ö. y.

Bulutlar gözleri yaşarmış geldi./
 ö. z.t y.

Dumanlar bürüdü yeşil dağları,/
 ö. y. b'li n.

Bahara doymadan yine, kış geldi./
 ö. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gözleri yaşarmış: e.ö. (Ad eylem)

Gözleri yaşar-
 b'li n. y.

Gözleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yeşil dağlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Bahara doymadan: e.ö. (Zarf eylem)

Bahara doy-
 y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Sabahtan beridir ince bir yağmur
 z.t ö.

Yağıyor, soğuk bir sisle karışık./
 y. z.t

Kafesler kapanmış,/ sokaklar çamur./
 ö. y. ö. y.

Dışarda ne bir ses, ne de bir ışık./
 c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Sabahtan beri: (*Edat öbeği*)

İnce bir yağmur: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Soğuk bir sisle karışık: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Soğuk bir sis: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Dışarda ne bir ses, ne de bir ışık: (*Bağlama öbeği*)

Bir ışık: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bir ses: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Ruhumun karanlık düşüncesinin

Doğacak bir nura var ihtiyacı/

ö. y.

Allahım, bu uzun kış gecesinin

c.d.u

Koynunda kimsesiz kalana acı!/

y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ruhumun karanlık düşüncesinin doğacak bir nura ihtiyacı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme;*

Zincirleme ad tamlaması)

Karanlık düşünce: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Doğacak bir nur: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Ruhum: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bu uzun kış gecesinin koynunda kimsesiz kalan: e.ö. (*Ad eylem*)

Bu uzun kış gecesinin koynunda kimsesiz kal-

y.t z.t y.

Bu uzun kış gecesinde: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu uzun kış gecesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu uzun kış: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Gençliğim, nihayet bulmayan bir kış:/

ö. y.

Ne bir sevgilim var, ne de bir eşim./

c.d.u ö. y. c.d.u ö.

Ömrümün bir günü bahar olmamış./

ö. y.

Doğmamış bir defa benim güneşim.../

y. z.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gençliğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Nihayet bulmayan bir kış: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Nihayet bulmayan: e.ö. (Ad eylem)

Nihayet bul-

ö. y.

Bir sevgilim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sevgilim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir eşim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Eşim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ömrümün bir günü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ömrüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bahar olmamış: e.ö. (Ad eylem)

Bahar ol-: *(Birleşik eylem öbeği)*

Bir defa: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Benim güneşim: i.ö. *(İyelik öbeği)*

Cümle çözümlemesi:

Sarsıyor dalları bazı bir rüzgâr:/

y. b'li n. z.t ö.

Sararmış yapraklar kopup düşüyor./

ö. z.t y.

Yine uykusuzum sabaha kadar./

z.t y. z.t

Baharı bekleyen ruhum üşüyor./

ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir rüzgâr: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Sararmış yapraklar: n.ö. *(Eylem sıfatı)*

s. a.

Sabaha kadar: *(Edat öbeği)*

Baharı bekleyen ruhum: i.ö. *(Tamlayansız iyelik öbeği)*

Baharı bekleyen ruhum: n.ö. *(Eylem sıfatı)*

s. a.

Baharı bekleyen: e.ö. *(Ad eylem)*

Baharı bekle-

b'li n. y.

3.35. BİR KIŞ MASALI

Cümle çözümlemesi:

Fasılasız kar yağmıştı yedi gün./

z.t ö. y. z.t

Gece.. yanan ocakta bir kütüğün
z.t y.t ö.

Işıkları görünüyor duvarda./
y. y.t

Penceresi buğulanmış bir oda./
c.d.u

Kar dağlarda geçitleri kesiyor./
ö. y.t b'li n. y.

Rüzgâr büyük bir gazapla esiyor./
ö. z.t y.

Ara sıra duyuluyor bir çığ
z.t y.

Sürükleyen kasırganın çığlığı./
ö.

Toplananlar susuyorlar bu gece./
ö. y. z.t

İhtiyarlar birbirine gizlice:
ö. y.t z.t

“Hiç böyle kış olmamıştı!”/ diyorlar./
z.t z.t y. y.

Dışarıda adam boyu belki kar./
y.t y. c.d.u ö.

Susuyorlar../ bu sessizlik korkulu./
y. ö. y.

Yürekleri korku dolu,/ yas dolu./
ö. n. y. n. y.

Kesik kesik alınıyor nefesler;
z.t y. ö.

Bekleniyor gibi kara bir haber./
z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Yedi gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yanan ocak: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Bir kütüğün ışıkları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir kütük: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Penceresi buğulanmış bir oda: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Penceresi buğulanmış: e.ö. (Ad eylem)

Penceresi buğulan-

b'li n. y.

Penceresi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Büyük bir gazap: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ara sıra: (Yineleme öbeği)

Bir çığı sürükleyen kasırganın çığılığı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir çığı sürükleyen kasırğa: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir çığı sürükleyen: e.ö. (Ad eylem)

Bir çığı sürükle-

b'li n. y.

Bir çığ: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kış ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Adam boyu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu sessizlik: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kesik kesik: (Yineleme öbeği)

Kara bir haber bekleniyor gibi: (Edat öbeği)

Kara bir haber bekleniyor: e.ö. (Ad eylem)

Kara bir haber bekle-

n. y.

Kara bir haber: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

Cümle çözümlemesi:

Ansızın birisi başladı söze:/
z.t ö. y. y.t

-O kadar uzak ki!../ görünse göze./
z.t y. c.d.u y. y.t

Kendimi görür de/ yine tanımam./
b'li n. y. c.d.u z.t y.

Sorarım sizlere:/ "kim bu genç adam?"
y. y.t y. ö.

Yetmiş yıl oluyor,/ bir karakıştı./
y. y.

Kar yine günlerce böyle yağmıştı./
ö. z.t z.t z.t y.

Belirsiz olmuştu, dağlar, ovalar../
y. ö. ö.

Nihayet, o kadar coşmuştu ki kar
c.d.u z.t y. c.d.u ö.

Damların üstünü basacak gibi./
z.t

Gittikçe kuduran şu azgın tipi
ö.

Bir defa –diyorduk-/ sonuna erse./
z.t y. y.t y.

Bu kıştan korkulur/ böyle giderse!./
ö. y. z.t y.

Kapadı dağlarda kar geçitleri/
y. y.t ö. b'li n.

Gidenler dönmedi bir daha geri.../
ö. y. z.t z.t

İhtiyar düşündü bir zaman.. sonra/
 ö. y. z.t c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

O kadar: (Edat öbeği)

Kendim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu genç adam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Yetmiş yıl ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Yetmiş yıl: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir karakış: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Belirsiz ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Damların üstünü basacak gibi: (Edat öbeği)

Damların üstünü basacak: e.ö. (Ad eylem)

Damların üstünü bas-

b'li n. y.

Damların üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Gittikçe kuduran şu azgın tipi: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Gittikçe kuduran: e.ö. (Ad Eylem)

Gittikçe kudur-

z.t y.

Bir defa: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu kış: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir daha: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Dedi ki:/ Bu kıştan kaldı hâtıra,
y. c.d.u y.t y. n.

Kaşımın altında belli belirsiz

Bir çizgi şeklinde görünen şu iz./
ö.

-Ürperir tüylerim bu hâtıradan-/
y. ö. y.t

Geçti de bu kadar yıllar aradan/
y. c.d.u z.t ö. y.t

Duyarım dikkatle bakınca kara./
y. z.t

Derinden derine sızlar bu yara!/
z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu kış: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kaşımın altında belli belirsiz bir çizgi şeklinde görünen şu iz: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Kaşımın altında belli belirsiz bir çizgi şeklinde görünen: e.ö. (Ad eylem)

Kaşımın altında belli belirsiz bir çizgi şeklinde görün-
y.t z.t z.t y.

Bir çizgi şekli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir çizgi: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Belli belirsiz: (Yineleme öbeği)

Kaşımın altı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Kaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tüylerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu hâtıra: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu kadar: (Edat öbeği)

Kara dikkatle bakınca: e.ö. (Zarf eylem)

Kara dikkatle bak-

y.t z.t y.

Derinden derine: (Uzaklaşma öbeği)

Bu yara: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Birdenbire karanlıklar içinden

z.t y.t

Fırtınanın yürekleri titreten

ö.

Bir çılgınlıkla geçip gitti kanadı./

z.t z.t y.

Bütün yüzler ölü gibi sarardı./

ö. z.t y.

Göçtü köyün meydanına bir çınar./

y. y.t ö.

Konuşanlar irkilerek sustular./

ö. z.t y.

Bakıştılar bir dakika göz göze./

y. z.t z.t

İhtiyar yeniden başladı söze:/

ö. z.t y. y.t

-O sene pek gençtim,/ yirmiydi yaşı./

z.t y. y. ö.

Bir humma içinde dönüyor başım./

y.t y. ö.

Uymuştum gönlümün coşkun sesine./

y. y.t

Bir kıza âşıktım delicesine./

y.t y. z.t

Gözlerim dumanlı,/ hislerim taşkın./
 ö. y. ö. y.

Gittikçe ruhumu saran bu aşkın
 ö.

Düşünmem/ nereye varacak sonu!/
 y. y.t y.

Bilseniz/ ne türlü severim onu?/
 y. z.t y. b'li n.

Evinin önünden gelir/ giderim,/
 y.t y. y.

Görünce içimden erir/ giderim./
 z.t y.t y. y.

Daima gönlümde,/ düşüncemde o;/
 z.t y. y. ö.

Hasılı her günüm,/ her gecemde o../
 c.d.u y. y. ö.

Yok, onsuz geçecek hayatın tadı./
 y. ö.

Ne zaman anılsa yanımda adı/
 z.t y. y.t ö.

Düşerim umulmaz bir heyecana./
 y. y.t

Onunla beraber yaşamak bana
 ö. y.t

Öyle vazgeçilmez bir emeldi ki.../
 z.t y. c.d.u

Bu hayal o kadar tatlı geldi ki/
 ö. z.t y. c.d.u

Büsbütün ruhumu sardı gitgide./
 z.t b'li n. y. z.t

Sonunda kapılıp boş bir ümide
 z.t z.t

Bu kızı istettim ailesinden./
b'li n. y. y.t

Demişler:/ "Vazgeçsin bu hevesinden,/
y. y. y.t

"Biz onu büyüttük yerelim diye
ö. b'li n. y.

"Şehirli bir Beye, bir Efendiye./
z.t

"En zengin Ağalar haber yollarken,
z.t

"Her yanda bu kadar isteyen varken
z.t

"Ona mı verelim şimdi bu kızı?"
y.t c.d.u y. z.t b'li n.

Dağıldı kalbime derin bir sızı./
y. y.t ö.

"Sevgide taliim yokmuş?" / Anladım./
ö. y. y.

O akşam dağlara çıkıp ağladım./
z.t z.t y.

Aştı ıstırabım tahammülümü./
y. ö. b'li n.

Bekledim bir şifa gibi ölümü./
y. z.t b'li n.

İçimde onulmaz büyük bir keder./
y. ö.

Hayatım perişan,/ halim derbeder/
ö. y. ö. y.

Artık ne gecem var,/ ne de gündüzüm:/
z.t c.d.u ö. y. c.d.u ö.

Gittikçe sararıp soluyor yüzüm.../
z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Birdenbire: (Uzaklaşma öbeği)

Karanlıklar içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Fırtınanın kanadı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Yürekleri titreten bir çılgılık: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. a.

Yürekleri titreten: e.ö. (Ad eylem)

Yürekleri titret-

b'li n. y.

Bütün yüzler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ölü gibi: (Edat öbeği)

Köyün meydanı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir çınar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir dakika: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Göz göze: (Kısaltma öbeği)

O sene: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Pek genç: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir humma içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir humma: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gönlümün coşkun sesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Coşkun ses: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hislerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gittikçe ruhumu saran bu aşkın sonu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Gittikçe ruhumu saran bu aşk: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Gittikçe ruhumu saran: e.ö. (Ad eylem)

Gittikçe ruhumu sar-
z.t b'li n. y.

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ne türlü: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Evinin önü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Düşüncem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her günüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her gecem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Onsuz geçecek hayatın tadı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Onsuz geçecek hayat: n.ö. (Eylem sıfatı)

Onsuz geçecek: e.ö. (Ad eylem)

Onsuz geç-
z.t y.

Ne zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yanım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Adı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Umulmaz bir heyecan: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Onunla beraber yaşamak: e.ö. (Eylem adı)

Onunla beraber yaşa-
z.t y.

Onunla beraber: (Edat öbeği)

Vazgeçilmez bir emel: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu hayal: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

O kadar tatlı: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

O kadar: (*Edat öbeği*)

Büsbütün: (*Yineleme öbeği*)

Ruhum: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Git gide: (*Kısaltma öbeği*)

Boş bir ümide kapılıp: e.ö. (*Zarf eylem*)

Boş bir ümide kapıl-
y.t y.

Boş bir ümit: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Bu kız: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Ailesi: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bu heves: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Şehirli bir Bey'e, bir Efendi'ye verelim diye: (*Edat öbeği*)

Şehirli bir Bey'e bir Efendi'ye ver-
y.t y.t y.

Bir Efendi: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Şehirli bir Bey: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

En zengin Ağalar haber yollarken: e.ö. (*Zarf eylem*)

En zengin Ağalar haber yollar: e.ö. (*Ad eylem*)

En zengin Ağalar haber yolla-
ö. n. y.

En zengin Ağalar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

En zengin: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Her yanda bu kadar isteyen varken: e.ö. (*Zarf eylem*)

Her yanda bu kadar isteyen var
y.t ö. y.

Bu kadar isteyen: e.ö. (*Ad eylem*)

Bu kadar iste-

z.t y.

Bu kadar: (Edat öbeği)

Her yan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Derin bir sızı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Sevgide taliim: (Bulunma durumu öbeği)

O akşam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Dağlara çıkıp: e.ö. (Zarf eylem)

Dağlara çık-

y.t y.

İstirabım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tahammülüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir şifa gibi: (Edat öbeği)

Bir şifa: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Onulmaz büyük bir keder: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Hayatım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Halim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gecem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gündüzüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sarıp soluyor: e.ö. (Ad eylem)

Sarıp sol-

z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Bilmem/ nasıl oldu?... Bir sabah erken

y. y. z.t z.t

Evinin önünden yine geçerken

z.t z.t

Uzaktan göründü bana apansız
y.t y. y.t z.t

Tatlı bir gülüşle bu sevdiğim kız.
z.t ö.

Yüzünde derin bir şefkat eseri../
y. ö.

Uzaktan çevrilip bakan gözleri
y.t ö.

“Seni seviyorum!”/ diyor gibiydi./
b’li n. y. y.

Canlandı kalbimin bütün ümidi./
y. ö.

Böyle hem severken, hem sevilirken;
z.t c.d.u z.t c.d.u z.t

Birlikte bahtiyar olabilirken
z.t

Hasretle yaşamam.. artık ne müşkül!/-
ö. z.t y.

O zaman içimden hükmetti gönül,/
z.t y.t y. ö.

-Bir defa düşünün,/ yirmide çağım!/-
z.t y. y. ö.

Dedim ki:/ Bu kızı kaçıracağım!/-
y. c.d.u b’li n. y.

Bu köyde beraber yaşayamazsak,/
y.t z.t y.

Alır başımızı, bu yerden uzak
y. b’li n. n.

Denizler geçeriz./ dağlar aşarız./
y. n. y.

Başka bir tarafa gider/ yaşarız./
y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Nasıl ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir sabah: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Evinin önünden geçerken: e.ö. (Zarf eylem)

Evinin önünden geçer: e.ö. (Ad eylem)

Evinin önünden geç-
y.t y.

Evinin önü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Tatlı bir gülüş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu sevdiğim kız: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Sevdiğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Derin bir sefkat eseri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Derin bir sefkat: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Çevrilip bakan gözleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çevrilip bakan gözler: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Çevrilip bakan: e.ö. (Ad eylem)

Çevrilip bak-
z.t y.

Diyor gibi: (Edat öbeği)

Kalbimin bütün ümidi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bütün ümit: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Birlikte bahtiyar olabilirken: e.ö. (Zarf eylem)

Birlikte bahtiyar ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Hasretle yaşama: e.ö. (Eylem adı)

Hasretle yaşa-
z.t y.

Ne müşkül: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir defa: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Çağım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu köy: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Başımız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu yerden uzak başka bir taraf: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Bu yerden uzak: (Uzaklaşma öbeği)

Bu yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Kendi kuvvetime var emniyetim./

y.t y. ö.

Değişmez pek kolay kolay niyetim./

y. z.t z.t ö.

Korkum yok,/ çekinmem ölümden bile!./

ö. y. y. y.t

Gittikçe büyüyen bu ümit ile

z.t

Dağıldı bir parça ruhumdaki gam./

y. z.t ö.

Açtım maksadımı hemen o akşam

y. b'li n. z.t z.t

En çok güvendiğim üç arkadaşta./

y.t

Bir hayli konuştuk verip başbaşa../
z.t y. z.t

Gönlümüz coşkundu, / görgümüz azdı./
ö. y. ö. y.

Dünyada hiç bir şey korkutamazdı
y.t z.t y.

Gençliğin bu coşkun çağında bizi./
z.t b'li n.

Daima dördümüz birbirimizi
z.t ö. b'li n.

Öyle çok korurduk, / çok severdik ki./
z.t y. z.t y. c.d.u

Nihayet o akşam karar verdik ki/
c.d.u z.t n. y. c.d.u

Bir gece evine girip apansız,
z.t z.t z.t

Bu kızı beraber kaçıracağız./
b'li n. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kendi kuvvetim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Emniyetim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kolay kolay: (Yineleme öbeği)

Niyetim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Korkum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ölümden bile: (Edat öbeği)

Gittikçe büyüyen bu ümit: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Gittikçe büyüyen: e.ö. (Ad eylem)

Gittikçe büyü-
z.t y.

Bir parça: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ruhumdaki gam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ruhumdaki: (Aitlik öbeği)

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Maksadım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O akşam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En çok güvendiğim üç arkadaş: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

En çok güvendiğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En çok güvendik: e.ö. (Ad eylem)

En çok güven-

z.t y.

En çok: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir hayli: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Başbaşa verip: e.ö. (Zarf eylem)

Başbaşa ver-

z.t y.

Gönlümüz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Görgümüz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hiçbir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gençliğin bu coşkun çağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu coşkun çağ: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Öyle çok: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Evine girip: e.ö. (Zarf eylem)

Evine gir-

y.t y.

Evi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Geçmişti bir rüya gibi sonbahar../
y. z.t ö.

İlk önce pek hafif esen bir rüzgâr
z.t ö.

Gitgide büyümüş,/ kar başlamıştı../
z.t y. ö. y.

Hey Tanrım,/ o nasıl bir karakıştı../
c.d.u ö. z.t y.

Göz gözü görmüyor başınca tipi../
y. z.t

Kar öyle buluttan yığınlar gibi
ö. z.t z.t

Göklerin üstünden yere iniyor../
y.t y.t y.

Ne yavaşlanıyor,/ ne de diniyor../
c.d.u y. c.d.u y.

Benziyor muttasıl akan bir sele.
y. y.t

Geceler.. o uzun geceler hele!
ö. ö. c.d.u

Büsbütün karanlık korkunç ufuklar../
ö.

Âdeta toprağı sarsıyor rüzgâr
c.d.u b'li n. y. ö.

Dağlara çarparak inildedikçe../
z.t

İşte biz, dördümüz böyle bir gece.
c.d.u ö. ö. z.t z.t

Her adım başında küreyip karı,
z.t

Dolaştık karanlık, izbe yolları/
y. b'li n.

Dışardan gizlice kapıyı kırdık.../
y.t z.t b'li n. y.

Hasılı sevdiğim kızı kaçırdık./
c.d.u b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir rüya gibi: (*Edat öbeği*)

Bir rüya: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

İlk önce: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Pek hafif esen bir rüzgar: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Pek hafif esen: e.ö. (*Ad eylem*)

Pek hafif es-
z.t y.

Pek hafif: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Git gide: (*Kısaltma öbeği*)

Bir karakış: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Göz gözü görmüyor: e.ö. (*Ad eylem*)

Göz gözü gör-
ö. b'li n. y.

Tipi basınca: e.ö. (*Zarf eylem*)

Tipi bas-
n. y.

Buluttan yığınlar gibi: (*Edat öbeği*)

Buluttan yığınlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Göklerin üstü: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Muttasıl akan bir sel: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Muttasıl akan: e.ö. (Ad eylem)

Muttasıl ak-
z.t y.

O uzun geceler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Büsbütün karanlık korkunç ufuklar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Büsbütün karanlık: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

Dağlara çarparak inildedikçe: e.ö. (Zarf eylem)

Dağlara çarparak inil-
z.t y.

Dağlara çarparak: e.ö. (Zarf eylem)

Dağlara çarp-
y.t y.

Bir gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her adım başında karı küreyip: e.ö. (Zarf eylem)

Her adım başında karı küre-
y.t b'li n. y.

Her adım başı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Her adım: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Karanlık izbe yollar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sevdiğim kız: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Sevdiğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Hepimiz karların üstünde yaya.
ö. y.t z.t

Başladık dağlara doğru koşmaya./
y. y.t

Beni yormuyordu bu uzun yollar./
b'li n. y. ö.

Gençliğim bahtiyar,/ gönlüm bahtiyar./
ö. y. ö. y.

Sevinçle dolmuştu bütün benliğim./
z.t y. ö.

Baygındı,/ kendine geldi sevdiğim./
y. y.t y. ö.

Çehresi sararmış,/ gözleri nursuz.../
ö. y. ö. y.

Hıçkırın bir sesle, dedi: -Uğursuz/
z.t y. c.d.u

Dağıttın yuvamı,/ söndü ocağım!/
y. b'li n. y. ö.

-Kız neden?../ seninle yaşayacağım;/
c.d.u y. z.t y.

Bu acı, sitemli sözleri bırak!/
b'li n. y.

-Artık senin olsun,/ dedi, yaşamak:/
z.t y. y. ö.

Şu tatlı canımdan öyle bezdim ki../
y.t z.t y. c.d.u

Ben seni sevmezdim,/ istemezdim ki!../
ö. b'li n. y. y. c.d.u

Sızladı gönlümün içinde bir yer./
y. ö.

Ansızın duyduğum bu acı sözler
z.t ö.

Bir gizli ok gibi kalbime deydi./
z.t y.t y.

-Öyleyse o tatlı gülüşün neydi?.../
c.d.u ö. y.

Dedi ki:/ -Gülmüşüm,/ bunda ne varmış?/
y. c.d.u y. y.t n. y.

Ah, bilir miydim ki/ bir canavarmış
c.d.u y. c.d.u y.

Uzaktan korkarak yüzüme bakan!/
ö.

Gözlerim karardı,/ içimdeki kan
ö. y. ö.

Vurdu birdenbire şakaklarımda./
y. z.t y.t

-Ne zalim bir şeymiş,/ diyorum, sevda!-/
y. y. ö.

Bir derin gayz ile içimi çektim./
z.t b'li n. y.

Gururum olmasa/ öldürecektim./
ö. y. y.

Titreyen bir sesle ona dedim ki:/
z.t y.t y. c.d.u

-Beni sevmiyordun/ öyle mi?.. Peki,/
b'li n. y. y. c.d.u

Son defa bizimle bu zahmeti çek./
z.t z.t b'li n. y.

Hiç şüphen olmasın,/ geri dönersek/
z.t y. z.t y.

Karların altında donar/ kalırız./
y.t y. y.

Sabah olur olmaz seni alırlar/
z.t b'li n. y.

Yine bırakırlar geldiğin yere;/
z.t y. y.t

Göğnün kapılmasın artık kedere./

ö. y. z.t y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Karların üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Dağlara doğru koşmak: e.ö. (Eylem adı)

Dağlara doğru koş-

y.t y.

Dağlara doğru: (Edat öbeği)

Bu uzun yollar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gençliğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bütün benliğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bütün benlik: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sevdiğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çehresi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gözleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hıçkırın bir ses: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Yuvam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ocağım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu acı sitemli sözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Senin ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Şu tatlı canım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şu tatlı can: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gönlümün içinde bir yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gönlümün içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Duyduğum bu acı sözler: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir gizli ok gibi: (Edat öbeği)

Bir gizli ok: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O tatlı gülüşün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O tatlı gülüş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir canavar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Uzaktan korkarak yüzüme bakan: e.ö. (Ad eylem)

Uzaktan korkarak yüzüme bak-

y.t z.t y.t y.

Yüzüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İçimdeki kan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İçimdeki: (Aitlik öbeği)

Birdenbire: (Uzaklaşma öbeği)

Şakaklarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ne zalim bir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ne zalim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir derin gayz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gururum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Titreyen bir ses: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Son defa: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu zahmet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Şüphelen ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Geldiğin yer: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Geldiğin yer: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Göğnün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Yürüdük sessizce örtülüp karla,./

y. z.t z.t

Yürüdük gazaplı fırtınalarla,./

y. z.t

Nihayet göründü basık bir çatı,

c.d.u y. ö.

Karların altında bir zemin katı,./

y.t ö.

Ateş yok, / ışık yok, / sade dört duvar,./

ö. y. ö. y. c.d.u c.d.u

Soğuktu karanlık bir mezar kadar,./

y. z.t

Hepimiz sokulduk bu dar kovuğa,./

ö. y. y.t

Artık ne soğuğa, ne yorgunluğa,

z.t c.d.u y.t c.d.u y.t

Yoktu tahammülüm bundan ziyade,./

y. ö. c.d.u

Vücudum hiç bir şey duymuyor, / sade

ö. n. y. c.d.u

İçinden yanıyor gibiydi başım,./

y.t y. ö.

Sokulup dedi ki bir arkadaşım:/

z.t y. c.d.u ö.

-Sabahı bu türlü beklemek olmaz,./

ö. y.

Biz hele, dışarı çikalım biraz./
ö. z.t z.t y. z.t

Bulalım yakacak, bir kütük, bir dal.../
y. n. n.

Çok sürmez/ geliriz,/ sen bu kızla kal!/
z.t y. y. ö. z.t y.

Onlar gider gitmez yığıldım yere./
z.t y. y.t

Daldım en karanlık düşüncelere.../
y. y.t

Ruhumun içinden geliyor ahım:/
y.t y. ö.

Diyordum:/ Ey Tanrım, neydi günahım?/
y. c.d.u y. ö.

Ne kadar bahtımın yüzü nursuzmuş?/
z.t ö. y.

Bu sevda denen şey ne uğursuzmuş!../
ö. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Karla örtülüp: e.ö. (Zarf eylem)

Karla örtül-
z.t y.

Gazaplı fırtınalar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Basık bir çatı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Karların altı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir zemin katı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir zemin: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Dört duvar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Karanlık bir mezar kadar: (Edat öbeği)

Bu dar kovuk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Tahammülüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bundan ziyade: (Edat öbeği)

Vücudum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hiçbir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İçi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yanıyor gibi: (Edat öbeği)

Başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir arkadaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir arkadaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sabahı bu türlü beklemek: e.ö. (Eylem adı)

Sabahı bu türlü bekle-

b'li n. z.t y.

Bu tür: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yakacak bir kütük: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir dal: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gider gitmez: (Yineleme öbeği)

En karanlık düşünceler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En karanlık: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ruhumun içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ahım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Günahım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ne kadar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bahtımın yüzü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bahtım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu sevda denen şey: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)

s. s. a.

Sevda denen: e.ö. (Ad eylem)

Sevda de-

ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Ağır ağır yağıyordu şimdi kar./

z.t y. z.t ö.

Sustu yine bir dakika ihtiyar../

y. z.t z.t ö.

Eğdi derin bir hüznle başını./

y. z.t b'li n.

Sildi fersiz gözlerinin yaşını./

y. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ağır ağır: (Yineleme öbeği)

Bir dakika: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Derin bir hüzn: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Başı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Fersiz gözlerinin yaşı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Fersiz gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gözleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

-Ansızın duyuldu uzaktan sesler,
z.t y. y.t ö.

Yorulmuş atlardan çıkan nefesler../
ö.

Gelenler karşıki sırtı aştılar./
ö. b'li n. y.

Büsbütün sokulup yakınlaştılar./
z.t y.

Belli ki izimiz geçmişti ele./
y. c.d.u ö. y. y.t

Ben de susamıştım zaten ecele./
ö. c.d.u y. c.d.u y.t

Gözlerim dumanlı bir kızıl kanla,
z.t

Elimde sıyrılmış bir yatağanla
z.t

Kapının önünden küreyip karı,
z.t

Atıldım bir çılgın gibi dışarı./
y. z.t z.t

Başladı o türlü bir boğuşma ki/
y. ö. c.d.u

Hiç görülmemiştir böylesi belki!/
z.t y. ö. c.d.u

Onların hepsine karşı ben tektim./
z.t ö. y.

Neden korkacaktım/ çekinecektim;/
z.t y. y.

Yoktu ya, ölümden daha ötesi;/
y. c.d.u ö.

Gürledi uzaktan birinin sesi;/
y. y.t ö.

Dedi ki:/ “Öldürün artık şu piçi!”/
y. c.d.u y. z.t b’li n.

Ansızın tutuştu beynimin içi./
z.t y. ö.

Yüz üstü düşerken kırmızıydı kar.../
z.t y. ö.

Anladım./ vuruldum: işte o kadar.../
y. y. c.d.u c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Yorulmuş atlardan çıkan nefesler: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Yorulmuş atlardan çıkan: e.ö. (Ad eylem)

Yorulmuş atlardan çık-
s. a.

Yorulmuş atlar: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Karşıkı sırt: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Büsbütün sokulup: e.ö. (Zarf eylem)

Büsbütün sokul-
z.t y.

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

İzimiz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dumanlı bir kızıl kan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sıyrılmış bir yatağan: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Elim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kapının önünden karı küreyip: e.ö. (Zarf eylem)

Kapının önünden karı küre-
y.t b’li n. y.

Kapının önü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir çılgın gibi: (Edat öbeği)

Bir cılgın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O türlü bir boğuşma: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

O tür: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Onların hepsine karşı: (Edat öbeği)

Ölümden daha ötesi: (Edat öbeği)

Birinin sesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Şu piç: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Beynimin içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Beynim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yüz üstü düşerken: e.ö. (Zarf eylem)

Yüz üstü düş-

z.t y.

Yüz üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

O kadar: (Edat öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Baygındım./ bir şeyden yoktu haberim./

y. ö. y.

Açılır açılmaz tekrar gözlerim/

y. z.t ö.

Başımın ucunda gördüm bu kızı./

y.t y. b'li n.

Kesildi alnımda duyduğum sızı./

y. ö.

Toplanmış/ susuyor hep arkadaşlar./

y. y. z.t ö.

Onun gözlerinden akıyor yaşlar../

y.t y. ö.

O zaman en tatlı bir yalvarışla

z.t z.t

Sokulup dedi ki:/ “Beni bağışla./
z.t y. c.d.u b’li n. y.

“Şimdi anladım ki/ çok severmişsin./
z.t y. c.d.u z.t y.

“Sen bana gerçekten gönül vermişsin!
ö. y.t z.t n. y.

“Ayrılmam./ ben artık senden ayrılmam!/"
y. ö. z.t y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir şeyden haberim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Açılır açılmaz: (Yineleme öbeği)

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Başımın ucu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu kız: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Alnımda duyduğum sızı: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Alnımda duyduk: e.ö. (Ad eylem)

Alnımda duy-
y.t y.

Alnım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Onun gözleri: i.ö. (İyelik öbeği)

O zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

En tatlı bir yalvarış: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

En tatlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Elli yıl beraber yaşadık tamam;/
z.t z.t y. c.d.u

Nihayet koynumdan ayırdı ecel
c.d.u y.t y. ö.

Sevgili karımı yirmi yıl evvel!/
b'li n. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Elli yıl: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Koynum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sevgili karım: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yirmi yıl: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Seneler nafile uzaklaşıyor,/
ö. z.t y.

O benim kalbimde hâlâ yaşıyor./
ö. y.t z.t y.

Yattığı toprakta ben gömülüymü!/
y.t ö. y.

Böyle yarı canlı/ yarı ölüyüm./
z.t y. y.

Şimdi her ne zaman büyük kış olsa,/
z.t z.t y.

Kar yağsa,/ fırtına başlamış olsa/
ö. y. ö. y.

Bu acı hâtıra bende canlanır,/
ö. y.t y.

Yüreğim yeniden heyecanlanır/
ö. z.t y.

Duyarım,/ dikkatle bakınca kara:
y. z.t

Derin derine sızlar bu yara!.../
z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Benim kalbim: i.ö. (İyelik öbeği)

Yattığı toprak: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Yarı canlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yarı ölü: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Her ne zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Büyük kış ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Büyük kış: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu acı hatıra: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Başlamış ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Yüreğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kara dikkatle bakınca: e.ö. (Zarf eylem)

Kara dikkatle bak-
y.t z.t y.

Derinden derine: (Uzaklaşma öbeği)

Bu yara: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.36. BOĞAZ TÜRKÜSÜ

Cümle çözümlemesi:

Her yaz gibi çok şükür bu yazda,
z.t c.d.u z.t

Leylâklar açıldı önce mor mor,
ö. y. z.t z.t

En sonra manolyalar Boğazda!/
z.t ö. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Her yaz gibi : (Edat öbeği)

Her yaz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu yaz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Mor mor: (Yineleme öbeği)

En sonra: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Hiç düşmedi halkın ellerinden:/
z.t y. y.t

Farksızdı Boğaz güzellerinden,
y. ö. y.t

Her yaz gibi çok şükür bu yaz da!/
z.t c.d.u z.t c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Halkın elleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Her yaz gibi: (Edat öbeği)

Her yaz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu yaz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Temmuzda manolyalar açıldı.
z.t ö. y.

Mehtabı hatırlatıp Boğazda,
z.t y.t

Her yaz gibi çok şükür bu yaz da/
z.t c.d.u z.t c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Mehtabı hatırlatıp: e.ö. (*Zarf eylem*)

Mehtabı hatırlat-
b'li n. y.

Her yaz gibi: (*Edat öbeği*)

Her yaz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bu yaz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Besbelli/ Boğaz demek bizimçin,
y. ö. y.

Leylâkla manolyadan ibaret!/
y.

Mevsim hele tatlı geçti gayet,
ö. z.t z.t y. c.d.u

Her yaz gibi çok şükür bu yaz da!.../
z.t c.d.u z.t c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Bizimçin leylakla manolyadan ibaret: (*Edat öbeği*)

Her yaz gibi: (*Edat öbeği*)

Her yaz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bu yaz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

3.37. İLKBAHAR TÜRKÜSÜ

Cümle çözümlemesi:

Açmışsa da vadide çiçekler,/

y. c.d.u y.t ö.

Kuşlar köye yorgun dönecekler,/

ö. y.t z.t y.

Dağlar yine kardır,/ yine kardır!/
ö. z.t y. z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Herşey: Yeni bir ses,/ yeni bir can.../

ö. y. y.

Sahilde düşünceyle somurtan

ö.

Yalnız kayalardır,/ kayalardır!/
c.d.u y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her şey: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Yeni bir ses: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Yeni bir can: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Sahilde düşünceyle somurtan: e.ö. (Ad eylem)

Sahilde düşünceyle somurt-

y.t z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Bir aşkı fısıldaşmada dağ, taş.../

b'li n. y. ö. ö.

Sessizce fakat içten akan yaş,

ö. c.d.u

Bilmem/ ne kadardır,/ ne kadardır?/

y. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir aşk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sessizce içten akan yaş: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Sessizce içten akan: e.ö. (Ad eylem)

Sessizce içten ak-

z.t y.t y.

Ne kadar: (Edat öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Sevdinse/ unutturmaz o yıllar./

y. y. ö.

Bir hâtıra kalbinde kımıldar./

ö. y.t y.

Bir şey yine vardır./ yine vardır!//

ö. z.t y. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

O yıllar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir hatıra: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kalbi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.38. KALENDER TÜRKÜSÜ

Cümle çözümlemesi:

Yine leylâklar açan yollarda,

z.t y.t

Dolaşır sevgililer kollarda,/

y. ö. y.t

Girilirken yine neş'eyle yaza.

z.t

Bak, Kalenderde uzaktan Boğaza,/

y. y.t y.t y.t

Onu en hâkim olan yerden gör!/
b'li n.

y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Leylaklar açan yollar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Leylaklar açan: e.ö. (Ad eylem)

Leylaklar aç-

ö. y.

Yine neş'eyle yaza girilirken: e.ö. (Zarf eylem)

Yine neş'eyle yaza gir-

z.t z.t y.t y.

En hakim olan yer: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

En hakim olan: e.ö. (Ad eylem)

En hakim ol-: (Birleşik eylem öbeği)

En hakim: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Hissedersin/ gece mehtaba gebe,/

y. ö. y.t y.

Bir yanardağ kesilir karşı tepe!/

n. y. ö.

Renkli şimşeklerin envai çakar,/

ö. y.

Fıskırır/ gökten ışık lâvlar akar,/

y. y.t ö. y.

Ay doğar böyle, nasıl, nereden/ gör!/

ö. y. z.t z.t y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Hisset-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir yanardağ: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Karşı tepe: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Renkli şimşeklerin envai: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Renkli şimşekler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Işık lavlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Görmek istersen ışık bir dünya,

y.

Uyanıkken de güzel bir rüya!
z.t c.d.u ö.

Âlemin nur ile haşrolduğunu,
ö.

Göklerin yalnız ışıık olduğunu./
ö.

Git de/ mehtabı Kalenderden gör!./
y. c.d.u b'li n. y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir ışıık dünya görmek: e.ö. (*Eylem adı*)

Bir ışıık dünya gör-
ö. y.

Bir ışıık dünya: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. s.

Güzel bir rüya: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Alemin nur ile haşrolduğı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Göklerin yalnız ışıık olduğı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

3.39. ÇAKALDAĞ TÜRKÜSÜ

Cümle çözümlemesi:

Bir saat köyden uzaktır yamacı./
z.t y.t y. ö.

İlkbahar zümrüt olur her ağacı./
z.t y. ö.

Yazın etrafı dolar:
z.t ö. y.

Küfe, işporta, sepet./
n. n. n.

Dağılır evlere ordan bereket.../
y. y.t y.t ö.

Ama bilsen ne Çakaldağdır o?/
c.d.u y. c.d.u y. ö.

Ayvalar, dutlar, üzümle dolu.../
z.t z.t z.t y.

Çünkü baştan başa hep bağdır o!/
c.d.u z.t z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir saat: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yamacı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Zümrüt ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Her ağacı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her ağaç: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Etrafı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Baştan başa: (Uzaklaşma öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Çevirir her gece kurbağlar uzun çıkırgını./
y. z.t ö. b'li n.

Görürüm karşıki dağlardan ayın çıktığını./
y. y.t b'li n.

Bir çakal bâzı ulur,/ bâzı bir ishak inler./
ö. z.t y. z.t ö. y.

Onu sessiz dinler,
b'li n. z.t y.

Uzatıp boynunu bir ayçiçeği/
z.t ö.

Söylenir/ susmaz ağustos böceği.../
y. y. ö.

Yine bak/ doldu Çakaldağ içime!/
z.t y. y. ö. y.t

Ama bilsen/ ne Çakaldağdır o?/
c.d.u y. c.d.u y. ö.

Narlar, armutlar, eriklerle dolu.../
z.t z.t z.t y.

Çünkü baştan başa hep bağdır o!/
c.d.u z.t z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Uzun çıkırığı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Uzun çıkırık: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Karşıkı dağlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ayın çıktığı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir çakal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir ishak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Boynunu uzatıp: e.ö. (Zarf eylem)

Boynunu uzat-
b'li n. y.

Boynu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir ayçiçeği: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ağustos böceği: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Baştan başa: (Uzaklaşma öbeği)

Cümle çözümlemesi:

İlk çocukluk denilen bir çağda,
z.t

Yaşadım ben de o zümrüt dağda!/
y. ö. c.d.u y.t

Tırmanıp dallara sincaplarla,
z.t

O ağaçlarla beraber büyüdüm./
z.t y.

Kelebeklerle yarıştım,/ koştum.../
z.t y. y.

Geçti bir çağ böyle!/
y. ö. z.t

Ama bilsen/ ne güzel çağdır o!/
c.d.u y. y. ö.

Ben göçüp gitmedeyim dünyadan./
ö. z.t y. y.t

Yine hâlâ o Çakaldağdır o!/
z.t z.t y. ö.

Yine baştan başa hep bağıdır o!/
z.t z.t z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

İlk çocukluk denilen bir çağ: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

İlk çocukluk denilen: e.ö. (Ad eylem)

İlk çocukluk denil-
ö. y.

İlk çocukluk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O zümrüt dağ: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Dallara sincaplarla tırmanıp: e.ö. (Zarf eylem)

Dallara sincaplarla tırman-

y.t z.t y.

O ağaçlarla beraber: *(Edat öbeği)*

O ağaçlar: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Bir çağ: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Güzel çağ: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Baştan başa: *(Uzaklaşma çağı)*

3.40. MANİLER

Cümle çözümlemesi:

-1-

Sen gül dalında gonca./

ö. y.

Ben dağ yolunda yonca./

ö. y.

Sen açılır/ gülersin.

ö. y. y.

Ben sararıp solunca!./

z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Gül dalında gonca: *(Bulunma durumu öbeği)*

Gül dalı: i.ö. *(Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)*

Dağ yolunda yonca: *(Bulunma durumu öbeği)*

Dağ yolu: *(Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)*

Ben sararıp solunca: e.ö. *(Zarf eylem)*

Sararıp sol-

z.t y.

Cümle çözümlemesi:

-2-

Huzuruna varayım./
y.t y.

Diz çöküp yalvarayım:/
z.t y.

Sensin çalan gönlümü./
y. ö.

Aç koynunu arayım!./
y. b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Diz çöküp: e.ö. (Zarf eylem)

Diz çök-
n. y.

Gönlümü çalan: e.ö. (Ad eylem)

Gönlümü çal-
b'li n. y.

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Koynun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Huzurun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

-3-

Öksüzüm./ avut beni./
y. y. b'li n.

Koynunda uyut beni./
y.t y. b'li n.

Aşka yeni başladım/
y.t z.t y.

Yüzünden okut beni!/
y.t y. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Koynun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yüzün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

-4-

Bulutlardan beyazsın./
y.t y.

Kuşlardan yaramazsın./
ö. y.

Bir halde karar etmez./
y.t y.

Bir dalda duramazsın!/
y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir hal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Karar et-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir dal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

-5-

Yattı,/ uykuya daldı./
y. y.t y.

Göğsü açılı kaldı./
ö. z.t y.

Bir busesini çaldım./
b'li n. y.

Uyandı/ geri aldı!./
y. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Göğsü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir busesi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir buse: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

-6-

Sana bir tek sözüm var./
y.t ö. y.

Tertemiz bir özüm var./
ö. y.

Yanağında çukur ne?./
y.t ö. y.

Onda benim gözüm var!./
y.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir tek söz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sözüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tertemiz bir öz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Özüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yanağın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Benim gözüm: i.ö. (İyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

-7-

Göğsünde bayılayım./

y.t y.

Koynunda ayılayım./

y.t y.

Bir gün bahtıma yar ol./

z.t y.t y.

Bahtiyar sayılayım!./

n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Göğsün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Koynun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bahtım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yar ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

-8-

Ey benim gonca gülüm!./

c.d.u

Saçların büklüm büklüm../

ö. y.

Baktım bir göz ucuyle./

y. z.t

Takılıp kaldı gönlüm!/
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ey benim gonca gülüm: (Ünlem öbeği)

Benim gonca gülüm: i.ö. (İyelik öbeği)

Gonca gül: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Saçların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Büklüm büklüm: (Yineleme öbeği)

Bir göz ucu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir göz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Takılıp kal-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

-9-

Sevdi,/ aldattı beni:/
y. y. b'li n.

Güldü,/ ağlattı beni!/
y. y. b'li n.

Gittim/ kölesi oldum:/
y. y.

Götürdü/ sattı beni!/
y. y. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kölesi ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

-10-

Can işte!.. Canan hani?/
c.d.u ö. y.

Dert işte!.. Derman hani?/
c.d.u ö. y.

Gönül sarayı bomboş,/
ö. y.

Beklenen sultan hani?/
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gönül sarayı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bomboş: (Yineleme öbeği)

Beklenen sultan: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

-11-

Ne Hintte, / ne Çindeymiş!/
c.d.u y. c.d.u y.

Acap nerdeymiş?../ Neymiş?../
c.d.u y. y.

Aradığım meğerse,
ö. c.d.u

Gönlümün içindeymiş!/
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Aradığım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gönlümün içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.41. TÜRKÜLER

Cümle çözümlemesi:

-1-

Dünyada biricik sevdiğim sensin;/
ö. y.

Güzelsin,/ incesin,/ tatlısın,/ şensin!/
y. y. y. y.

Nasıl başkasını gönlüm beğensin?/
z.t b'li n. ö. y.

Güzelsin,/ incesin,/ tatlısın,/ şensin!/
y. y. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dünyada biricik sevdiğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Biricik sevdiğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Arıyor gözlerim bütün gün seni;/
y. ö. z.t b'li n.

Gördüm geçiyorken yine dün seni;/
y. z.t z.t z.t b'li n.

Görüp te sevmemek, ne mümkün seni!/
ö. y.

Güzelsin,/ incesin,/ tatlısın,/ şensin!/
y. y. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bütün gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Seni görüp te sevmemek: e.ö. (Eylem adı)

Seni görüp te sevmek-

z.t c.d.u y.

Seni görüp: e.ö. (Zarf eylem)

Seni gör-

b'li n. y.

Cümle çözümlemesi:

-2-

Başladım feryada ben bülbül gibi./

y. y.t ö. z.t

Gel artık/ koynumda açıl gül gibi!./

y. z.t y.t y. z.t

Dert mi var hicrana tahammül gibi?./

c.d.u y. ö.

Gel artık/ koynunda açıl gül gibi!./

y. z.t y.t y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bülbül gibi: (Edat öbeği)

Koynum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gül gibi: (Edat öbeği)

Hicrana tahammül gibi dert: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Hicrana tahammül gibi: (Edat öbeği)

Hicrana tahammül: (Yaklaşma öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gel bütün neş'enle./ itap etme hiç:/
 y. z.t y. z.t

Ne kadar va'din var/ hesap etme hiç!:/
 z.t ö. y. y. z.t

Serapa güzelsin../ Hicap etme hiç:/
 y.t y. y. z.t

Gel artık/ koynumda açıl gül gibi!:/
 y. z.t y.t y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bütün neş'en: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Neş'en: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İtap et-: (Birleşik eylem öbeği)

Ne kadar: (Edat öbeği)

Va'din: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hesap et-: (Birleşik eylem öbeği)

Hicap et-: (Birleşik eylem öbeği)

Koynum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gül gibi: (Edat öbeği)

Cümle çözümlemesi:

-3-

Acaba sen misin/ kederin var mı?/
 c.d.u y. ö. y.

Ne kadar dertliyim/ haberin var mı?/
 z.t y. ö. y.

Koynunda bana da bir yerin var mı?/
 y.t y.t c.d.u ö. y.

Ne kadar yalnızım,/ haberin var mı?/
z.t y. ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kederin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ne kadar: (Edat öbeği)

Haberin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Koynun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yerin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Silen yok gözümde sızan yaşımı./
ö. y.

Yollarda kaybettim can yoldaşımı.../
y.t y. b'li n.

Uyusam göğsüne koyup başımı:/
y. z.t

Ne kadar yorgunum,/ haberin var mı?/
z.t y. ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gözümde sızan yaşımı silen: e.ö. (Ad eylem)

Gözümde sızan yaşımı sil-
b'li n. y.

Gözümde sızan yaş: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Gözümde sızan: e.ö. (Ad eylem)

Gözümde siz-
y.t y.

Gözüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gözümden sıyan yaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Can yoldaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Can yoldaşı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Başımı göğsüne koyup: e.ö. (Zarf eylem)

Başımı göğsüne koy-

b'li n. y.t y.

Göğsün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ne kadar: (Edat öbeği)

Haberin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

-4-

O çapkın büsbütün yaramaz oldu,/

ö. z.t. y.

Beni hiç düşünmez,/ aramaz oldu!/

b'li n. z.t y. y.

Bu kış ta hasretle geçti/ yaz oldu,/

ö. c.d.u z.t y. y.

Beni hiç düşünmez,/ aramaz oldu!/

b'li n. z.t y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

O çapkın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

Yaramaz ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Aramaz ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bu kış: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yaz ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Öpülen yerler var yanaklarında./
 ö. y. y.t

Çürümüş izler var dudaklarında.../
 ö. y. y.t

Geziliyor ellerin kucaklarında./
 y. ö. y.t

Beni hiç düşünmez,/ aramaz oldu!/
 b'li n. z.t y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Öpülen yerler: n.ö. (Eylem sıfatı)
 s. a.

Yanakların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çürümüş izler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Dudakların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ellerin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kucakların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Aramaz ol-: (Birleşik eylem öbeği)

3.42. ÇENGELKÖY**Cümle çözümlemesi:**

Boğazın her yeri bir parça değişmiş şimdi./
 ö. z.t y. z.t

Yine Çengelköyü lâkin öyle!/
 z.t y. c.d.u z.t

Bahçeler, bağlar, ağaçlar, evler...
 ö. ö. ö. ö.

Yine sessiz,/ yine sakın öyle!/
z.t y. z.t y. z.t

Elli yıl köyden uzak kalmışken
z.t

Tanıdım:/ İşte benim doğduğum ev!/
y. c.d.u c.d.u

İşte, en eski mahallem, sokağım!/
c.d.u c.d.u c.d.u

Geçiyor aynı sokaktan hâlâ
y. y.t z.t

Kendi halinde vakur insanlar.../
ö.

İşte hiç fasılasız dört mevsim
c.d.u

Köye lezzet dağıtan bostanlar!/
c.d.s.ö.

İşte tılsımlı o bağlar ki/ bütün dünyada
c.d.u y. c.d.u y.t

Yoktur eşi!/
y. ö.

Sonbahar oldu mu dallar eğilir,/
z.t ö. y.

Sararır ayvalar altınlaşarak,/
y. ö. z.t

Meyva halinde verirler güneşi./
z.t y. b'li n.

Tanıdım: Çarşının en ihtiyarı
y.

Başı göklerde asırlık çınarı./
b'li n.

Bir tevekkül katıyor manzaraya,
n. y. y.t

Çekilen eski kayıklar karaya./
ö.

Öyle hoş bir yüzü vardır ki köyün./
z.t ö. y. c.d.u

Bir gören artık unutmaz neresi?/
ö. z.t y. b'li n.

İşte, kış vakti coşup çağlarken,
c.d.u z.t

Yaz gelip kupkuru kalmış deresi!//
z.t z.t y. ö.

Tanıdım: Şevk ile erken uyanıp
y.

Gittiğim camii bayramlarda!//
b'li n.

Karabaş nesli tükenmiş artık/
c.d.u ö. y. z.t

Kediler damlarda.../
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Boğazın her yeri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Her yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir parça: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Elli yıl köyden uzak kalmışken: e.ö. (Zarf eylem)

Elli yıl köyden uzak kal-
z.t z.t y.

Köyden uzak: (Uzaklaşma öbeği)

Elli yıl: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Benim doğduğum ev: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Benim doğduğum: i.ö. (*İyelik öbeği*)

En eski mahallem: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Mahallem: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

En eski: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Sokağım: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Aynı sokak: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Kendi halinde vakur insanlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Kendi hali: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Hiç fasılasız dört mevsim köye lezzet dağıtan bostanlar: n.ö. (*Eylem sıfatı*)

s. a.

Hiç fasılasız köye lezzet dağıtan: e.ö. (*Ad eylem*)

Hiç fasılasız köye lezzet dağıt-

z.t y.t n. y.

Hiç fasılasız: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Tılsımlı o bağlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Bütün dünya: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Eşi: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Sonbahar ol-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Meyva hali: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Çarşının en ihtiyarı başı göklerde asırlık çınarı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Baş göklerde asırlık çınar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Baş göklerde: (*İsnat öbeği*)

En ihtiyar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bir tevekkül: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Karaya çekilen eski kayıklar: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Karaya çekilen: e.ö. (Ad eylem)

Karaya çekil-

y.t y.

Köyün hoş bir yüzü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Hoş bir yüz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir gören: e.ö. (Ad eylem)

Kış vakti coşup çağlarken: e.ö. (Zarf eylem)

Kış vakti coşup çağla-

z.t z.t y.

Kış vakti: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Yaz gelip: e.ö. (Zarf eylem)

Yaz gel-

n. y.

Kupkuru: (Yineleme öbeği)

Deresi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şevk ile erken uyanıp bayramlarda gittiğim cami: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Şevk ile erken uyanıp bayramlarda gittik: e.ö. (Ad eylem)

Şevk ile erken uyanıp bayramlarda git-

z.t y.t y.

Şevk ile erken uyanıp: e.ö. (Zarf eylem)

Şevk ile erken uyan-

z.t z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Gözlerim daldı yine.

ö. y. z.t

Bir hayal âlemine!//

y.t

Elli yıl önceki tipler geçiyor karşımdan:/

ö. y. y.t

Kâmil Ağa.. göğsü açıktır kış, yaz./

c.d.u ö. y. z.t

Karda, yağmurda da hep böyle gezer aldırılmaz./
y.t y.t c.d.u z.t z.t y. y.

Yaşı yetmişse de/ hâlâ gençtir./
ö. y. c.d.u z.t y.

Dağılır,/ parçalanır göğsüne çarpan yıllar.../
y. y. ö.

Bir avuç taze köpüktür sanki
y. c.d.u

Şu ağarmış kıllar!/
ö.

Sami bey.. ismi tanınmış hattat./
ö. y.

Bizce İzzetle Yesari'ye de üstün kat kat./
z.t y.t c.d.u y. z.t

Huyu hırçındadır/ amma severiz/
ö. y. c.d.u y.

“O bizim hattatımızdır” diyerek/
ö. y. z.t

Övünür,/ hem överiz./
y. c.d.u y.

Hatemî bey ki Meşihatteydi./
ö. c.d.u y.

“Molla bey!” derdik ona./
c.d.u y. y.t

Şıktı,/ bir parça da hattâ züppe!/
y. z.t c.d.u c.d.u y.

Başta bir ince sarık, sırtta ipek bir cüppe,/
c.d.s.ö.

Elde mercan tesbih,/
c.d.s.ö.

Şal, yelek, incecik altın köstek.../
c.d.s.ö.

Şıktı velhasılı pek!/
y. c.d.u z.t

Komşumuz Miralay Ahmet bey ki:/
ö. y. c.d.u

Unutulmaz daha genç yaşta ölen
y.

O güzeller güzeli

Eşi Növber Hanımın iç acısı!/
ö.

Kerim Ağa.. hamlacı,/ Abdülmecidin hamlacısı./
ö. y. y.

Anılır ismi,/ sayar gençler onu.
y. ö. y. ö. b'li n.

Boğazın eski kürek şampiyonu!/
n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir hayal alemi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir hayal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Elli yıl önceki tipler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Elli yıl önceki: (Edat öbeği)

Elli yıl: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Karşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kamil Ağa: (Unvan öbeği)

Göğsü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kış, yaz: (Yineleme öbeği)

Yaşı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Göğsüne çarpan yıllar: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Göğsüne çarpan: e.ö. (Ad eylem)

Göğsüne çarp-
y.t y.

Göğsü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir avuç taze köpük: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bir avuç: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şu ağarmış kıllar: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Sami Bey: (Unvan öbeği)

İsmi tanınmış hattat: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

İsmi tanınmış: e.ö. (Ad eylem)

İsmi tanın-
b'li n. y.

İsmi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kat kat: (Yineleme öbeği)

Huyu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bizim hattatımız: i.ö. (İyelik öbeği)

Hatemi Bey: (Unvan öbeği)

Molla Bey: (Unvan öbeği)

Bir parça: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Başta bir ince sarık: (Bulunma durumu öbeği)

Bir ince sarık: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sırtta ipek bir cüppe: (Bulunma durumu öbeği)

İpek bir cüppe: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Elde mercan tesbih: (Bulunma durumu öbeği)

Mercan tesbih: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şal, yelek, incecik altın köstek: (Bağlama öbeği)

İncecik altın köstek: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Komşumuz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Miralay Ahmet Bey: (Unvan öbeği)

Daha genç yaşta ölen o güzeller güzeli eşi Növber Hanımın iç acısı: i.ö. (Belirtili ad tamlaması)

Növber Hanım: (Unvan öbeği)

Daha genç yaşta ölen o güzeller güzeli eş: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Güzeller güzeli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Daha genç yaşta ölen: e.ö. (Ad eylem)

Daha genç yaşta öl-

z.t y.

Daha genç yaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Daha genç: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kerim Ağa: (Unvan öbeği)

Abdülmecidin hamlacısı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

İsmi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Boğazın eski kürek şampiyonu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Eski kürek: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Her zaman kaşları öfkeyle çatık, /

z.t ö. z.t y.

Yüzü hep böyle asık, /

ö. z.t z.t y.

İşte en sert baba: Çerkes Ali bey! /

c.d.s.ö.

Köyde sessiz yapılırken her şey,

z.t

İki haylaz çocuğun terbiyesi
ö.

Duyulur her gece çığlık, çığlık!/
y. z.t z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Her zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kaşları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yüzü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En sert baba: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

En sert: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Çerkes Ali Bey: (Unvan öbeği)

Köyde her şey sessiz yapılırken: e.ö. (Zarf eylem)

Köyde her şey sessiz yapıl-
y.t ö. z.t y.

Her şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İki haylaz çocuğun terbiyesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

İki haylaz çocuk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Her gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Çığlık çığlık: (Yineleme öbeği)

Cümle çözümlemesi

İşte ilk sevgilim, ilk aşkım,
c.d.s.ö.

O güzel Naile ki,/
c.d.s.ö.

Hepimiz gizlice âşıktık ona!/
ö. z.t y. y.t

Titreyen perdelerin ardından

Arıyorken biz onun gölgesini,

z.t

Ansızın gökten uçan bir yıldız

z.t

z.t

Gibi bir gün bırakıp gitti bizi!//

z.t

z.t

y.

Söz öbeği çözümlemesi:

İlk sevgilim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İlk sevgili: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İlk aşkım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İlk aşk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O güzel Naile: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Biz titreyen perdelerin ardından onun gölgesini arıyorken: e.ö. (Zarf eylem)

Biz titreyen perdelerin ardından onun gölgesini arıyor: e.ö. (Ad eylem)

Onun gölgesi: i.ö. (İyelik öbeği)

Titreyen perdeler: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Gökten uçan bir yıldız gibi: (Edat öbeği)

Gökten uçan bir yıldız: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gökten uçan: e.ö. (Ad eylem)

Gökten uç-

y.t y.

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bizi bırakıp: e.ö. (Zarf eylem)

Bizi bırak-

b'li n. y.

Cümle çözümlemesi:

İşte, gayetle temiz,

İşte, gayetle titiz

Ebe İlham Hanım!/
c.d.s.ö.

Severiz,/ bizleri paylar da yine!/
y. b'li n. y. c.d.u z.t

Çünkü biz dünkü çocuklar, hepimiz
c.d.u ö. ö. ö.

Doğmuşuz ellerine!/
y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Gayetle temiz,: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Gayetle titiz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Ebe İlham Hanım: (*Unvan öbeği*)

Dünkü çocuklar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Elleri: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Elde bir çanta uzaktan görünür,
z.t y.t y.

Köyün en hâzik olan, diplomasız

Cerrah Mustafendi! /

y.

Evvelâ çanta gider, sonra peşinden kendi. /

c.d.u ö. y. z.t y.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Elde bir çanta: *(Bulunma durumu öbeği)*

Bir çanta: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Peşi: i.ö. *(Tamlayansız iyelik öbeği)*

Cümle çözümlemesi:

İhtiyar Angeli aktar/ küçücük dükkânda.

ö. y. y.t

Sürme, lâden, kına hep ayrı durur bir yanda. /

ö. ö. ö. z.t z.t y. y.t

Kutular ayrı./ paketler, kavanozlar ayrı. /

ö. y. ö. ö. y.

“Ne ararsan/ bulunur derde devadan gayrı!” /

n. y. y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

İhtiyar Angeli: *(Unvan öbeği)*

Küçücük dükkân: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Bir yan: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*

s. a.

Derde devadan gayrı: *(Edat öbeği)*

Derde deva: *(Yaklaşma öbeği)*

Cümle çözümlemesi:

Ve nihayet
c.d.u c.d.u

Sokağın bekçisi sadık Karabaş!/
c.d.s.ö.

Bizi bir gördü mü gözler parlar,/
z.t ö. y.

Duyulur tatlı, kesik havlamalar./
y. ö.

Köyde herkesle yakından tanışır,/
y.t z.t y.t y.

Dili yok, söylemez söz amma,/
ö. y. y. n. c.d.u

Sallanan kuyruğu dildir/ konuşur!/
ö. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sokağın bekçisi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Sadık Karabaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tatlı, kesik havlamalar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sallanan kuyruk: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

İşte rüyası hayalimde kalan Çengelköy!/
c.d.u c.d.u

Elli yıl önceki tipler işte!/
c.d.s.ö. c.d.u

İşte bağ semti, Çakaldağ, Mashak.../
c.d.u c.d.s.ö.

İşte, İcadiye!/
c.d.u c.d.u

İşte, mehtabı yakından
c.d.u

Bir gümüş ayna gibi

Seyreden Tarlabası!/
c.d.s.ö.

İşte, tarihe bakan gözlerle
c.d.u

Çeneviz devrini görmüş çarşı!/
c.d.s.ö.

Yine rüyalara dalmış/ uyuyor,
z.t y.t y. y.

Küçük koydaki sessiz yalılar./
ö.

Yine herkes tanıyor birbirini./
z.t ö. y. b'li n.

Yine eş, dost öyle!/
c.d.u c.d.u

Bir benim sade uzaktan gelmiş./
y. c.d.u ö.

Bir benim sade köyün bilmediği./
y. c.d.u ö.

Bir benim el sayılan!/
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Rüyası hayalimde kalan Çengelköy: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Rüyası hayalimde kalan: e.ö. (Ad eylem)

Rüyası hayalimde kal-
b'li n. y.t y.

Hayalim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Rüyası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Elli yıl önceki tipler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Elli yıl önceki: (Edat öbeği)

Elli yıl: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bağ semti, çakaldağ, maslak: (Bağlama öbeği)

Bağ semti: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Mehtabı yakından bir gümüş ayna gibi seyreden Tarlabası: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Mehtabı yakından bir gümüş ayna gibi seyreden: e.ö. (Ad eylem)

Mehtabı yakından bir gümüş ayna gibi seyret-
b'li n. y.t z.t y.

Seyret-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir gümüş ayna gibi: (Edat öbeği)

Bir gümüş ayna: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Tarihe bakan gözlerle Ceneviz devrini görmüş çarşı: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Tarihe bakan gözlerle Ceneviz devrini görmüş: e.ö. (Ad eylem)

Tarihe bakan gözlerle Ceneviz devrini gör-
z.t b'li n. y.

Ceneviz devri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Tarihe bakan gözler: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Tarihe bakan: e.ö. (Ad eylem)

Tarihe bak-
y.t y.

Küçük koydaki sessiz yalılar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Küçük koydaki: (Aitlik öbeği)

Küçük koy: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir ben: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Uzaktan gelmiş: e.ö. (Ad eylem)

Uzaktan gel-

y.t y.

Eş, dost: (Yineleme öbeği)

Köyün bilmediği: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

El sayılan: e.ö. (Ad eylem)

El sayıl-

ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Bekledim bir tanıdık yüz boşuna,/

y. n. z.t

Bekledim boş yere bir dost bakışı,

y. z.t n.

Bir dost gülüşü.../

n.

“Göçtü çoktan!”/ dediler/

y. z.t y.

Anarak ismini sordumsa kimi!/

z.t b’li n. y. b’li n.

Daracık, kuytu sokaklarda gezip,

z.t

Aradım gençliğimi!/

y. b’li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir tanıdık yüz: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)

s. s. a.

Boş yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir dost bakışı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir dost: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir dost gülüşü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir dost: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Daracık, kuytu sokaklarda gezip: e.ö. (Zarf eylem)

Daracık kuytu sokaklarda gez-

y.t y.

Daracık kuytu sokaklar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gençliğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.43. TELGRAF SOKAĞI

Cümle çözümlemesi:

Doğduğum köyde bir sokak vardı./

y.t ö. y.

Adı üstünde: Telgraf sokağı./

c.d.u

Hem güzel, hem şirindi, hem dardı./

c.d.u y. c.d.u y. c.d.u y.

O kadar dar ki / orda birbirine

y. c.d.u y.t y.t

Dokunur komşu evlerin saçığı./

y. ö.

Aradım./ nerde Telgraf sokağı?/

y. y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Doğduğum köy: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Doğduğum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir sokak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Telgraf sokağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

O kadar dar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O kadar: (Edat öbeği)

Komşu evlerin saçağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Komşu evler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Onu kaldırma iş mi sanki,/ nedir?/

ö. y. c.d.u y.

Yaşadım ben de orda kaç senedir:

y. ö. c.d.u y.t z.t

Canlı, gülbüz, keyifli, sıhhatli./

z.t z.t z.t z.t

Sezmedim, kış gelince hiç soğuğu,/

y. z.t z.t b'li n.

Duymadım yaz gelince hiç sıcağı.../

y. z.t z.t b'li n.

Nerdedir şimdi Telgraf sokağı?/

y. z.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Onu kaldırma: e.ö. (Eylem adı)

Onu kaldır-

b'li n. y.

Kaç sene: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kış gelince: e.ö. (Zarf eylem)

Kış gel-

ö. y.

Yaz gelince: e.ö. (Zarf eylem)

Yaz gel-

ö. y.

Telgraf sokağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Sokağın en cesuru, en yiğiti

Karabaş vardı, / bir de ben vardım.

ö. y. c.d.u ö. y.

Ben uyurdum, / o her zaman uyanık.

ö. y. ö. z.t y.

Gece bâzen ulurdu, / korkardım.

ö. z.t y. y.

Öyle şeytan ki / çıt denilse / duyar,

z.t y. c.d.u ö. y. y.

Öyle keskin bakışlıdır ki / görür,

z.t y. c.d.u y.

En karanlıkta baksa en uzağı!

y.t y. b'li n.

Nerdesin şimdi Telgraf sokağı?

y. z.t c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Sokağın en cesuru, en yiğiti Karabaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

En yiğit: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sokağın en cesuru: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En cesur: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Her zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Keskin bakışlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En karanlık: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En uzak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Telgraf sokağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Evi ordaydı çünkü sevgilimin./

y. c.d.u ö.

Kimse bilmez bu sırrı,/ ben bilirim!./

ö. y. b'li n. ö. y.

Pek güzel,/ pek edalı,/ pek nazlı,/

y. y. y.

Pek kibirliydi sade.../ Hiç bakmaz,/

y. c.d.u z.t y.

Hiç gülmez,/

z.t y.

Hiç gelmez,/

z.t y.

Beni gördükçe, görmemişçesine

z.t

Uzanıp şöyle kıvrılır dudağı!./

z.t z.t y. ö.

Nerdesin/ söyle Telgraf sokağı?./

y. y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Sevgilimin evi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Sevgilim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu sır: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Pek güzel: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Pek edalı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Pek nazlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Pek kibirli: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Beni gördükçe: e.ö. (Zarf eylem)

Beni gör-

b'li n. y.

Görmemişcesine uzanıp: e.ö. (Zarf eylem)

Görmemişcesine uzan-

z.t y.

Dudağı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Telgraf sokağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Gitti ömrüm bu dar sokakla benim!./

y. ö. z.t

Geri dönmez mi/ tekrar istersem?./

z.t y. z.t y.

Telgraf çeksem,/ arzuhal versem!./

n. y. n. y.

Orda doğmuştum,/ orda ölseydim./

y.t y. y.t y.

O sokaktan geçip gömülseydim!./

z.t y.

Ömrümün orda geçti en dertsiz,

ö. y.t y.

En güzel vakti, en sevimli çağı.../

Nerdesin,/ nerde Telgraf sokağı?..
y. y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Benim ömrüm: i.ö. (*İyelik öbeği*)

Bu dar sokak: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

O sokaktan geçip: e.ö. (*Zarf eylem*)

O sokaktan geç-
y.t y.

O sokak: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Ömrümün en dertsiz, en güzel vakti, en sevimli çağı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

En sevimli çağ: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

En sevimli: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

En güzel vakit: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

En güzel: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

En dertsiz: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Ömrüm: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Telgraf sokağı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

3.44. EVİMİZ!

Cümle çözümlemesi:

Evimiz eski tarzda bir evdi:/
ö. y.

Kalın duvarlı temeller, kepenkli pencereler.../
c.d.s.ö. c.d.s.ö.

Güzel değilse de pek,
y. c.d.u z.t

Metindi çok yapısı./
y. ö.

Çekerdi dikkati/ kim görse, ilk bakışta hemen,
y. b'li n. ö. y. z.t z.t

Yeşil sokak kapısı./
ö.

Öğünürdüm onunla ben de biraz,/
y. z.t ö. c.d.u z.t

İlâhilerle, dualarla geldi çünkü o yaz
z.t z.t y. c.d.u z.t

Büyük babam hac'dan./
ö. y.t

Ama bayram olunca illâllah,
c.d.u z.t c.d.u

Usanırdım o sevdiğim kapıyı,
y.

“Gidip kapat, aç!” dan./
y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Evimiz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Eski tarzda bir ev: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Eski tarz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kalın duvarlı temeller: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kalın duvarlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kepenkli pencereler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Güzel değil: (Edat öbeği)

Yapısı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İlk bakış: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yeşil sokak kapısı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Yeşil kapı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Çok metin: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O yaz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Büyük babam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Büyük baba: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bayram olunca: e.ö. (Zarf eylem)

Bayram ol: (Birleşik eylem öbeği)

O sevdiğim kapı: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)

s. s. a.

Sevdiğim kapı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Kapının sallanırdı üstünde

y.t y.

Büyükçe bir tokmak./

ö.

Gelince mektepten,

z.t

Çalardım üç kere, hem hızlı hızlı: Tak, tak, tak!./

y. z.t c.d.u z.t c.d.u

Açılır. Girdiniz mi bir avlu./

y. z.t ö.

Sağında bir anbar./

y. ö.

İçi her türlü hırdavatla dolu./
 ö. z.t y.

Solunda bir de basık, çok basık yemek odası./
 y. c.d.u ö.

Dokunurdum elimle hep tavana./
 y. z.t z.t y.t

Verirdi her dokunuş.
 y. ö.

Büyümüş bir adam gururu bana!./
 n. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Kapının üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Büyükçe bir tokmak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Mektepten gelince: e.ö. (Zarf eylem)

Mektepten gel-
 y.t y.

Üç kere: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Hızlı hızlı: (Yineleme öbeği)

Tak, tak, tak: (Yansıma söz)

Sağı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Solu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir avlu: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Bir anbar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Her türlü hırdavat: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Basık, çok basık yemek odası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Çok basık: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Her dokunuş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Büyümüş bir adam gururu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Büyümüş bir adam: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Onun yanında da bir başka aynı tarzda oda./

y. c.d.u ö.

İhtiyar Nakşi Kalfanındı o da./

y. ö. c.d.u

Vardı mutbaktaki bir derin kuyusu:

y. y.t ö.

Başında bir çıkık,

y.t ö.

Yanında bir de kova,

y.t c.d.u ö.

İçinde buz gibi su!./

y.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Onun yanı: i.ö. (İyelik öbeği)

Bir başka aynı tarzda oda: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Aynı tarz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir başka: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İhtiyar Nakşi Kalfa: (Unvan öbeği)

Bir derin kuyu: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Kuyusu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir çıkırı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Buz gibi su: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Buz gibi: (Edat öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Çıkınız merdivenle üst katına:/
y. z.t y.t

Genişçe bir sofa vardır, boyunca bir de sedir./
ö. y. ö. c.d.u

Sedirin en başında âdettir./
y.t y.

Gelir/ babam oturur./
y. ö. y.

Elinde bir de kitap varsa/ anlarınız ki hemen:/
y.t c.d.u ö. y. y. c.d.u z.t

“Zavallı Necdet” dir./
y.

Sert bir askerdî mesleğinde ama,/
y. y.t c.d.u

Onda çok hisli bir gönül vardı./
y.t ö. y.

Hem okur,/ hem de bâzen ağlardı./
c.d.u y. c.d.u z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Üst katı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Üst kat: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Genişçe bir sofa: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sedirin en başı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En baş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Zavallı Necdet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sert bir asker: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Mesleği: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çok hisli bir gönül: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Çok hisli: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Güzel adamdı babam, /

y. ö.

Hafif kemerli kibar bir burun, geniş bir alın,

c.d.s.ö.

İnce, kumral bıyıklı hoş bir ağız.

c.d.s.ö.

Tâ içinden gülümseyen tatlı,

c.d.s.ö

Açık elâ gözler... /

Söz öbeği çözümlemesi:

Güzel adam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Babam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hafif kemerli kibar bir burun: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Hafif kemerli: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Geniş bir alın: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

İnce kumral bıyıklı hoş bir ağız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

İnce kumral bıyıklı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ta içinden gülümseyen tatlı, açık ela gözler: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. s. s. a.

Ta içinden gülümseyen: e.ö. (Ad eylem)

Ta içinden gülümse-

c.d.u y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Temiz ve sık giyinir./

z.t c.d.u z.t y.

Cuma, Pazar günü tek atlı bir spor araba,

z.t c.d.u

Elinde dizginler./

y. ö.

Mesirelerde gezer.../

y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Temiz ve sık: (Bağlama öbeği)

Cuma, Pazar gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Tek atlı bir spor araba: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Tek atlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Dolaşır evde ihtiyar vâri:

y. y.t z.t

Uzun bir entari,/

z.t

Yakasız hayderiyye sırtında,/

ö. y.

Belinde bir de kuşak.../

y. c.d.u ö.

Yüzü pek sertti,/ kalbi çok yumuşak!/
ö. y. ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Uzun bir entari: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Yakasız haydariyye: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sırtı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Beli: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Pek sert: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Çok yumuşak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kalbi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yüzü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Büyük annem Tekir peşindeydi./

ö. y.

Gözü damlarda/ yoksa sevgilisi;/

ö. y. y. ö.

Beklemekten şikâyet etmezdi/

y.t y.

“Görünür,/ derdi, şimdi nerdeyse!”/
y. y. z.t z.t

Çalışır Ağabeyim susup derse! /
y. ö. z.t y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Büyük annem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Büyük anne: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şikayet et-: (Birleşik eylem öbeği)

Gözü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sevgilisi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ağabeyim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Annemin yoktu ayrı bir köşesi./
y. ö.

Her zaman, herkesin işindeydi./
z.t y.

Niye gelmişti sanki dünyaya?/
y. c.d.u y.t

Ne yapmak için?
c.d.s.ö.

Ne olmak için?/
c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Annemin ayrı bir köşesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ayrı bir köşe: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Annem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Herkesin işi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ne yapmak için: (Edat öbeği)

Ne yapmak: e.ö. (Eylem adı)

Ne yap-

ö. y.

Ne olmak için: (Edat öbeği)

Ne olmak: e.ö. (Eylem adı)

Ne ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gözünde bizden ibaretti kâinat ancak./

y.t y.t y. ö. c.d.u

Yaratılmıştı anne olmak için!./

y. z.t

Büyük babam, sevmez

ö. y.

Nedense hiç sediri./

c.d.u z.t b'li n.

Oturur yerde kendi minderine./

y. y.t y.t

Önünde seccade./

y. ö.

Elinde tesbihi, yahut ta yasemin çubuğu./

y. ö. c.d.u ö.

Dayanıp şöyle dinlenir sade./

z.t z.t y. c.d.u

Dumanlı gözleri sık sık dalar/ gider derine.../

ö. z.t y. y. y.t

Konuşur bâzı kendi kendine de!./

y. z.t z.t c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Gözü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Anne olmak için: (Edat öbeği)

Anne olmak: e.ö. (Eylem adı)

Anne ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Büyük babam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kendi minderi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Önü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Eli: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tesbihi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yasemin çubuğu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Dumanlı gözleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dumanlı gözler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sık sık: (Yineleme öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Sokulurdum yavaşca o zaman:/

y. z.t z.t

-Kuzum Büyük baba, derdim,/ konuştuğun kimdi?/

c.d.u y. ö. y.

-Haramiler, yavrum!/

y. c.d.u

-Ne yaptılar sana onlar?/

y. y.t ö.

Gülüp bakar yüzüme:/

z.t y. y.t

-Çaldılar en sonunda gençliğimi!/

y. z.t b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Konuştüğün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yüzüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En son: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gençliğim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Keyiflenirse/ masal anlatır, fakat ne masal!//

y. n. y. c.d.u c.d.u

Yaratır durmadan muhayyalesi

y. z.t ö.

Ne akla gelmedik işler, neler, neler artık...//

c.d.u ö. ö. z.t

Yaratır başka türlü bir dünya!//

y. n.

Yok onun farkı bizce rüyadan,//

y. ö. z.t

Daha bin kerre hoş bu dünyadan;//

c.d.u z.t y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Muhayyalesi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Akla gelmedik işler: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Akla gelmedik: e.ö. (Ad eylem)

Akla gel-

y.t y.

Neler neler: (Yineleme öbeği)

Başka türlü bir dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Onun rüyadan farkı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bin kerre: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Perilidir göller./
y. ö.

Sihirli ırmaklar./
y. ö.

Tekin değil dağlar./
y. ö.

Uçuşur göklerinde ankalar.../
y. y.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Tekin değil: (Edat öbeği)

Gökleri: i.ö. (Tamlayanlı iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Murat reis açılır orda Hint denizlerine./
ö. y. y.t y.t

Görünür Zülfikarı elde Ali./
y. ö.

Döğüşür Kaf dağında devlerle.../
y. y.t z.t

Başlar artık masalların revüsü:/
y. z.t ö.

Sihirli elma, Keloğlan, sihirli seccade,
c.d.u c.d.u c.d.u

Hızır İlyas, Ebali Sinan,
c.d.u c.d.u

Peri kızıyla çoban.../
c.d.u

Açıl/ kilit açılır,/
y. ö. y.

Hazineler saçılır.../
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Murat Reis: (*Unvan öbeği*)

Hint denizleri: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Kaf dağı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Masalların revüsü: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Sihirli elma: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Sihirli seccade: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Hızır İlyas: (*Bağlama öbeği*)

Ebali Sinan: (*Özel ad öbeği*)

Peri kızıyla çoban: (*Bağlama öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Hepimiz dinleriz kulak kesilip,/
ö. y. z.t

Hepimiz dinleriz susup,/ çıt yok.../
ö. y. z.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kulak kesilip: e.ö. (*Zarf eylem*)

Kulak kesil-
n. y.

Cümle çözümlemesi:

Hele ben büsbütün dalıp giderim
z.t ö. z.t y.

Masallar âlemine!./
y.t

Gece rüyamda hep masal görürüm:/
z.t y.t z.t n. y.

Ya bir sihirli anahtar bulup hazineleri
c.d.u z.t b'li n.

Açar,/ açar,/ açarım./
y. y. y.

Ya olur bir sihirli seccade,
c.d.u z.t

Uçar,/ uçar,/ uçarım!.../
y. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Büsbütün dalıp: e.ö. (Zarf eylem)

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

Masallar âlemi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir sihirli anahtar bulup: e.ö. (Zarf eylem)

Bir sihirli anahtar bul-
n. y.

Bir sihirli anahtar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bir sihirli seccade ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir sihirli seccade: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Gece mehtap olunca pencereyi

z.t z.t z.t

Açıp daldım aya!/
y. y.t

Açılır komşunun da penceresi./

y. ö. c.d.u

Duyulur bir ipek hışıltı sesi...

y. ö.

Sonra gevrek, sürekli kahkahalar!.../

z.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Mehtap olunca: e.ö. (Zarf eylem)

Mehtap ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Pencereyi açıp: e.ö. (Zarf eylem)

Pencereyi aç-

b'li n. y.

Komşunun penceresi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir ipek hışıltı sesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir ipek hışıltı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Gevrek, sürekli kahkahalar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

İçim ışıkla dolar./

ö. z.t y.

İçim sevinçle dolar./

ö. z.t y.

Hissederdim ki,/ çok şükür ben de,

y. c.d.u c.d.u ö. c.d.u

Mutlu insanların içinde varım./
y.t y.

Hissederdim ki/ ben de bahtiyarım!./
y. c.d.u ö. c.d.u y.

Sana, ey eski tarzda, bir parça

Basık ve loşça fakat,

Şirin ve hoş evimiz!./
c.d.s.ö.

Sana, ey ilk çocukluk, ilk gençlik!./
c.d.s.ö.

Sana, ey ilk temiz, güzel aşkım!./
c.d.s.ö.

Ey uzak, mutlu, kaygısız günler!./
c.d.s.ö.

Size benden yığın, yığın şükran./
c.d.s.ö.

Size benden yığın, yığın hasret./
c.d.s.ö.

Size, ey şimdi kaybolan cennet!.../
c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Mutlu insanların içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Mutlu insanlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Sana, ey eski tarzda bir parça basık ve loşça fakat şirin ve hoş evimiz: (Ünlem öbeği)

Evimiz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Eski tarzda bir parça basık ve loşça fakat şirin ve hoş ev: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Şirin ve hoş: (Bağlama öbeği)

Bir parça basık ve loşça: (Bağlama öbeği)

Bir parça basık: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir parça: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sana ey ilk temiz güzel aşkım: (Ünlem öbeği)

Aşkım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İlk temiz güzel aşk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Ey uzak, mutlu, kaygısız günler: (Ünlem öbeği)

Uzak mutlu kaygısız günler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Yığın yığın şükran: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yığın yığın: (Yineleme öbeği)

Yığın yığın hasret: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yığın yığın: (Yineleme öbeği)

Size ey şimdi kaybolan cennet: (Ünlem öbeği)

Şimdi kaybolan cennet: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Şimdi kaybolan: e.ö. (Ad eylem)

Şimdi kaybol-

z.t y.

3.45. VASIYET

Cümle çözümlemesi:

Dostlarım, toplanın öldüğüm zaman;/

c.d.u y. z.t

Riyayı o günlük bir yana atın!;/

b'li n. z.t y.t y.

Tutunuz tabutun bir kenarından;/

y. y.t

Bir derin çukura beni fırlatın!/
y.t b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dostlarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Öldüğüm zaman: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

O gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir yan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tabutun bir kenarı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir kenar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir derin çukur: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Kalınca büsbütün sizden uzakta,
z.t

Vücudum çürürken kara toprakta,
z.t

Uzanın rahatça sıcak yatakta,
y. z.t y.t

Yaşamak gururu içinde yatın!/
y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Büsbütün sizden uzakta kalınca: e.ö. (Zarf eylem)

Büsbütün sizden uzakta kal-
z.t y.t y.

Sizden uzak: (Uzaklaşma öbeği)

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

Vücudum kara toprakta çürürken: e.ö. (Zarf eylem)

Vücudum kara toprakta çürür: e.ö. (Ad eylem)

Vücudum kara toprakta çürü-

ö. y.t y.

Kara toprak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sıcak yatak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yaşamak gururu içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Yaşamak gururu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Yüzyüze getirmez bizi asırlar./

z.t y. b'li n. ö.

Meydana vurulsun saklanan sırlar./

y.t y. ö.

Sayılsın şahsıma ait kusurlar./

y. ö.

Korkmayın/ içine yalan da katın!./

y. y.t n. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Yüzyüze: (Kısaltma öbeği)

Saklanan sırlar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Şahsıma ait kusurlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Şahsıma ait: (Yaklaşma durumu öbeği)

Şahsım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Anlayım:/ kimlermiş dost sandıklarım?

y. y. ö.

Muhabbetlerini kıskandıklarım?/

ö.

Anlayım:/ ne boşmuş inandıklarım?/

y. c.d.u y. ö.

Şu yalan hayatı bana anlatın!/

b'li n. y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dost sandıklarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Muhabbetlerini kıskandıklarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İnandıklarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şu yalan hayat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Dostlarım, anmayın artık adımı!/

c.d.u y. z.t b'li n.

Siliniz gönülden eski yadımı!/

y. y.t b'li n.

Kırınız, sonuncu itimadımı:/

y. b'li n.

Ölünce bir daha beni aldatın!/

z.t z.t b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dostlarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Adım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Eski yadım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Eski yad: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sonuncu itimadım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sonuncu itimad: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir daha: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.46. ŞAİRİN ÖLÜMÜ

Cümle çözümlemesi:

Şair bana bahsetme adından./

c.d.u y.t y. y.t

Vazgeç,/ ne anan var,/ ne soran var!./

y. c.d.u ö. y. c.d.u ö. y.

Şair, bana bahsetme açılmış kanadından./

c.d.u y.t y. y.t

Çepçevre karanlıktır ufuklar../

z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Adın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Açılmış kanadın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Açılmış kanat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Artık o kuzehler açılan bahçelerinde,

z.t y.t

Mevsimlerin, en coşkun akan feyzi yerinde

y.t

Sam yelleri esmekte.../ Çimenler sarı bir kum!/
ö. y. ö. y.

Artık o baharın açılan gülleri zakkum.../
z.t ö. y.

Artık o şehirlerde öten müjdecî kuşlar
z.t ö.

Susmuş./ uyumuşlar.../
y. y.

Artık o ufuk yok,/ o güneş yok,/ o deniz yok!/
z.t ö. y. ö. y. ö. y.

Artık o senin çizdiğin iz yok!/
z.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

O kuzehler açılan bahçeleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O kuzehler açılan bahçeler: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Kuzehler açılan: e.ö. (Ad eylem)

Kuzehler açıl-
ö. y.

Mevsimlerin en coşkun akan feyzi yeri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En coşkun akan feyz: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

En coşkun akan: e.ö. (Ad eylem)

En coşkun ak-
z.t y.

En coşkun: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Sam yelleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Sarı bir kum: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

O baharın açılan güller: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Baharın açılan: e.ö. (Ad eylem)

Baharın açıl-
z.t y.

O seherde öten müjdecî kuşlar: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Seherde öten: e.ö. (Ad eylem)

Seherde öt-
y.t y.

O ufuk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O güneş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O deniz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O senin çizdiğin iz: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Senin çizdiğin: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Şair, bana bahsetme/ masaldır,/
c.d.u y.t y. y.

Tahtınla tacından!/
y.t

Alnında kalan bir kuru daldır,/
ö. y.

Dostlar, seni, “ölsün!”/ diye terk etmiş acından!/
ö. b’li n. y. z.t y. y.t

Varsın, seni tahtından atanlar,
c.d.u ö.

Varsın, seni haksız unutanlar,
c.d.u ö.

Dünyaları tutsun avucunda!/
b’li n. y. y.t

Bir selvi, yetişmez mi/ salınsın başucunda?/

ö. y. y. y.t

Doğdukça güneş gölgesi boydan boya vursun./

z.t b'li n. z.t y.

Akşamları altında uyursun!/

z.t y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Tahtınla tacın: (Bağlama öbeği)

Tacın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tahtın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Alnında kalan: e.ö. (Ad eylem)

Alnında kal-

y.t y.

Bir kuru dal: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Terk et-: (Birleşik eylem öbeği)

Acın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Seni tahtından atan: e.ö. (Ad eylem)

Seni tahtından at-

b'li n. y.t y.

Seni haksız unutan: e.ö. (Ad eylem)

Seni haksız unut-

b'li n. z.t y.

Bir selvi: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Başucun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Baş ucu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Güneş doğdukça: e.ö. (Zarf eylem)

Güneş doğ-

ö. y.

Gölgesi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Boydan boya: (Uzaklaşma öbeği)

Altı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Şair, ne çıkar sanki/ bulunmazsa başında,
c.d.u n. y. c.d.u y. y.t

Bir selvi?.../ Dikilsin kuru bir taş!/
ö. y. ö.

Şair ne çıkar sanki/ adın yoksa taşında?/
c.d.u n. y. c.d.u ö. y. y.t

Sessizce o toprakla kucaklaş!/
z.t z.t y.

Örter seni ıssız gece kat kat,/
y. b'li n. ö. z.t

Keyfince uzan,/ yat!/
z.t y. y.

Bâzen akıyormuş gibi yaşlar,/
z.t y. ö.

Yağmurlar o taştan yüzün üstünde yavaşlar,/
ö. y.t y.

Bir heykel olur bâzı karanlıkta, şekilsiz,/
y. z.t y.t

Söyler seni rüzgârlara dilsiz!/
y. b'li n. y.t z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Başın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir selvi: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kuru bir taş: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)
s. s. a.

Adın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Taşın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O toprak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İssız gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kat kat: (Yineleme öbeği)

Akıyormuş gibi: (Edat öbeği)

O taşın yüzün üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

O taşın yüz: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Şekilsiz bir heykel ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Şekilsiz bir heykel: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

İsterse sevenler de unutsun seni şair,
c.d.u ö. c.d.u y. b'li n. c.d.u

Dünyada ne kalmışsa silinsin sana dair!
ö. y.

İsterse ne selvin, ne dikilmiş taşın olsun,
c.d.u c.d.u ö. c.d.u y.

Yetmez mi/ o toprakla karışmış başın olsun!
y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dünyada sana dair ne kalmış: e.ö. (Ad eylem)

Dünyada sana dair ne kal-
y.t z.t ö. y.

Sana dair: (Yaklaşma durumu öbeği)

Dikilmiş taşın ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Dikilmiş taşın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dikilmiş taş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O toprakla karışmış başın ol-: (Birleşik eylem öbeği)

O toprakla karışmış başın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O toprakla karışmış baş: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)

s. s. a.

Toprakla karışmış: e.ö. (Ad eylem)

Toprakla karış-

z.t y.

3.47. ECEL!

Cümle çözümlemesi:

Gelsin,/ isterse sebepsiz gelsin!/?

y. c.d.u z.t y.

Gelsin,/ isterse vakitsiz gelsin!/?

y. c.d.u z.t y.

Bana sensiz gelsin,/

y.t z.t y.

Sana bensiz gelsin,/

y.t z.t y.

Ona yollar, kapılar hepsi açık!/?

y.t ö. ö. ö. y.

Cümle çözümlemesi:

Gelmesin sadece hissettirerek:

y. c.d.u z.t

Vaktin artık tam olup

Gecenin göklere yükseldiğini!/?

Söz öbeği çözümlemesi:

Vaktin artık tam olup gecenin göklere yükseldiğini hissettirerek: e.ö. (Zarf eylem)

Vaktin tam olup gecenin göklere yükseldiğini hisset-
b'li n. y.

Hisset-: (Birleşik eylem öbeği)

Vaktin tam olup gecenin göklere yükseldik: e.ö. (Ad eylem)

Vaktin tam olup gecenin göklere yükseldiği: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Vaktin tam olup: e.ö. (Zarf eylem)

Vaktin tam ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gelmesin sadece hissettirerek:
y. c.d.u z.t

Giyilen son savaşın zırhını da,

Atılan en son okun deldiğini!//

Söz öbeği çözümlemesi:

Giyilen son savaşın zırhını da atılan en son okun deldiğini hissettirerek: e.ö. (Zarf eylem)

Giyilen son savaşın zırhını da atılan son okun deldiğini hisset-
b'li n. y.

Hisset-: (Birleşik eylem öbeği)

Giyilen son savaşın zırhını da atılan son okun deldiği: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Zincirleme ad tamlaması)

Atılan son ok: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Son savaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Gelmesin sadece hissettirerek:
y. c.d.u z.t

Geldiğini!/.

Söz öbeği çözümlemesi:

Geldiğini hissettirerek: e.ö. (Zarf eylem)

Geldiğini hissettir-
b'li n. y.

Hisset-: (Birleşik eylem öbeği)

3.48. VAR OLMAK, YOK OLMAK MES'ELESİ!

Cümle çözümlemesi:

Dostlarım, sizleri terk etmem için
c.d.u

Bir sebep yok bence!/.
ö. y. z.t

İyi, yahut ta fena, her neyse,/.
c.d.s.ö.

Uyuşup gittik,/. alıştık artık!/.
z.t y. y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Dostlarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sizleri terk etmem için bir sebep: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sizleri terk etmem için: (Edat öbeği)

Terk et-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Yaşlılık gerçi biraz can sıkıcı./
 ö. c.d.u z.t y.

Hele düşkünlük acı./
 z.t ö. y.

Sevilen şeyler boş.../
 ö. y.

Boş ama./
 y. c.d.u

Yaşamak her şeye rağmen yine hoş!/
 ö. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Can sıkıcı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Sevilen şeyler: n.ö. (Eylem sıfatı)
 s. a.

Her şeye rağmen yaşamak: e.ö. (Eylem adı)

Her şeye rağmen yaşa-
 z.t y.

Her şeye rağmen: (Edat öbeği)

Her şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Cümle çözümlemesi:

Dostlarım, biz ne kadar anlaşırsak,
 c.d.u ö. z.t y.

Hep beraber yaşayıp gitmek için,/
 z.t z.t

Bizi bir gün ayırır mutlak ölüm!/
 b'li n. z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dostlarım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ne kadar: (Edat öbeği)

Beraber yaşayıp gitmek için: (Edat öbeği)

Beraber yaşayıp gitmek: e.ö. (Eylem adı)

Beraber yaşayıp git-
z.t y.

Beraber yaşayıp: e.ö. (Zarf eylem)

Beraber yaşa-
z.t y.

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Mutlak ölüm: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bu ölüm amma acayip şeydir:/
ö. c.d.u y.

Bunca milyarca adam,
ö.

Bunca milyon senedir,
z.t

Hep ölüp gitti de,/ hiç
z.t z.t y. c.d.u z.t

Bilmiyor kimse/ nedir?/
y. ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu ölüm: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Acayip şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bunca milyarca adam: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bunca milyon sene: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:Madde ölmez, /

ö. y.

Var olan yok olmaz- /

ö. y.

Da niçin mahvoluyor benliğimiz? /

c.d.u z.t y. ö.

Yaşayan koskoca dünya, /

ö. y.

Yaşıyor yıldızlar, /

y. ö.

Yaşıyor gök, /

y. ö.

Yaşıyor yer, /

y. ö.

Yaşıyor taş, kaya, toprak, /

y. ö. ö. ö.

Yaşıyor her şey/ bak! /

y. ö. y.

Yaşıyor en küçük zerre bile, /

y. ö.

Yaşıyor aynı nizamıyla cihan! /

y. z.t ö.

Aynı kuvvet yaşıyor. /

ö. y.

Aynı kudret yaşıyor, /

ö. y.

Yaşıyor önsüz olan, sonsuz olan kanunlar! /

y. ö.

Yaşıyorken bunlar, /

z.t

Niye insan ölüyor öyleyse?/

z.t ö. y. c.d.u

Niye mahvolmada şahsiyetimiz?/

z.t y. ö.

İyinin, doğrunun, aşkın, güzelin,

Yok mu bir zerre kadar kıymeti de?/

y. ö. c.d.u

Öleceksek/ niye doğduk acaba?/

y. z.t y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Var olan: e.ö. (Ad eylem)

Var ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Yok ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Benliğimiz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Koskoca dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Her şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En küçük zerre bile: (Edat öbeği)

En küçük zerre: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En küçük: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aynı nizamı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Aynı nizam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aynı kuvvet: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aynı kudret: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Önsüz olan, sonsuz olan kanunlar: n.ö. (*Eylem sıfatı + Eylem sıfatı*)
 s. s. a.

Sonsuz olan: e.ö. (*Ad eylem*)

Sonsuz ol-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Bunlar yaşıyorken: e.ö. (*Zarf eylem*)

Bunlar yaşıyor: e.ö. (*Ad eylem*)

Bunlar yaşa-
 n. y.

Şahsiyetimiz: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

İyinin, doğrunun, aşkın, güzelin bir zerre kadar kıymeti: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Zerre kadar: (*Edat öbeği*)

Bir zerre: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
 s. a.

Cümle çözümlemesi:

İki mânâsı var ancak ölümün:!
 ö. y. c.d.u

İki mânâsı var, onlar da fakat
 ö. y. ö. c.d.u c.d.u

Birbirinin tam zıddı!!
 y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ölümün iki manası: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

İki manası: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

İki mana: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
 s. a.

Birbirinin tam zıddı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Tam zıt: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
 s. a.

Cümle çözümlemesi:

Ya uyanmak şu yalan rüyadan,/
c.d.u y. y.t

Yahut ta,
c.d.u

Ebediyyen uyumak!/
z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şu yalan rüya: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

3.49. ÜÇ BUUT

Cümle çözümlemesi:

İnsan,
ö.

Bütün ömrünce şu üç buudun içinden çıkamaz:/
z.t y.t y.

“Sen şusun!/ Sen busun!”/ ilk önce budur:/
ö. y. ö. y. z.t y.

Sen, sen, sen!/
c.d.u

“Ben şuyum!/ Ben buyum!”/ ondan sonra:
ö. y. ö. y. c.d.u

Ben, ben, ben!/
c.d.u

Ve nihayet o gelir:/
c.d.u c.d.u ö. y.

Toplanır her şeyi bir gün onda,
y. ö. z.t y.t

En sonda! /

z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bütün ömrünce: e.ö. (Zarf eylem)

Bütün ömrü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bütün ömrü: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Şu üç buudun içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Şu üç buud: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

İlk önce: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Her şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En son: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.50. HARP İÇİNDE BAHAR

Cümle çözümlemesi:

Bu sene sarışın yüzlü ilkbahar,

z.t ö.

Çimenler üstünde solgun yatıyor. /

y.t z.t y.

Gizli bir elemle hıçkırır rüzgâr

ö.

Çiçekli dalları kımıldatıyor... /

b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu sene: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sarışın yüzlü ilkbahar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sarışın yüzlü: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Çimenler üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Gizli bir elemle hıçkırın rüzgar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Gizli bir elemle hıçkırın: e.ö. (Ad eylem)

Gizli bir elemle hıçkır-

z.t y.

Gizli bir elem: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Çiçekli dallar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Gülşenin kalbine düşmüş bir ateş:/

y.t y. ö.

Yok eşsiz dolaşan kumrulara eş:/

y. ö.

Serhaddi andıran ufukta güneş

y.t ö.

Alevden bir sancak gibi yatıyor./

z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gülşenin kalbi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir ateş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Eşsiz dolaşan kumrulara eş: (Yaklaşma durumu öbeği)

Eşsiz dolaşan kumrular: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Eşsiz dolaşan: e.ö. (Ad eylem)

Eşsiz dolaş-
z.t y.

Serhaddi andıran ufuk: n.ö. (Eylem sıfatı)

Serhaddi andıran: e.ö. (Ad eylem)

Serhaddi andır-
b'li n. y.

Alevden bir sancak gibi: (Edat öbeği)

Alevden bir sancak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Kuşların, bir acı mersiye sanki,
y. c.d.u

Uzaktan duyulan hazin âhengi./
ö.

Bu sene açılan güllerin rengi,
z.t ö.

Dökülen kanları hatırlatıyor!/
b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kuşların uzaktan duyulan hazin ahengi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Uzaktan duyulan hazin ahenk: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Uzaktan duyulan: e.ö. (Ad eylem)

Uzaktan duyul-
y.t y.

Bir acı mersiye: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu sene: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Açılan güllerin rengi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Açılan güller: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Dökülen kanlar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

3.51. ANADOLU TOPRAĞI

Cümle çözümlemesi:

Senelerce sana hasret taşıyan

Bir gönülle kollarına atılsam./

z.t y.t y.

Ben de bir gün kucağında yaşayan

ö. c.d.u z.t

Bahtiyarlar arasına katılsam./

y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Senelerce sana hasret taşıyan bir gönül: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Senelerce sana hasret taşıyan: e.ö. (Ad eylem)

Senelerce sana hasret taşı-

z.t y.t n. y.

Kolların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kucağında yaşayan bahtiyarlar arası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Kucağında yaşayan bahtiyarlar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Kucağında yaşayan: e.ö. (Ad eylem)

Kucağında yaşa-
y.t y.

Kucağın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

En bakımsız, en kuytu bir bucağın
ö.

Bence “İrem bağı” gibi güzeldir./
z.t y.

Bir yıkılmış evin, harap ocağın
ö. ö.

Şu heybetli saraylara bedeldir./
y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

En bakımsız en kuytu bir bucağın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

En bakımsız en kuytu bir bucak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

En kuytu: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

En bakımsız: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İrem bağı gibi güzel: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İrem bağı gibi: (Edat öbeği)

İrem bağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir yıkılmış evin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir yıkılmış ev: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Harap ocağın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Harap ocak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şu heybetli saraylar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Kadir mevlâm, eğer senden uzakta
ö. c.d.u b'li n.

Bana takdir eylemişse ölümü:/
y.t y.

Rahat etmem bu yabancı toprakta./
y. y.t

Cennette de avutamam gönlümü./
y.t c.d.u y. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kadir mevlam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Senden uzakta ölüm: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Senden uzak: (Uzaklaşma öbeği)

Takdir eyle-: (Birleşik eylem öbeği)

Rahat et-: (Birleşik eylem öbeği)

Bu yabancı toprak: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Gönlüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Anladım ki:/ Sevda, gençlik, şeref, şan..
y. c.d.u ö. ö. ö. ö.

Asılsızmış şu yalancı dünyada./
y. y.t

Hasretinle yadellerde dolaşan

Hızır bulsa/ yine ermez murada./
b'li n. y. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şu yalancı dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Hasretinle yadellerde dolaşan hızır: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Haretinle yadellerde dolaşan: e.ö. (Ad eylem)

Hasretinle yadellerde dolaş-

z.t y.t y.

Murada er-

y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Yalnız senin tatlı esen havanda

c.d.u y.t

Kendi millî gururumu sezerim./

b'li n. y.

Yalnız senin dağında, ya ovanda

c.d.u y.t c.d.u y.t

Başım gökte, alnım açık gezerim./

z.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Senin tatlı esen havan: i.ö. (İyelik öbeği)

Tatlı esen hava: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)

s. s. a.

Kendi milli gururum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Milli gurur: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s.

Senin dağın: i.ö. (İyelik öbeği)

Ovan: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Alnım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Hürüm, / derim, eskisinden daha hür, /
y. y. z.t

Zincirinle bağlansa da ayağım, /
z.t y. c.d.u ö.

Şimdikinden daha ferah görünür, /
z.t y.

Zindanında olsa bile durağım, /
y.t y. c.d.u ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Eskisinden daha hür: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Ayağım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şimdikinden daha ferah: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Zindanın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Durağım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Bir gün olup kucağına ulaşısam, /
z.t y.t y.

Gözlerimden döksem sevinç yaşını, /
y.t y. b'li n.

Sancağının gölgesinde dolaşısam, /
y.t y.

Öpsem, / öpsem toprağını, taşını! /
y. y. b'li n. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir gün olup: e.ö. (Zarf eylem)

Bir gün ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kucağın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gözlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sevinç yaşı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Sancağının gölgesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Sancağın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Toprağın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Taşın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.52. EĞRİ KILIÇ

Cümle çözümlemesi:

Bir eski eğri kılıç../ Kakmalarla süslü kını../

c.d.u z.t y. ö.

Bununla belki yapılmıştı Türkün ilk akını!..

z.t c.d.u y. ö.

Bir eski eğri kılıç../ Kabzasında yakutlar..

c.d.u y. ö.

Bununla belki kırılmıştı bir zaman putlar...!

z.t c.d.u y. z.t ö.

Bir eski eğri kılıç../ öyle sert/ çelikten ki..

c.d.u y. y. c.d.u

Bunun zoruyla alınmıştı kal'alar belki!..

z.t y. ö. c.d.u

Bir eski eğri kılıç../ Kanlı paslar üstünde..

c.d.u y.t

Çıkardı meydana en şanlı, en çetin günde!..

y. y.t z.t

Bununla tuğlarımız geçti çölde Nil boyunu,/
z.t ö. y. y.t b'li n.

Bununla atlarımız içti Vistülün suyunu!/
z.t ö. y. b'li n.

Bununla devletimiz haçlı garbı yendiydi,/
z.t ö. b'li n. y.

Bununla milletimiz bir zaman efendiydi!/
z.t ö. z.t y.

Bununla.. Şimdi kalan sade bir şeref, bir hınç,
z.t z.t y. c.d.u ö. ö.

Bir eski eğri kılıç!/
ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir eski eğri kılıç: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Kını: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Türkün ilk akını: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

İlk akın: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kabzası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bunun zoru: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Kanlı paslar üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Kanlı paslar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

En şanlı, en çetin gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

En çetin: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

En şanlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tuğlarımız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Nil boyu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Atlarımız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Vistülün suyu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Devletimiz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Haçlı garbı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Milletimiz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir şeref: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir hınç: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.53. RUMELİ HİSARLARI

Cümle çözümlemesi:

Bir masal şehri Hisarlar sanki!/:

y. ö. c.d.u

Ayrılıp dört yanı heybetli, kalın surlarla,

z.t z.t

Şu bizim şimdi cefa çektiğimiz dünyadan!:

z.t

Bir hayal ülkesi halinde yapılmış,/ kalmış

z.t y. y.

Beş asır önceki rüyada!/:

y.t

Bakıyor fethe uzaktan güya:/:

y. y.t y.t c.d.u

Beş asır önceki rüya kuleler,

ö.

Beş asır önceki rüya burçlar.../:

ö.

İnsan, altında yürürken bu Hisarlar büyüyor,/:

z.t ö. y.

Büyüyor./ yükseliyor./
y. y.

Bu çetin kal'aların göklere değmekte başı!/
ö. y.t y.

Burda kimler yaşamış vaktiyle?/
y.t ö. y. z.t

Bu şehitlikte yatanlar kimler?/
ö. y.

Kimlerindir bu alınmaz kuleler,
y. ö.

Bu aşılmaz burçlar?
ö

Bu uzun dehlizler?/
ö.

Cüceyiz onlara nisbetle muhakkak bizler!/
y. z.t c.d.u ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir masal şehri: i.ö. (Varlıkla ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir masal: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şu bizim cefa çektiğimiz dünyadan ayrılıp: e.ö. (Zarf eylem)

Şu bizim cefa çektiğimiz dünyadan ayrıl-
y.t y.

Şu bizim cefa çektiğimiz dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Bizim cefa çektiğimiz: i.ö. (İyelik öbeği)

Cefa çektik: e.ö. (Ad eylem)

Cefa çek-
n. y.

Dört yanı heybetli kalın surlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Dört yanı heybetli: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Dört yanı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dört yanı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir hayal ülkesi hali: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Zincirleme ad tamlaması)

Beş asır önceki rüya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

Beş asır önce: (Edat öbeği)

Beş asır: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Beş asır önceki rüya kuleler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Beş asır önceki rüya burçlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

İnsan altında yürürken: e.ö. (Zarf eylem)

İnsan altında yürür: e.ö. (Ad eylem)

İnsan altında yürü-

ö. y.t y.

Altı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu hisarlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu çetin kal'aların başı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu çetin kal'alar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bu şehitlikte yatan: e.ö. (Ad eylem)

Bu şehitlikte yat-

y.t y.

Bu şehitlik: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu alınmaz kuleler: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)

s. s. a.

Bu aşılmaz burçlar: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)

s. s. a.

Bu uzun dehlizler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Onlar,
ö.

Kocaman tulgalı, heybetli, cesur insanlar,
ö.

Bu güzel memleketi,
b'li n.

Bu mübarek vatanın uğrunda

Savaşıp ölmek için sevmişler!//
z.t y.

Onlar,
ö.

Bu masal şehrinde,
y.t

Bu Hisarlarda, bu burçlarda, bu topraklar için
y.t y.t

Döğüşen devmişler!//
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kocaman tulgalı, heybetli, cesur insanlar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. s. a.

Kocaman tulgalı: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bu güzel memleket: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Bu mübarek vatanın uğrunda savaşıp ölmek için: (*Edat öbeği*)

Bu mübarek vatanın uğrunda savaşıp ölmek: e.ö. (*Eylem adı*)

Bu mübarek vatanın uğrunda savaşıp öl-
z.t y.

Bu mübarek vatanın uğrunda savaşıp: e.ö. (*Zarf eylem*)

Bu mübarek vatanın uğrunda savaş-
y.t y.

Bu mübarek vatanın uğru: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Bu mübarek vatan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bu masal şehri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu masal: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu hisarlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu burçlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu topraklar için döğüşen dev: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Bu topraklar için döğüşen: e.ö. (Ad eylem)

Bu topraklar için döğüş-

z.t y.

Bu topraklar için: (Edat öbeği)

Bu topraklar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.54. EN GÜZEL ÖLÜM!

Cümle çözümlemesi:

-Şehitlerimize-

O mübarek, aziz şehitler ki,

ö. c.d.u

Hepsi seçmişler en güzel ölümü!/-

ö. y. b'li n.

-Haşrederek nur içinde yatsınlar!/-

z.t y.

İhtiyarlıkta, pîr olup bâzı,

y.t z.t z.t

Bâzı pek taze yaşta ölmüşler./

z.t y.t y.

Ama, mutlak savaşta ölmüşler./

c.d.u y.t y.

Ölmemişler rahat dōşeklerde,
y. y.t

Kedinin pençesinde fare gibi!/
z.t

Yurt için, din için, şehitlik için

Döğüşüp Müslümanca ölmüşler!/
z.t z.t y.

O mehabetli, şanlı ordulara

Katılıp kahramanca ölmüşler!/
z.t z.t y.

Töresiz ölmüşler./
z.t y.

Kefensiz ölmüşler./
z.t y.

İsimsiz ölmüşler./
z.t y.

Ruh olup hep, cisimsiz ölmüşler.../
z.t z.t z.t y.

Bürünüp sade bir şehit adına,
z.t

Öyle çıkmışlar, alını pak, yüzü ak,
z.t y. z.t z.t

Tanrının katına!/
y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

O mübarek aziz şehitler: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. s. a.

En güzel ölüm: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

En güzel: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Nur içinde yat-

y.t y.

Nur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Pir olup: e.ö. (Zarf eylem)

Pir ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Pek taze yaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Pek taze: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Mutlak savaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Rahat döşekler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kedinin pençesinde fare gibi: (Edat öbeği)

Kedinin pençesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Yurt için, din için, şehitlik için döğüşüp: e.ö. (Zarf eylem)

Yurt için din için şehitlik için döğüş-

z.t z.t z.t y.

Şehitlik için: (Edat öbeği)

Din için: (Edat öbeği)

Yurt için: (Edat öbeği)

O mehabetli şanlı ordulara katılıp: e.ö. (Zarf eylem)

O mehabetli şanlı ordulara katıl-

y.t y.

O mehabetli şanlı ordular: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Ruh olup: e.ö. (Zarf eylem)

Ruh ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Sade bir şehit adına bürünüp: e.ö. (Zarf eylem)

Sade bir şehit adına bürün-

y.t y.

Sade bir şehit adı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Sade bir şehit: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Alnı pak: (*İsnat öbeği*)

Alnı: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Yüzü ak: (*İsnat öbeği*)

Yüzü: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Tanrının katı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Cümle çözümlemesi:

Varsın isterse her taraf dolsun

c.d.u c.d.u ö. y.

Bütün çelenklerle!/
z.t

Gelsin isterse saygı denklerle!/
y. c.d.u ö. z.t

Bir kefen parçasıyla bir çukura

Atılan nâ's olup da ölmekten,

Yurda bir ülke feth için ölmek,

ö.

(Ne sayılsın/ ve kim ne derse/ desin!)/

ö. y. c.d.u ö. c.d.u y. y.

Güzeldir pek!/
y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Her taraf: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Bir kefen parçasıyla bir çukura atılan na's olup da ölmekten yurda bir ülke feth için ölmek: e.ö. (*Eylem adı*)

Bir kefen parçasıyla bir çukura atılan na's olup da ölmekten yurda bir ülke feth için öl-

z.t

y.

Bir kefen parçasıyla bir çukura atılan na's olup da ölmekten yurda bir ülke feth için: (Edat öbeği)

Bir ülke: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir kefen parçasıyla bir çukura atılan na's olup da ölmek: e.ö. (Eylem adı)

Bir kefen parçasıyla bir çukura atılan na's olup da öl-
z.t c.d.u y.

Bir kefen parçasıyla bir çukura atılan na's olup: e.ö. (Zarf eylem)

Bir kefen parçasıyla bir çukura atılan na's ol-
n. y.

Bir kefen parçasıyla bir çukura atılan na's: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Bir kefen parçasıyla bir çukura atılan: e.ö. (Ad eylem)

Bir kefen parçasıyla bir çukura atıl-
z.t y.t y.

Bir çukur: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir kefen parçası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir kefen: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.55. ATATÜRK'ÜN ÖLÜMÜ

Cümle çözümlemesi:

-Tabutunun arkasından-

Gidiyor./ rast gelemmez bir daha tarih eşine./
y. y. z.t ö. y.t

Gidiyor./ onyedimilyon kişi takmış peşine!./
y. n. y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Rast gelemmez: e.ö. (Ad eylem)

Rast gel-
n. y.

Bir daha: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Eşi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Onyedimilyon kişi: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

On yedi milyon: (Sayı öbeği)

Peşi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gidiyor, / sonsuz olan kudreti sığmaz akla, /
y. ö. y. y.t

Gidiyor, göğsünü çepçevre saran bayrakla! /
y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Sonsuz olan kudreti: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sonsuz olan kudret: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Sonsuz olan: e.ö. (Ad eylem)

Sonsuz ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Göğsünü çepçevre saran bayrak: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Göğsünü çepçevre saran: e.ö. (Ad eylem)

Göğsünü çepçevre sar-
b'li n. z.t y.

Göğsü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gidiyor, / izleri üstünde birikmiş yaşlar, /
y. y.t y. ö.

Gidiyor, yerde kılıçlarla eğilmiş başlar.../
y. y.t z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Üzleri üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Gidiyor, harbin o en korkulu arslan yelesi, /
y. ö.

Gidiyor, sulhun ufuklarda yanan meş'alesi.../
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Harbin o en korkulu arslan yelesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

O en korkulu arslan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

En korkulu: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Sulhun ufuklarda yanan meş'alesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ufuklarda yanan meş'ale: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Ufuklarda yanan: e.ö. (Ad eylem)

Ufuklarda yan-
y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Yine bir devr açacakmış gibi en başta o var, /
z.t z.t y.t ö. y.

Hıçkırın seste o var, / sessiz akan yaşta o var! /
y.t ö. y. y.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir devr açacakmış gibi: (Edat öbeği)

Bir devr açacakmış: e.ö. (Ad eylem)

Bir devr açacak: e.ö. (Ad eylem)

Bir devr aç-

ö. y.

Bir devr: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En baş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Hıçkırın ses: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Sessiz akan yaş: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Sessiz akan: e.ö. (Ad eylem)

Sessiz ak-

z.t y.

Cümle çözümlemesi:

Siliyor ruhunun ulviliği fâni etini, /

y. ö. b'li n.

Çiziyor ufka batan bir güneşin heybetini: /

y. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ruhumun ulviliği: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Fani eti: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Fani et: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ufka batan bir güneşin heybeti: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ufka batan bir güneş: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ufka batan: e.ö. (*Ad eylem*)

Ufka bat-
y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Büyüyor, gökten inip toprağa yaklaştıkça,/
y. z.t

Büyüyor, gitgide gözlerden uzaklaştıkça!.../
y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Gökten inip toprağa yaklaştıkça: e.ö. (*Zarf eylem*)

Gökten inip toprağa yaklaştık-
z.t y.t y.

Gökten inip: e.ö. (*Zarf eylem*)

Gökten in-
y.t y.

Gitgide gözlerden uzaklaştıkça: e.ö. (*Zarf eylem*)

Gitgide gözlerden uzaklaştık-
z.t y.t y.

3.56. İSTANBUL'UN FETHİ

Cümle çözümlemesi:

-Beş yüzüncü yıl dönümü için:-
I

Gün batmada İstanbulun üstünde Haliçten,/
ö. y. y.t y.t

Bin renge bürünmüş/ yanıyor Marmara içten./
y.t y. y. ö. y.t

Durgunlaşıp engin, silinirken kırıksıklar,
z.t z.t

Oklar gibi fışkırmada her yandan ışıklar.../
z.t y. y.t ö.

Bir penbe bulut bağı delinmiş/ kanamakta,
ö. ö. y. y.

Yorgun uyuyan tekneler altında uzakta./
y.t y.t

Altındır ufuk çizgisi,/ altındır akisler,/
y. ö. y. ö.

Altın tozu halinde iner her yana sisler.../
z.t y. y.t ö.

Durgun sular üstünde kesik vakvakalarla,
y.t z.t

Uçmakta gümüş martılar, altın gagalarla./
y. ö. z.t

Gök şimdi yeşil,/ şimdi kızıl,/ şimdi turuncu,/
ö. z.t y. z.t y. z.t y.

Camilerin andırmada mermerleri tuncu./
ö. y. b'li n.

Kandır dağılan şimdi günün battığı yerden,/
y. ö. z.t

Kandır sızan etrafa alev pencerelerden./
y. ö.

Kandır görünen Fâtihin altın aleminde,/
y. ö.

Fethin yine İstanbul o en kanlı deminde:/
ö. z.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

İstanbulun üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bin renk: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Engin durgunlaşp: e.ö. (Zarf eylem)

Engin durgunlaş-

n. y.

Kırıksıklıklar silinirken: e.ö. (Zarf eylem)

Kırıksıklıklar silin-

n. y.

Oklar gibi: (Edat öbeği)

Her yan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir penbe bulut: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bağrı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yorgun uyuyan tekneler altı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Yorgun uyuyan tekneler: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Yorgun uyuyan: e.ö. (Ad eylem)

Yorgun uyu-

z.t y.

Ufuk çizgisi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Altın tozu hali: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Zincirleme ad tamlaması)

Durgun sular üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Durgun sular: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kesik vakvakalar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gümüş martılar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Altın gagalar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Camilerin mermerleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Günün battığı yerden dağılan: e.ö. (Ad eylem)

Günün battığı yerden dağıl-

y.t y.

Günün battığı yer: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Günün battığı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Etrafa alev pencerelerden sızan: e.ö. (Ad eylem)

Etrafa alev pencerelerden sız-

y.t y.t y.

Alev pencereler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Fatihin altın aleminde görünen: e.ö. (Ad eylem)

Fatihin altın aleminde görün-

y.t y.

Fatihin altın alemi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Altın alem: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

O en kanlı dem: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

En kanlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

II

Mevsim mayısın sonları,/ yaz başlamış artık,/

ö. y. ö. y. z.t

Gittikçe açılmakta,/ dağılmakta karanlık./

z.t y. y. ö.

Her şey hareketsiz,/ ağaran tan yeri sessiz,/

ö. y. ö. y.

Kalmış gibi şehrin sarılan bağı nefessiz.../

y. ö.

Bir korkulu rüyayı yataklarda sayıklar,

b'li n. y.t y.

Dalgın uyuyanlar beraber uyanıklar.../

ö. ö.

Bir saltanatın son gününün korkusudur bu!/

y. ö.

"-Türkler hareketsiz duruyor,/ bir pusudur bu!"/

ö. z.t y. y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Mayısın sonları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Her şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ağaran tan yeri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Ağaran tan: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Nefessiz kalmış gibi: (Edat öbeği)

Nefessiz kalmış: e.ö. (Ad eylem)

Nefessiz kal-

z.t y.

Şehrin sarılan bağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Sarılan bağı: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Bir korkulu rüya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Dalgın uyuyanlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Beraber uyanıklar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir saltanatın son gününün korkusu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Zincirleme ad tamlaması)

Son gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir saltanat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir pusu: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Kostantin ümitsiz/ saray erkânı telâşta/

ö. y. ö. y.

Surlarda Bizans askeri./ Jüstinyani başta!/
y. ö. ö. y.

Çarpmakta bugün bir yeni korkuyla yürekler./
y. z.t z.t ö.

Zağnos Paşa bir yanda hücum emrini bekler./
ö. y.t b'li n. y.

Turhan Bey uzaklarda yakıp yıkmada hâlâ!/
ö. y.t z.t y. z.t

Bir yandan o Beylerbeyi korkunç Karaca'yla,
c.d.u z.t

Türk ordusu İstanbulu sarmış çepeçevre./
ö. b'li n. y. z.t

Dünya girecektir bu sabah bir yeni devre!/
ö. y. z.t y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Saray erkanı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bizans askeri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir yeni korku: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Zagnos Paşa: (Unvan öbeği)

Bir yan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

Hücum emri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Turhan Bey: (Unvan öbeği)

O Beylerbeyi korkunç karaca: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

O Beylerbeyi: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Türk ordusu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu sabah: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir yeni devr: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:**III**

Birdenbire gökkubbe dolar velvellerle,/
z.t ö. y. z.t

Atlar koşar ön safta kabarmış yelelerle!/
ö. y. y.t z.t

Tozlarla, dumanlarla karışmakta ateş, kan.../
z.t z.t y. ö. ö.

Yer yer tutuşur toprağın altındaki volkan!/
z.t y. ö.

Mızraklar uçar,/ oklar uçar,/ taşlar uçarken,
ö. y. ö. y. z.t

Burçlar yıkılırken, kesilen başlar uçarken,
z.t z.t

Etrafa saçılmakta cehennemden alevler,/
y.t y. y.t ö.

Tunç topların ağzıyla homurdanmada devler.../
z.t y. ö.

Her hamleyi bir hamle kucaklar yeni baştan,/
b'li n. ö. y. z.t

Jüstinyani bir sedyede kaçmakta savaştan!/
ö. y.t y. y.t

Bir burca zafer sancağı dikmiş Ulubatlı.../
y.t n. y. ö.

İlk hızla girer Topkapıdan yirmi bin atlı!/
z.t y. y.t ö.

"Türkler geliyor!" çılgılığı/ aksetmede dağ dağ,/
ö. y. ö. y. z.t

Bir çağ kapanır böylece,/ başlar yeni bir çağ./
ö. y. z.t y. ö.

Rum Kayseri'nin kellesi bir mızrak ucunda,/
 ö. y.

Şarkın eşi yok/ incisi Türkün avucunda! /
 ö. y. ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Birdenbire: *(Uzaklaşma öbeği)*

Ön saf: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*
 s. a.

Kabarmış yeleler: n.ö. *(Eylem sıfatı)*
 s. a.

Yer yer: *(Yineleme öbeği)*

Toprağın altındaki volkan: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*
 s. a.

Toprağın altındaki: *(Aitlik öbeği)*

Toprağın altı: i.ö. *(Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)*

Taşlar uçarken: e.ö. *(Zarf eylem)*

Taşlar uç-
 n. y.

Burçlar yıkılırken: e.ö. *(Zarf eylem)*

Burçlar yıkıl-
 n. y.

Kesilen başlar uçarken: e.ö. *(Zarf eylem)*

Kesilen başlar uçar: e.ö. *(Ad eylem)*

Kesilen başlar uç-
 n. y.

Kesilen başlar: n.ö. *(Eylem sıfatı)*
 s. a.

Tunç topların ağzı: i.ö. *(Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)*

Tunç toplar: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*
 s. a.

Bir hamle: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*
 s. a.

Bir sedye: n.ö. *(Var oluş sıfatı)*
 s. a.

Bir burç: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Zafer sancağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

İlk hız: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yirmi bin atlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yirmi bin: (Sayı öbeği)

Dağ dağ: (Yineleme öbeği)

Bir çağ: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yeni bir çağ: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Rum Kayseri'nin kellesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir mızrak ucu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir mızrak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Şarkın eşi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

İncisi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Türkün avucu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

IV

Ey Kayser, öğünsen yeridir kanlı başınla,/

c.d.u y. y. z.t

Târîhe adın geçti o erkek savaşınla!/

y.t ö. y. z.t

Ey Fâtih, iraden gibi kuvvetli bir elde,/

c.d.u c.d.s.ö.

Dünyanın asırlar boyu göz koyduğu belde!/

c.d.s.ö.

Ey ünlü kumandan paşalar, tuğlu vezirler,/

c.d.s.ö.

Ey tulgalı erler, ağalar, beyler, emîrler.../
c.d.s.ö.

Haşmetli zafer mevkibeniz geçti şafaktan,/
ö. y. y.t

Gördüm, düşünürken sizi beş yüz yıl uzaktan!/
y. z.t b'li n. y.t

Ey mutlu ılık beldesi, nurunla yıkansın,
c.d.u z.t y.

Her türlü hıyanet dolu tarihi Bizansın!/
ö.

Artık savaşın hüsnüne hayranlık içindir,/
z.t ö. y.t y.

Artık zaferin şî'r için,/ insanlık içindir./
z.t ö. y. y.

Sihrinle, füsununla, gururunla, nazınla,
z.t z.t z.t z.t

Altın Halicin, Marmaran, âşık Boğazınla,
z.t z.t z.t

Endamını sarmakta ipek tüllü karanlık,/
b'li n. y. ö.

Türkün güzel İstanbulu mesut uyu artık!/
c.d.u z.t y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Ey Kayser: (Ünlem öbeği)

Kanlı başın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kanlı baş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Adın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O erkek savaşın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O erkek savaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ey Fatih: (*Ünlem öbeği*)

İraden gibi kuvvetli bir el: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

İraden gibi kuvvetli: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

İraden gibi: (*Edat öbeği*)

Dünyanın asırlar boyu göz koyduğu belde: n.ö. (*Eylem sıfatı*)

s. a.

Dünyanın asırlar boyu göz koyduğu: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Ey ünlü kumandan paşalar, tuğlu vezirler: (*Ünlem öbeği*)

Tuğlu vezirler: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Ünlü kumandan: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Ey tulgalı erler, ağalar, beyler, emirler: (*Ünlem öbeği*)

Tulgalı erler: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Haşmetli zafer mevkibeniz: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Haşmetli zafer: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Beş yüz yıl: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Beş yüz: (*Sayı öbeği*)

Ey mutlu ı ışık beldesi: (*Ünlem öbeği*)

Mutlu ı ışık beldesi: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Mutlu ı ışık: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Nurun: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Her türlü hıyanet dolu Bizansın tarihi: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Her türlü hıyanet dolu Bizans: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Her türlü hıyanet: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Savaşın: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Hayranlık için: (Edat öbeği)

Zaferin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şi'r için: (Edat öbeği)

İnsanlık için: (Edat öbeği)

Altın Halicin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Altın Haliç: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Marmaran: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Aşık Boğazın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Endamın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İpek tüllü karanlık: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İpek tüllü: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Türkün güzel İstanbulu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Güzel İstanbul: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.57. ÖLÜM VE İHTİYARLIK

Cümle çözümlemesi:

İhtiyarlık da ölümdür zaten!

ö. c.d.u y. c.d.u

Önce gözler gömülür bir tabuta.

z.t ö. y. y.t

Benzer üstünde bu camdan tabutun,

y. y.t

İki, kaş, bir de burun tıpkı puta!

ö. c.d.u ö. z.t y.t

Sonra dişler gömülür, sonra da saçlar.../ Derken

z.t ö. y. z.t c.d.u ö. z.t

Silinir hâtıralardan yaşayan.

y. y.t ö.

Biter en sonra bu işkence,/ ölürl!/
y. z.t ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir tabut: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu camdan tabutun üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu camdan tabut: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

İki kaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

En sonra: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu işkence: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

İhtiyarlık şu demektir:/ İnsan,
ö. n. y. ö.

Çıkmadan son nefesi,
z.t

Konuşurken de sesi,
z.t

Ölmeden önce ölürl!/
z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Son nefesi çıkmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Son nefesi çık-
b'li n. y.

Son nefesi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Son nefes: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Sesi de konuşurken: e.ö. (Zarf eylem)

Sesi de konuş-
b'li n. c.d.u y.

Sesi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ölmeden önce: (Edat öbeği)

3.58. İNCİR AĞACI

Cümle çözümlemesi:

Şu incir ağacı ki, yapraklarında yaz kokuyor,/
c.d.u y.t n. y.

O eski incir mi?/
ö. y.

Dalında kim şu soluk yüzlü, mavi gözlü çocuk?/
y.t y. ö.

Ben miyim yoksa?/
y. c.d.u

“Kopar!”/ diyor gibi/ boy boy önünde bekliyor:
y. y. z.t y.t y.

Dizilmiş incirler!/
ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şu incir ağacı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Şu incir: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yaprakları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Eski incir: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Diyor gibi: (Edat öbeği)

Boy boy: (Yineleme öbeği)

Önü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dizilmiş inciler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bir akşam üstü geçerken bakarsınız/ hamdır./

z.t z.t y. y.

Sabahleyin morarır./

z.t y.

Güneş te gitgide olgunlaşır./ kemale erer./

ö. c.d.u z.t y. y.

Ağızlarından akan ballarıyla göz kırpar.

z.t. y.

Yazılmış incirler!./

ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir akşam üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir akşam: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Gitgide: (Kısaltma öbeği)

Kemale er-

y.t y.

Ağızlarından akan ballar: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Ağızlarından akan: e.ö. (Ad eylem)

Ağızlarından ak-

s. a.

Göz kırp-

ö. y.

Yazılmış inciler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bu incir ağacı/ evet, eski incir ağacı/ ama,
 ö. y. c.d.u y. c.d.u

O mavi gözlü çocuk bir yabancı,/ ben değilim!/
 ö. y. y.

Kırık dökük dallar,/
 y. ö.

Akmıyor ballar,/
 y. ö.

Bozulmuş incirler!/
 y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

İncir ağacı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Eski incir ağacı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Eski incir: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

O mavi gözlü çocuk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Mavi gözlü: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Bir yabancı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a:

Ben değilim: (Edat öbeği)

Kırık dökük: (Yineleme öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Çocukluğun bu güzel bahçesinden, anlıyorum,/
 y.t y.

Yabancılar geçmiş!/
 ö. y.

Önümde durmada yapraklarıyla birlikte
 y.t y. z.t

Ezilmiş incirler!..

ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Çocukluğun bu güzel bahçesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu güzel bahçe: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Önüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yapraklarıyla birlikte: (Edat öbeği)

Ezilmiş inciler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.59. GÜZELLER VE BİZ

Cümle çözümlemesi:

Onlar ki ilâhlar soyu oldukları halde

ö. c.d.u z.t

Dünyamızı teşrife tenezzül buyururlar./

n. y.

Gökten yere bâzen,

y.t y.t z.t

Bir gizli ışık huzmesi halinde vururlar./

z.t y.

Onlar ki bulunmaz aramakla,/

ö. c.d.u y. z.t

Varlıkları bir sırdır esasen!./

ö. y. c.d.u

Bâzen geçilen bir yolun üstünde dururlar,/

z.t y.t y.

Bizlerle gezerler,/ konuşurlar,/ otururlar.../

z.t y. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

İlahlar soyu oldukları hal: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

İlahlar soyu olduk: e.ö. (Ad eylem)

İlahlar soyu ol-: (Birleşik eylem öbeği)

İlahlar soyu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Dünyamızı teşrife tenezzül: (Yaklaşma durumu öbeği)

Dünyamız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir gizli ışık huzmesi hali: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Zincirleme ad tamlaması)

Bir gizli ışık: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Varlıkları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir sır: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Geçilen bir yolun üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Geçilen bir yol: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bir şey mi bütün varlığımız/ karşılık olsa,

y. ö. y.

Minnetle verip onları bir sevgili yapmak?/

z.t. ö.

İnsansak eğer/ kulsak eğer/ Tanrıdır onlar,/

y. c.d.u y. c.d.u y. ö.

Borçtur bize tapmak!/
y. y.t. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bütün varlığımız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bütün varlığımız: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Karşılık ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Minnetle verip: e.ö. (Zarf eylem)

Minnetle ver-
z.t y.

Onları bir sevgili yapmak: e.ö. (Eylem öbeği)

Onları bir sevgili yap-
b'li n. n. y.

Bir sevgili: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.60. TALİH KUŞUM

Cümle çözümlemesi:

Konmakta talih kuşları
y. ö.

Fırsat bulup her gün başa!/
z.t z.t y.t

Bekler benim talih kuşum:/
y. ö.

Düşün başım,/
y. ö.

Aksın yaşım,/
y. ö.

Bitsin işim,/
y. ö.

Konsun leşe!/
y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Talih kuşları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Fırsat bulup: e.ö. (Zarf eylem)

Fırsat bul-

n. y.

Her gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Benim talih kuşum: i.ö. (İyelik öbeği)

Başım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yaşım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İşim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.61. ÜÇ DÜNYA!

Cümle çözümlemesi:

İnsan,

ö.

Yaşar, üç türlü şu üç dünyada:/

y. z.t y.t

Evvelâ:

c.d.u

“Şunu sevdim,/ bunu sevdim!” diyerek/

b’li n. y. b’li n. y. z.t

Ömrü sevmekle geçer!/
ö. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Üç türlü: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Şu üç dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Ömrü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Sözde olgunlaşır/ ondan sonra:

c.d.u y. z.t

“Şunu yaptım./ bunu yaptım!” diyerek/

b’li n. y. b’li n. y. z.t

Ömrü saymakla geçer./

ö. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ondan sonra: (*Edat öbeği*)

Ömrü: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

İhtiyarlıkta tanır dünyayı:/

z.t y. b’li n.

“Kahbe dünya!” diyerek,

c.d.u z.t

“Hey gidi dünya!” diyerek,

c.d.u z.t

Ömrü sövmekle geçer!/
ö. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kahbe dünya: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Hey gidi dünya!: (*Ünlem öbeği*)

Ömrü: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

3.62. GRAFİK

Cümle çözümlemesi:

Emekle süt çocuğu./
y. c.d.u

Hayatı yerde sürü!./
b'li n. y.t y.

Basınca bir yaşına,
z.t

Yavaşça kalk/ ve yürü!./
z.t y. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Süt çocuğu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir yaşına basınca: e.ö. (Zarf eylem)

Bir yaşına bas-
y.t y.

Bir yaşı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir yaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Düşünme kendini/ koş gençliğinde çılgınca
y. b'li n. y. z.t z.t

İçinde gitgide artan enerjiden ötürü!./
y.t

Girince elliye dur,/ altmışında olgunlaş./
z.t y. z.t y.

Ve yetmişinde çürü!./
c.d.u z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Gençliğin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İçinde gitgide artan enerjiden ötürü: (Edat öbeği)

İçinde gitgide artan enerji: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

İçinde gitgide artan: e.ö. (Ad eylem)

İçinde gitgide art-

y.t z.t y.

Gitgide: (Kısaltma öbeği)

İçin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Elliyeye girince: e.ö. (Zarf eylem)

Elliyeye gir-

y.t y.

Altmışın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yetmişin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.63. DOST

Cümle çözümlemesi:

Ona ben iyilik ettim ömrümce,

y.t ö. y. z.t

Beni hep verdi,/ durmadan verdi/

b'li n. z.t y. z.t y.

Görmedim hiç teşekkür ettiğini

y. z.t b'li n.

Efendisine!

Söz öbeği çözümlemesi:

İyilik et-: (Birleşik eylem öbeği)

Ömrüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Efendisine teşekkür et-: (Yaklaşma durumu öbeği)

Teşekkür et-: (Birleşik eylem öbeği)

Efendisi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Korkarım./ ben ölünce arkamdan.
y. z.t y.t

Bu sefer methe başlayıp da beni.
z.t c.d.u b'li n.

“Ne iyi adam!”/ dedirir:
y. y.

Kendisine!/
y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Ben ölünce: e.ö. (Zarf eylem)

Arkam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu sefer methe başlayıp: e.ö. (Zarf eylem)

Bu sefer methe başla-
z.t y.t y.

Bu sefer: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ne iyi adam: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ne iyi: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.64. GENCE HİCVİYE**Cümle çözümlemesi:**

Dudağın etli./ kanın şehvetli./
ö. y. ö. y.

Dişlerin kazma kadar kuvvetli!/
ö. y.

Öyle dimdik ki boyun./ tıpkı sırık./
y. c.d.u ö. z.t y.

Adalen sert/ ama, aklın pısırik!/
ö. y. c.d.u ö. y.

Varlığın sade şakil,/ sade kalıp!/
ö. c.d.u y. c.d.u y.

Bu değersiz içi boş şekli alıp,
z.t

Görgü koy,/ tecrübe koy,/ mânâ koy,/
n. y. n. y. n. y.

Yine dolmaz/ o kadar toysun toy!/
z.t y. z.t y. c.d.u

Pişmemişsin,/ daha çiysin, ham adam!/
y. z.t y. c.d.u

Senelerdir yapan ancak tam adam!/
c.d.u

Yok nasibin bu temiz benlikten,/
y. ö. y.t

Belli alındaki ergenlikten!/
y. y.t

Yirmi bir var mı yaşın?/ Çok hoşsun,/
z.t y. ö. z.t y.

Ama bilsen/ ne kadar bomboşsun!/
c.d.u y. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dudağın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kanın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Dişlerin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kazma kadar: (Edat öbeği)

Boyun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Adalen: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Aklın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Varlığın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu değersiz içi boş şekli alıp: e.ö. (Zarf eylem)

Bu değersiz içi boş şekli al-
b'li n. y.

O kadar: (Edat öbeği)

Ham adam: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tam adam: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Senelerdir yapan: e.ö. (Ad eylem)

Senelerdir yap-
z.t y.

Nasibin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu temiz benlik: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Alnındaki ergenlik: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Alnındaki: (Aitlik öbeği)

Alnın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yaşın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yirmi bir: (Sayı öbeği)

Ne kadar: (Edat öbeği)

Bomboş: (Yineleme öbeği)

3.65. SON PERDE

Cümle çözümlemesi:

-Tık, tık, tık!/-
c.d.u

Tak, tak, tak!.../-
c.d.u

-Bir dostun gelmiş/ kalk!/-
ö. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Tık, tık, tık: (*Yansıma söz*)

Tak, tak, tak: (*Yansıma söz*)

Bir dostun: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bir dost: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

-Pıt, pıt, pıt!//

c.d.u

Pat, pat, pat!...//

c.d.u

-Yorgunsun,/ artık yat!//

y. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Pıt, pıt, pıt: (*Yansıma söz*)

Pat, pat, pat: (*Yansıma söz*)

Cümle çözümlemesi:

-İh, ih, ih!//

c.d.u

Ah, ah, ah!...//

c.d.u

-Bir varmış,/ bir yokmuş,/

z.t y. z.t y.

Vah, vah, vah!//

c.d.u

Vah, vah, vah!...//

c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

İh, ih, ih: (*Yansıma söz*)

Ah, ah, ah: (*Ünlem öbeği*)

Vah, vah, vah: (*Ünlem öbeği*)

3.66. BEN, ÖLÜRSEM!**Cümle çözümlemesi:**

Ben ölürsem,/ bana dostlar gücenir!/
ö. y. y.t ö. y.

-Vay, denir,/ bir şeyi varmış hâlâ,
c.d.u y. ö. y. z.t

Verecek başkasına?/
y.

Ben ki can vermişim,/ aldırılmazlar./
ö. c.d.u n. y. y.

Gill-ü giş sahibiyim/ farzedilir,
y. y.

Dostluğu halis değilim!/
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Başkasına verecek bir şey: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Başkasına verecek: e.ö. (*Zarf eylem*)

Başkasına ver-
y.t y.

Gill-ü giş sahibi: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Farz et-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Dostluğu halis değil: (*Edat öbeği*)

Dostluğu halis: (Yapma durumu öbeği)

Dostluğu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Ben ölürsem./ beni anmaz kimse!

ö. y. b'li n. y. ö.

Kardeşim yalnız anar,

ö. c.d.u y.

Bir de kızım,

c.d.u ö.

Bir de karım./

c.d.u ö.

Aynı dünyada doğup

Yaşama hakkıyla

z.t

Çünkü ben onlar için sade varım./

c.d.u ö. z.t c.d.u y.

“Şahs-ı salis” değilim!/
y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kardeşim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kızım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Karım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Aynı dünyada yaşama hakkıyla doğup: e.ö. (Zarf eylem)

Aynı dünyada yaşama hakkıyla doğ-

y.t z.t y.

Aynı dünyada yaşama hakkı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Aynı dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Onlar için: (Edat öbeği)

Şahs-ı salis değil: (*Edat öbeği*)

Şahs-ı salis: (*İsnat öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Ben ölürsem,/ beni yazmaz gazete,/
ö. y. b'li n. y. ö.

Eskiyim,/ geçti modam!/
y. y. ö.

Artık onlarca ben ölmüş bir adam
z.t ö.

Gibiylim,/ taze havadis değilim!/
y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Modam: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Onlarca ölmüş bir adam gibi: (*Edat öbeği*)

Onlarca ölmüş bir adam: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. s.

Onlarca ölmüş: e.ö. (*Ad eylem*)

Taze havadis değil: (*Edat öbeği*)

Taze havadis: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

3.67. DÜŞMEYE GÖR

Cümle çözümlemesi:

Hele bir düşmeye gör,/ düştün mü,/
z.t z.t y. y.

Dostla düşman bir olur:/
ö. y.

Kimi ahmakça güler:/ “Kah, kah, kah!”/
 ö. z.t y. c.d.u

Kimi kurnazca içinden sevinir:/ “Vah, vah, vah!”/
 ö. z.t y.t y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Düşmeye gör: (*Birleşik eylem öbeği*)

Dostla düşman: (*Bağlama öbeği*)

Bir ol-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Kah kah kah: (*Yansıma söz*)

Vah vah vah: (*Ünlem öbeği*)

3.68. KARDEŞLİK

Cümle çözümlemesi:

Kardeşiz biz,/ bütün insanlar, evet,
 y. ö. ö. c.d.u

Kardeşiz!/
 y.

Aynı kan, aynı vücut, aynı ceset.
 c.d.s.ö

Aynı hırs, aynı haset!/
 c.d.s.ö.

Değişen adlarımız/ başka değil:/
 ö. y. y.

Şimdi kardeşlerim: Ahmet,/ Mehmet.../
 z.t ö. y. y.

Eskiden adları: Habil,/ Kabil!../
 z.t ö. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bütün insanlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aynı kan, aynı vücut, aynı ceset, aynı hırs, aynı haset: (Bağlama öbeği)

Aynı haset: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aynı hırs: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aynı ceset: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aynı vücut: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Aynı kan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Adlarımız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Başka değil: (Edat öbeği)

Kardeşlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Adları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbekleri)

3.69. İKİ ŞEY

Cümle çözümlemesi:

İki şey var ki,/ genel kaidedir,/

ö. y. c.d.u y.

İki şey var ki,/ değişmez asla!/
ö. y. c.d.u y. c.d.u

Bir:

c.d.u

Kirpiden post olmaz!/
y.t ö. y.

Bir de:

c.d.u

İnsan denilen mahlûktan,

y.t

Dost olmaz!/?

ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

İki şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Genel kaide: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İnsan denilen mahluk: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

İnsan denilen: e.ö. (Ad eylem)

İnsan de-

ö. y.

3.70. MÜNÂCAT

Cümle çözümlemesi:

I

Yıllardır bulamıyor seni bir türlü ahım,/?

z.t y. bli n. z.t ö.

Niye göklerin bomboş,/? niçin yoksun Allahım?/?

c.d.u ö. y. z.t y. c.d.u

Sen olsan/ razıyım ben, âciz bir kul olmaya:/?

y. y. ö. y.t

Varsın hattâ herkesten fazla olsun günahım./?

c.d.u c.d.u z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir türlü: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ahım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Göklerin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bomboş: (Yineleme öbeği)

Sen ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Aciz bir kul ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Aciz bir kul: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Herkesten fazla: (Uzaklaşma durumu öbeği)

Günahım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Bizi kör tabiatın fırlatıp pençesine,

z.t

Çekilmişsin yokluğun karanlık gecesine./

y.

y.t

Ne güç/ Allahım, ne güç, senden imdat ummadan,

c.d.u y. c.d.u c.d.u y.

Göğüs germek hayatın bunca işkencesine!//

ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bizi kör tabiatın pençesine fırlatıp: e.ö. (Zarf eylem)

Bizi kör tabiatın pençesine fırlat-

b'li n.

y.t

y.

Kör tabiatın pençesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Kör tabiat: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Yokluğun karanlık gecesini: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Allahım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Senden imdat ummadan hayatın bunca işkencesine göğüs germek: e.ö. (Eylem adı)

Senden imdat ummadan hayatın bunca işkencesine göğüs ger-

z.t

y.t

y.

Hayatın bunca işkencesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Senden imdat ummadan: e.ö. (Zarf eylem)

Senden imdat um-
y.t n. y.

Cümle çözümlemesi:

Yazık, göklerden artık inmiyor kitapların!
c.d.u y.t z.t y. ö.

Hükümsüz günahların, değersiz sevapların./
ö. ö.

Mademki gelmeyecek o büyük hesap günü./
c.d.u y. ö.

Karşılığı yok/ demek, çekilen azapların.../
ö. y. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kitapların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hükümsüz günahların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hükümsüz günahlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Değersiz sevapların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Değersiz sevaplar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O büyük hesap günü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

O büyük hesap: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Çekilen azapların karşılığı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Çekilen azaplar: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Bizi ister bir toz yap/ savur mahşer yelinde./
b'li n. c.d.u n. y. y. y.t

İster sürü çöp gibi tufanların selinde.../
c.d.u y. z.t y.t

Sonunda bir varlığa ulaşır da,/ Allahım,
z.t y.t y. c.d.u c.d.u

Bırakma tabiatın merhametsiz elinde!//
y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir toz: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Mahşer yeli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Çöp gibi: (Edat öbeği)

Tufanların seli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir varlık: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Allahım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tabiatın merhametsiz eli: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Merhametsiz el: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Boğuşmak, hayat denen sebepsiz savaş için,
ö.

Yaşamak, en sonunda dikilen bir taş için...
ö.

Bütün ıstırapların en korkuncu işte bu:
ö. z.t y.

Bir avuç toprak olmak düşünen bir baş için!//
z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Hayat denen sebepsiz savaş için boğuşmak: e.ö. (Eylem adı)

Hayat denen sebepsiz savaş için boğuş: e.ö. (Eylem adı)

Hayat denen sebepsiz savaş için boğ-

z.t y.

Hayat denen sebepsiz savaş için: (Edat öbeği)

Hayat denen sebepsiz savaş: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Hayat denen: e.ö. (Ad eylem)

Hayat de-

ö. y.

En sonunda dikilen bir taş için yaşamak: e.ö. (Eylem adı)

En sonunda dikilen bir taş için yaşa-

z.t y.

En sonunda dikilen bir taş için: (Edat öbeği)

En sonunda dikilen bir taş: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

En sonunda dikilen: e.ö. (Ad eylem)

En sonunda dikil-

z.t y.

En sonu: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bütün ıstırapların en korkuncu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En korkunç: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bütün ıstırap: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir avuç toprak olmak düşünen bir baş için: (Edat öbeği)

Bir avuç toprak olmak düşünen bir baş: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir avuç toprak olmak düşünen: e.ö. (Ad eylem)

Bir avuç toprak olmak düşün-

n. y.

Bir avuç toprak olmak: e.ö. (Eylem adı)

Bir avuç toprak ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir avuç toprak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

3.71. NERDESİN?

Cümle çözümlemesi:

Dolaştı hayalim fezalarını./
y. ö. b'li n.

Bir zaman aradım seni göklerde./
z.t y. b'li n. y.t

Bekledim mukaddes cezalarını,
y. b'li n.

Bir zaman, adâlet isteyen yerde./
z.t y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Hayalim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Fezaların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Mukaddes cezaların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Mukaddes cezalar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Adalet isteyen yer: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Adalet isteyen: e.ö. (Ad eylem)

Adalet iste-
n. y.

Cümle çözümlemesi:

Sandım ki:/ hitabın gelir derinden./
y. c.d.u ö. y. y.t

Hışımınla gökleri sarsar yerinden./
z.t b'li n. y. y.t

Kurtarır ruhları şüphelerinden./
y. b'li n. y.t

Ansızın mucizen zuhur eder de!./
z.t ö. y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Hitabın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şüpheleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Mucizen: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Zuhur et-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Baktım ki mazlumu kayırmıyorsun./
y. c.d.u b'li n. y.

Zalime sesini duyurmuyorsun./
y.t b'li n. y.

İyi, kötüden ayırmıyorsun./
b'li n. y.t y.

Birleşmiş iraden hayr ile şerde./
y. ö. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Sesin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hayr ile şer: (Bağlama öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gelmiyor o büyük nâtıkan dile./
y. ö. y.t

Bir türlü geçmiyor varlığın ele./
z.t y. ö. y.t

Yüzünü gören yok miraçta bile./
 ö. y. y.t c.d.u

Daima arada bir kalın perde./
 z.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

O büyük natıkan: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O büyük natıka: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Bir türlü: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Varlığın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yüzünü gören: e.ö. (Ad eylem)

Yüzünü gör-
 b'li n. y.

Bir kalın perde: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Üstüne almışsın bütün vebali./
 y.t y. b'li n.

Yıkılmışsın maziyi, yapmadan hâli./
 y. b'li n. z.t

Gösterip gelmeyen bir istikbali,
 z.t

Herkesin başını sokmuşsun derde!./
 b'li n. y. y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Üstün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bütün vebal: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Hali yapmadan: e.ö. (Zarf eylem)

Hali yap-

n. y.

Gelmeyen bir istikbali gösterip: e.ö. (Zarf eylem)

Gelmeyen bir istikbali göster-

b'lin. Y.

Gelmeyen bir istikbal: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Herkesin başı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Her yanın çepçevre karanlık dolu, /

ö. z.t n. y.

Dalâlet kaplamış hep sağı solu. /

ö. y. z.t b'li n.

Görelim açtığın o kutsal yolu. /

y. b'li n.

Bize de nurundan bir ışık ver de! /

y.t c.d.u n. y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Her yanın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her yan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Sağ sol: (Yineleme öbeği)

Açtığın o kutsal yol: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Nurundan bir ışık: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Nurun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Acaba bir misin?/ Yoksa milyon mu?/
c.d.u y. c.d.u y.

Var mısın?/ Yok musun?/ Ön müsün?/ Son mu?/
y. y. y. y.

Madde mi?/ Kuvvet mi?/ Elektron mu?/
y. y. y.

Nerdesin,/ nerdesin,/ nerdesin,/ nerde?.../
y. y. y. y.

3.72. MÜNÂCAT**Cümle çözümlemesi:****II**

Ulu Tanrım, bizce birsin;/
c.d.u y.

Bir değil de çoksan bile!

Her bir şeye muktedirsin,/
y.t y.

Kemalindir, noksan bile!/
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ulu Tanrım: (*Unvan öbeği*)

Tanrım: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bir değil çoksan bile: (*Edat öbeği*)

Her bir şey: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Kemalin: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Noksan bile: (*Edat öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Güveniriz rahmetine./
y. y.t

İnanmışız şefkatine./
y. y.t

Gireceğiz Cennetine./
y. y.t

Cehenneme soksan bile!/
z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Rahmetin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şefkatin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cennetin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cehenneme soksan bile: (Edat öbeği)

Cehenneme soksan: e.ö. (Ad eylem)

Cehenneme sok-
y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Hak yoluna sapacağız./
y.t y.

Seni hedef yapacağız./
b'li n. n. y.

Düşünmeden tapacağız,
z.t y.

Varlığına, yoksan bile!/
y.t c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Hak yolu: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması*)

Varlığın: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Yoksan bile: (*Edat öbeği*)

3.73. MÜNÂCAT

Cümle çözümlemesi:

III

Madem birsin,/ birlik olsun,
c.d.u y. y.

Dilde, dinde, milliyette./
y.t y.t y.t

Murat et de/ dirlik olsun,
y. c.d.u y.

Baştan başa cemiyette./
z.t y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Birlik ol-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Murat et-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Dirlik ol-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Baştan başa: (*Uzaklaşma öbeği*)

Cümle çözümlemesi:

Gayzı, kini dünyadan at;/
b'li n. b'li n. y.t y.

Kalpten kalbe kur bir sırat./
y.t y. n.

Bizi kardeş gibi yaşat,
b'li n. z.t y.

Bir vatanda, bir devlette./
y.t y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Kalpten kalbe: (Uzaklaşma öbeği)

Bir sırat: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Kardeş gibi: (Edat öbeği)

Bir vatan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir devlet: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Celâline etme yemin./
y.t y.

Sönsün artık cehennemini./
y. z.t ö.

Kucaklaşsın gökle zemin./
y. ö.

Yere insin o cennet te!./
y.t y. ö. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Celalin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yemin et-: (Birleşik eylem öbeği)

Cehennemini: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gökle zemin: (Bağlama öbeği)

O cennet: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Sen kendine rehber ol da, /
 ö. y.t y. c.d.u

Nifak bitsin sağda, solda. /
 ö. y. y.t y.t

Birleşsinler aynı yolda:
 y. y.t

İsa, Mûsa, Muhammed de! /
 ö. ö. ö. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Rehber ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Aynı yol: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

3.74. DUA**Cümle çözümlemesi:**

I

Ulu Tanrım, şu karanlık yolları
 c.d.u b'li n.

Bizi sana ulaştıran yollar et! /
 y.

İhtirasla kilidlenmiş kolları,
 b'li n.

Birbirini kucaklayan kollar et! /
 y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ulu Tanrım: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. a.

Tanrım: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Şu karanlık yollar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)

s. s. a.

Bizi sana ulaştıran yollar et-: (*Birleşik eylem öbeği*)

Bizi sana ulaştıran yollar: n.ö. (*Eylem sıfatı*)

s. a.

Bizi sana ulaştıran: e.ö. (*Ad eylem*)

Bizi sana ulaştır-

b'li n. y.t y.

İhtirasla kilidlenmiş kollar: n.ö. (*Eylem öbeği*)

s. a.

İhtirasla kilidlenmiş: e.ö. (*Ad eylem*)

İhtirasla kilidlen-

z.t y.

Birbirini kucaklayan kollar: n.ö. (*Eylem sıfatı*)

s. a.

Birbirini kucaklayan: e.ö. (*Ad eylem*)

Birbirini kucakla-

b'li n. y.

Cümle çözümlemesi:

Muhabbetin gönlümüzde hız olsun;/

ö. y.t y.

Güttüğümüz Hakka varan iz olsun./

ö. y.

Önümüzde uçurumlar düz olsun./

y.t ö. y.

Yolumuzda dikenleri gül et!/
y.t b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Muhabbetin: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Gönlümüz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hız ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Güttüğümüz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hakka varan iz: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Hakka varan: e.ö. (Ad eylem)

Hakka var-

y.t t.

Önümüz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Düz ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Yolumuz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gül et-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Dalâlette bırakıp ta insanı,

z.t c.d.u b'li n.

Yapma arzin en korkulu hayvanı./

y. n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dalalette bırakıp: e.ö. (Zarf eylem)

Dalalette bırak-

y.t y.

Arzin en korkulu hayvanı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En korkulu hayvan: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En korkulu: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Unutturma doğruluğu, vicdanı./

y. b'li n. b'li n.

Bizi sana lâyık olan kullar et!/
b'li n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sana lâyık olan kullar et-: (Birleşik eylem öbeği)

Sana lâyık olan kullar: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Sana lâyık olan: e.ö. (Ad eylem)

Sana lâyık ol-: (Birleşik eylem öbeği)

3.75. DUA

Cümle çözümlemesi:

Ulu Tanrım, şefkatin doğsun bir güneş gibi;/
c.d.u ö. y. z.t

Dağıtsın gönüllerden bütün husumetleri./
y. y.t b'li n.

Sonsuz bir sulh içinde sevin öz kardeş gibi,
y.t y. z.t

İnsanlar insanları, milletler milletleri./
b'li n. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ulu Tanrım: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tanrım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şefkatin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir güneş gibi: (Edat öbeği)

Bir güneş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bütün husumetler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Sonsuz bir sulh içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Sonsuz bir sulh: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Öz kardeş gibi: (Edat öbeği)

Öz kardeş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Artık rastgelmeyelim gözyaşlarından ize;/

z.t y. y.t y.t

Tokların karşısında gelmesin açlar dize;/

y.t y. ö.

Sadık köleler gibi başeğsin emrimize,

z.t y. y.t

Tabiatın koynunda gizlenen kuvvetleri./

ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Rast gel-

z.t y.

Gözyaşları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tokların karşısı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Dize gel-

y.t y.

Sadık köleler gibi: (Edat öbeği)

Sadık köleler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Baş eğ-

ö. y.

Emrimiz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tabiatın koynunda gizlenen kuvvetleri: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tabiatın koynunda gizlenen kuvvetler: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Tabiatın koynunda gizlenen: e.ö. (Ad eylem)

Tabiatın koynunda gizlen-
y.t y.

Tabiatın koynu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Cümle çözümlemesi:

Sanmayalım insanı yalnız etle kemikten,/
y. b'lin. c.d.u y.t

İlmin açılsın gözü şu kör maddecilikten./
ö. y. y.t

Din kurtulsun masaldan, iman metafizikten,/
ö. y. y.t ö. y.t

Birleşsin vücutların ruhlarıyla etleri!/
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Etle kemik: (Bağlama öbeği)

İlmin gözü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Şu kör madencilik: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Vücutların ruhleriyle etleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

3.76. BİRLİK

Cümle çözümlemesi:

İkilik yok,/ birlik var;/
ö. y. ö. y.

Yalnız bunda dirlik var;/
c.d.u y.t ö. y.

Yalnız bundadır felâh;/
c.d.u y. ö.

Lâilâheillâllah!/
c.d.u

Cümle çözümlemesi:

Bir aşk için gönüller;

Çırpınırken beraber,
z.t

İkiye tapmak günah!/
ö. y.

Lâilâheillâllah!/
c.d.u

Şu münafık karanlık;
ö.

Sona erecek artık,/
y. z.t

Sabah olacak, sabah!/
ö. y. ö.

Lâilâheillâllah!/
c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir aşk için gönüller beraber çırpınırken: e.ö. (*Zarf eylem*)

Bir aşk için gönüller beraber çırpın-
z.t ö. z.t y.

Bir aşk için: (*Edat öbeği*)

Bir aşk: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

İkiye tapmak: e.ö. (*Eylem adı*)

İkiye tap-
y.t y.

Şu münafık karanlık: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Sona erecek: e.ö. (Ad eylem)

Sona er-
y.t y.

Cümle çözümlemesi:

Her türlü nimet bunda:/
ö. y.

Beklenen cennet bunda:/
ö. y.

Yalnız bir din, bir ilâh!/
c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Her türlü nimet: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Beklenen cennet: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Bir din: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bir ilâh: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.77. İMÂN

Cümle çözümlemesi:

Doğruluk sendedir,/ fazilet sende:/
ö. y. ö. y.

Aranan en büyük hakikat sende,/
ö. y.

Sensiz ne ilm olur,/ ne ahlâk olur!/
z.t c.d.u y. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Aranan en büyük hakikat: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

En büyük: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

İlm ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Ahlak ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Görmeyen yüzünün tecellisini,

ö.

Bulamaz yaşamak tecellisini./

y. b'li n.

Istırap çekmeğe müstahak olur!./

y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Yüzünün tecellisini görmeyen: e.ö. (Ad eylem)

Yüzünün tecellisini gör-

b'li n. y.

Yüzünün tecellisi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Yaşamak tecellisi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Istırap çekmek: e.ö. (Eylem adı)

Istırap çek-

ö. y.

Müstahak ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Tutuşup şevk ile tâ can evinden,

Geçenler bu kutsî aşk alevinden,

ö. y.t

Yıkanır/ hadesten pirüpâk olur!/
y. y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şevk ile ta can evinden tutuşup geçen: e.ö. (Ad eylem)

Şevk ile ta can evinden tutuşup geç-
s. a.

Şevk ile ta can evinden tutuşup: e.ö. (Zarf eylem)

Şevk ile ta can evinden tutuş-
z.t y.t y.

Can evi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu kutsi aşk alevi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu kutsi aşk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Pirüpak ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Cümle çözümlemesi:

O gün ki,/ hüsnünü gözler farkedir,/
y. c.d.u b'li n. ö. y.

Rahmetin her şeyi nura gark eder,/
ö. b'li n. y.t y.

Ruhlarda bir ulvi infilâk olur!/
y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

O gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Hüsnün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Fark et-: (Birleşik eylem öbeği)

Rahmetin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Gark et-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir ulvi inflak ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir ulvi inflak: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Toplanır yolunda bütün gönüller,

y. y.t ö.

Kan sızan izlerden açılır güller,

ö. y. n.

Ne hased, ne garez, ne nifak olur!

c.d.u n. c.d.u n. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Yolun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bütün gönüller: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kan sızan izler: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Kan sızan: e.ö. (Ad eylem)

Kan sız-

ö. y.

3.78. FIRTINA VE KAR

-Eski dille-

Cümle çözümlemesi:

Fırtına:

c.d.u

Kudurmuşsan/ denizden intikam al!

y. y.t n. y.

Ufuklardan zalâm al!/
y.t n. y.

Ağaçlar yık./ bulutlar çâk çâk et!/
n. y. n. y.

Bütün dünyayı istersen/ helâk et./
b'li n. y. y.

Fakat yalnız,
c.d.u c.d.u

Benim sessiz ve ıssız

Şu höcremden çekil./ hülyamı bozma./
y.t y. b'li n. y.

Benim rüyamı bozma!/
b'li n. y.

Nedir tehevürün ey bat,
y. ö. c.d.u

Bu bitmeyen feryat,
ö.

Bu sayhalar, bu gırîv?/
ö. ö.

Ey dîv,
c.d.u

Kudurmuşsan/ denizden intikam al!/
y. y.t n. y.

Ufuklardan zalâm al!/
y.t n. y.

Kırılсын çıldıran darbenden emvaç./
y. y.t ö.

Bütün sahiller olsun mahyü tara.!.../
ö. y.

Benim yalnız uzaklaş meskenimden/
c.d.u y. y.t

Çekil,/ git revzeminden!/
y. y. y.t

Ey serseri çekil!/
c.d.u y.

Ruhumda münfail
y.t

Bir şey var../ Ah, sükûn isterim, sükûn.../
ö. y. c.d.u n. y. ö.

Mecnun,
c.d.u

Kudurmuşsan/ denizden intikam al!/
y. y.t n. y.

Ufuklardan zalâm al!/
y.t n. y.

Büyük kuşlar, uzak dağlarda kalsın âşiyansız,
ö. y.t y. z.t

Semâlar kehkeşansız.../
ö. z.t

Göklerde yanan nücüm sönsün!/
ö. y.

Göster yeni bir hücum,/ sönsün
y. n. y.

Mehtap köpüklü dalgalarda!../
ö. y.t

Ruhunda bir intikam var da/
y.t ö. y. c.d.u

Bitmezse bu çarpınışıla ey bat,/ y. z.t c.d.u

Beyhude/ önümde etme feryat;/ y. y.t y.

Dağlar, kayalarla git/ kucaklaş!/
z.t z.t y. y.

Fakat yalnız benim sessiz muhitimden uzaklaş/
c.d.u c.d.u y.t y.

Bırak;/ yansın şu sakın hücremin solgun şuanı/
y. y. ö.

Bırak/ kalsın şu mahzun iltimaı.../
y. y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Çak çak et-: (Birleşik eylem öbeği)

Bütün dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Helak et-: (Birleşik eylem öbeği)

Benim sessiz ve ıssız şu hücrem: i.ö. (İyelik öbeği)

Sessiz ve ıssız şu hücre: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sessiz ve ıssız: (Bağlama öbeği)

Hülyam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Benim rüyam: i.ö. (İyelik öbeği)

Tehevvürün: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ey bat: (Ünlem öbeği)

Bu bitmeyen feryat: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Bu sayhalar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu gırv: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ey div: (Ünlem öbeği)

Çıldıran darben: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çıldıran darbe: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Bütün sahiller: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Mahyü tara ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Benim meskenim: i.ö. (İyelik öbeği)

Ey serseri: (Ünlem öbeği)

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Münfail bir şey: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Büyük kuşlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Uzak dağlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Göklerde yanan nücüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Göklerde yanan nüc: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Göklerde yanan: e.ö. (Ad eylem)

Göklerde yan-
y.t y.

Yeni bir hücum: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Köpüklü dalgalar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ruhun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir intikam: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu çırpınış: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Önüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Feryat et-: (Birleşik eylem öbeği)

Benim sessiz muhitim: i.ö. (İyelik öbeği)

Sessiz muhit: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şu sakın hücremin solgun şuanı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Solgun şuan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şu sakın hücre: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Şu mahzun iltima: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Cümle çözümlemesi:

Kar:

c.d.u

Dışarda yorgun adımlar... Çalındı sonra kapım;/

c.d.u y. z.t ö.

“Acap gelen bu zaman kim?.../” dedim,/ gidip açtım./

c.d.u ö. y. y. z.t y.

Görünce kalbimi oynattı bir küçük lerziş,

z.t b’li n. y. ö.

Garip çehreli, âsardide bir derviş!;/

ö.

Elinde buzdan asâ, koltuğunda bir ney var;

y.t ö. y.t ö. y.

Omuzlarında uzun, bembeyaz uzun saçlar.../

y.t ö.

-Ne var,/ dedim,/ nereden geldin ihtiyar,/ ne adın?/

n. y. y. y.t y. c.d.u y. ö.

Neden bu korkulu yollarda böyle geç kaldım

z.t y.t z.t z.t y.

-Uzak,/ uzak../ dedi, meçhul, uzak ufuklardan;/

y. y. y. y.t

Sürüklüyor beni ruhumda duyduğum hicran!;/

y. b’li n. ö.

Kutupların geçerek müncemit denizlerini,

z.t

Ümidimin aradım her tarafta izlerini,/

b’li n. y. y.t

Yabancı yolların üstünde ağladım,/ konuştum;/

y.t y. y.

Baharın aşkım,/ “kış” tır ismim ey dostum!;/

z.t y. y. ö. c.d.u

-Sana meşum bir haber derviş;/

c.d.u

Sevgilin gitti çok zaman evvel,/

ö. y. z.t

Belli/ yorgunsun ihtiyar,/ bana gel!//

y. y. c.d.u y.t y.

Misafir ol bu gece!

y. z.t

Çıldırان fırtınayla gittikçe/

z.t z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Yorgun adımlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kapım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gelen bu zaman: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Kalbim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir küçük lerziş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Garip çehreli asardide bir derviş: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a

Garip çehreli: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Buzdan asa: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Koltuğu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir ney: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Omuzları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Uzun bembeyaz uzun saçlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

Adın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu korkulu yollar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Geç kal-

n. y.

Meçhul uzak ufuklar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Ruhumda duyduğum hicran: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Ruhumda duyduk: e.ö. (Ad eylem)

Ruhumda duy-
y.t y.

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kutupların muncemit denizlerini geçerek: e.ö. (Zarf eylem)

Kutupların muncemit denizlerini geç-
b'li n. y.

Kutupların muncemit denizleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Muncemit denizler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ümidimin izleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Ümidim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Her taraf: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yabancı yolların üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Yabancı yollar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İsmim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ey dostum: (Ünlem öbeği)

Dostum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Meşhum bir haber: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sevgilin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Çok zaman evvel: (Edat öbeği)

Çok zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Misafir ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bu gece: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Çıldırان fırtına: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Dışarda sanki karanlık da artıyor, müthiş!/.
y.t c.d.u ö. c.d.u y. c.d.u

Belki hücremde mustarip ruhun
c.d.u y.t ö.

Bulacaktır biraz huzur ve sükûn.../
y. n.

Odamda bir köşenin gölgesinde gizlendi,/
y.t y.t y.

Odamda her yere kasvetli bir sükûn indi../
y.t y.t ö. y.

Geçti sessizce bir zaman aradan../
y. z.t ö. y.t

Dedim ki:/ matemî, hicranı binihaye olan
y. c.d.u

Bu aşkın istiyorum anlamak fesanesini,
y. n.

Dinlemek nayının teranesini!/.
n.

Terennüm etmeyi arzu eder misin dostum?/
b'li n. y. c.d.u

Seni ruhumla işte dinliyorum:/
b'li n. z.t c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Hücrem: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Mustarip ruhun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Mustarip ruh: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Biraz huzur ve sükun: (Bağlama öbeği)

Biraz huzur: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Odun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir köşenin gölgesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir köşe: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Her yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kasvetli bir sükun: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Bir zaman: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Matemi, hicranı binihaye olan bu aşkın fesanesini anlamak: e.ö. (Eylem adı)

Matemi, hicranı binihaye olan bu aşkın fesanesini anla-
b'li n. y.

Matemi, hicranı binihaye olan bu aşkın fesanesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Matemi, hicranı binihaye olan bu aşk: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Matemi, hicranı binihaye olan: e.ö. (Ad eylem)

Matemi, hicranı binihaye ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Terennüm etme: e.ö. (Eylem adı)

Terennüm et-: (Birleşik eylem öbeği)

Arzu et-: (Birleşik eylem öbeği)

Dostum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Terennüm:

c.d.u

Sarsarlara hemrah, büyük dağları aştım./

b'li n. y.

Çağlarla dolaştım./

z.t y.

Sandım ki/ şitabımla bir ümmide yanaştım./
y. c.d.u z.t y.t y.

Âsar gelip geçti/ fakat bulmadı payan
ö. z.t y. c.d.u y. n.

Ruhumdaki hicran!/
ö.

Sermest olarak geçmiş ufuklardan o dilber;
z.t y. y.t ö.

Kuşlarla, çiçeklerle beraber../
z.t z.t

Bilmem/ neye olmuş bana muğber?/
y. y.t y. y.t

Beyhude,/ demiş,/ olmasın arkamda şitaban:/
y. y. y. y.t ö.

Yok vaslıma imkân!/
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sarsarlara hemrah büyük dağlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Sarsarlara hemrah: (Yaklaşma durumu öbeği)

Şitabım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bir ümmid: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ruhumdaki hicran: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ruhumdaki: (Aitlik öbeği)

Ruhum: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sermest olarak: e.ö. (Zarf eylem)

Sermest ol: (Birleşik eylem öbeği)

O dilber: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Çiçeklerle beraber: (Edat öbeği)

Muğber olmuş: e.ö. (Ad eylem)

Muğber ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Arkam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Vasılıma imkan: (Yaklaşma durumu öbeği)

Vasılım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Yollarda sararmış dağılan güllere sordum,/
y.t y.t y.

Sünbüllere sordum,/
y.t y.

Lepbeste ve hicranzade bülbüllere sordum/
 y.t y.

-Bilmem ki/ bulutlarda mı/ göklerde mi pinhan?-/
y. c.d.u y. y. ö.

Eyyah cevap vermediler:/ Nerde o fettan?/
c.d.u n. y. y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sararmış dağılan güller: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. s. a.

Lepbeste ve hicranzade bülbüller: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Lepbeste ve hicranzade: (Bağlama öbeği)

O fettan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Cümle çözümlemesi:

Sordum/ gece yıldızlar uzaktan bakıyordu,/
y. z.t ö. y.t y.

Dağlarda pınarlar akıyordu,/
y.t ö. y.

Bir köylü kadın yerde bir âteş yakıyordu./
 ö. y.t n. y.

Birdenbire yıldızlar uçup oldu girizan./
 z.t ö. z.t y.

Mebhut kadın.. Sustu pınarlardaki elhan!./
 c.d.u y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir köylü kadın: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Bir ateş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Birdenbire: (Uzaklaşma öbeği)

Girizan ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Mebhut kadın: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Pınarlardaki elhan: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

Pınarlardaki: (Aitlik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Gezdim/ aradım her yeri/ bir fırtına oldum:/
 y. y. b'li n. y.

Beyhude yorulдум,/
 z.t y.

Yalnız şunu gördüm,/ şunu buldum,/
 c.d.u b'li n. y. b'li n. y.

Yalnız şunu duymaktayım el'an:/
 c.d.u b'li n. y. z.t

Hicran.. Yine hicran.. Yine hicran!./
 c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Her yer: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir fırtına ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir fırtına: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Cümle çözümlemesi:

Sabah.. Uyandım,/ odam boştu,/ nim muzlimdi,/

z.t y. ö. y. ö. y.

Yoktu hiç kimseden eser şimdi.

y. ö. z.t

Ben uyurken yatakta asude,/

z.t

Dumanlı camları örtmüş birer beyaz perde.../

b'li n. y. ö.

Aradım:/ İhtiyar acep nerede?/

y. ö. c.d.u y.

Yoktu hiçbir eser.. Kafeslerde/

y. ö. y.t

Sade buzdan asâ kırıkları var,

c.d.u ö. y.

Açık kalan kapının

Kenarlarında beyaz, muhterem beyaz saçlar!./

y.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Odam: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Hiç kimseden eser: (Uzaklaşma durumu öbeği)

Hiç kimse: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ben yatakta asude uyurken: e.ö. (Zarf eylem)

Ben yatakta asude uyu-

ö. y.t z.t y.

Dumanlı camlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Birer beyaz perde: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Hiçbir eser: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Buzdan asa kırıkları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Buzdan asa: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Açık kalan kapının kenarları: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Açık kalan kapı: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Açık kalan: e.ö. (Ad eylem)

Açık kal-

z.t y.

Beyaz, muhterem beyaz saçlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. s. a.

3.79. SU

Cümle çözümlemesi:

Suya bir damla düştü yapraktan, /

y.t ö. y. y.t

Buruştı alını hemen. /

y. ö. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir damla n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Alını: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Cümle çözümlemesi:

Genişleyip büyüyen dalgalar epi sürdü./
 ö. z.t y.

Suyu bir damla çok düşündürdü!./
 b'li n. ö. z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Genişleyip büyüyen dalgalar n.ö. (Eylem sıfatı)
 s. a.

Genişleyip büyüyen: e.ö. (Ad eylem)

Genişleyip büyü-
 z.t y.

Bir damla n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

3.80. UÇAK FİLOSU**Cümle çözümlemesi:**

Geliyor bahçeden, karanlıkta
 y. y.t

Yanıp sönen o ışıklarla bir uçak filosu:/
 z.t

Ateş böceklerinin!./
 n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Karanlıkta yanıp sönen o ışıklar n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Karanlıkta yanıp sönen: e.ö. (Ad eylem)

Karanlıkta yanıp: e.ö. (Zarf eylem)

Ateş böceklerinin bir uçak filosu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Zincirleme ad tamlaması)

Bir uçak n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.81. KIRLANGIÇ

Cümle çözümlemesi:

Bağzı kırlangıç alçalır gökten./
ö. y. y.t

Yere bir lâhza sürtünürcesine

Uçup, mesafeleri
z.t b'li n.

O bıçaktan kanatlarıyla biçer.../
z.t y.

Düşünürken sevinçli günlerimi,
z.t

Adın aklımdan işte böyle geçer!./
ö. y.t z.t z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bağzı kırlangıç n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yere bir lahza sürtünürcesine uçup: e.ö. (Zarf eylem)

Yere bir lahza sürtünürcesine uç-
z.t y.

Yere bir lahza sürtünürcesine: e.ö. (Zarf eylem)

Yere bir lahza sürtün-
y.t z.t y.

bir lahza n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O bıçaktan kanatlar n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Kanatları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sevinçli günlerimi düşünürken: e.ö. (Zarf eylem)

Sevinçli günlerimi düşün-

b'li n. y.

Sevinçli günlerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Sevinçli günler n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Adın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.82. LEYLEK

Cümle çözümlemesi:

Damın üstünde gördüğüm şey bu:/

ö. y.

Upuzun bir gagayla ipince,

Ortasından düğümlü çifte bacak,/

y. ö.

Ve sonra: "Tak, tak, tak!.."/

c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Damın üstünde gördüğüm şey n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Damın üstünde gördük: e.ö. (Ad eylem)

Damın üstü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Upuzun bir gagayla ipince çifte bacak n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Upuzun gagayla ipince: e.ö. (Zarf eylem)

Upuzun gaga n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ortasından düğümlü n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Tak tak tak: (Yansıma söz)

3.83. GELİNCİKLER

Cümle çözümlemesi:

Sabahleyin kozasından bakan gelincikler,
ö.

Sorar bu dünyaya:/
y. y.t

-Ne istersin?/
n. y.

Kanatlanıp uçalım mı?/
z.t y.

Çiçek olup açalım mı? .../
z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sabahleyin kozasından bakan gelincikler n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. a.

Sabahleyin kozasından bakan: e.ö. (Ad eylem)

Sabahleyin kozasından bak-
z.t y.t y.

Kozası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu dünya n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Çiçek olup: e.ö. (Zarf eylem)

Çiçek ol-: (Birleşik eylem öbeği)

3.84. ERİK FİDANI

Cümle çözümlemesi:

Nedir erik fidanı,
y. c.d.u

Bu tel duvak, bu çiçek?/
ö. ö.

Bahar değil,/ kıstır,/
y. y.

Ve sen küçüksün pek!/
c.d.u ö. y. z.t

Çok erken olmadı mı,
y.

Bu yaşta evlenmek?/
ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Erik fidanı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu tel duvak n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu çiçek n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Çok erken ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Çok erken n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu yaşta evlenmek: e.ö. (Eylem adı)

Bu yaşta evlen-
z.t y.

Bu yaş n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.85. HOROZ

Cümle çözümlemesi:

Horoz, nedir bu kıyafet, bu taç misali ibik?
c.d.u y. ö. ö.

Bu çifte mahmuzlar?/
ö.

Bu kadar süslenir mi erkek hiç?/
z.t y. ö. z.t

Yanında sade giyinmiş, hanım, hanımcık olan

Tavuklarından utan!/
y.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu kıyafet n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu taç misali ibik n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu çifte mahmuzlar n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu kadar: (Edat öbeği)

Yanında sade giyinmiş hanım hanımcık olan tavuklar n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Yanında sade giyinmiş hanım hanımcık olan: e.ö. (Ad eylem)

Yanında sade giyinmiş hanım hanımcık ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Hanım hanımcık: (Yineleme öbeği)

Yanında sade giyinmiş: e.ö. (Ad eylem)

Yanında sade giy-
y.t z.t y.

Yanın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Tavukların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.86. IRMAK

Cümle çözümlemesi:

Kaynağından çıkıp akan ırmak,
ö.

Büsbütün kaybolup yok olmak için
z.t

Koşuyor bekleyen büyük denize:/
y. y.t

Üzmüyor /belli /işte hiç onu bu!/
y. y. z.t z.t b'li n. ö.

Biliyor /çünkü her şeyin sonu bu!/
y. c.d.u ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kaynağından çıkıp akan ırmak n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Kaynağından çıkıp akan: e.ö. (Ad eylem)

Kaynağından çıkıp ak-
y.t z.t y.

Kaynağından çıkıp: e.ö. (Zarf eylem)

Kaynağı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Büsbütün kaybolup yok olmak için: (Edat öbeği)

Büsbütün kaybolup yok ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Büsbütün kaybolup: e.ö. (Zarf eylem)

Büsbütün: (Yineleme öbeği)

Bekleyen büyük deniz n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Her şeyin sonu: (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Her şey n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.87. İHTİYARLIKTA AŞK

Cümle çözümlemesi:

Kurumuş bir çiçekte bal arısı
y.t ö.

Vızıldayıp durarak
z.t

Arıyor kalmamış usaresini.../
y. b'li n.

Bana anlat bu yaşta, ey kalbim.
y.t y. c.d.u

Sevişme çaresini! /
b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kurumuş bir çiçek n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bal arısı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Vızıldayıp durarak: e.ö. (Zarf eylem)

Vızıldayıp dur-
z.t y.

Kalmamış usare n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Usaresi: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu yaşta sevişme çaresi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bu yaşta sevişme: e.ö. (Eylem adı)

Bu yaşta seviş-
z.t y.

Bu yaş n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.88. KİRPİ

Cümle çözümlemesi:

Kirpinin hakkı var, bu dünyadan
ö. y. y.t

Korku duymakta, şüphe sezmekte!
y.t

Bütün silâhlarını

Takıp da gezmekte!
y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Kirpinin hakkı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu dünya n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Korku duymakta: e.ö. (Ad eylem)

Korku duy-
n. y.

Şüphe sezmekte: e.ö. (Ad eylem)

Şüphe sez-
n. y.

Bütün silahlarını takıp da gezmekte: e.ö. (Ad eylem)

Bütün silahlarını takıp da gez-
z.t c.d.u y.

Bütün silahlarını takıp: e.ö. (Zarf eylem)

Bütün silahlarını tak-
b'li n. y.

Bütün silahları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bütün silahlar n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.89. BALIKLA KEDİ

Cümle çözümlemesi:

Akvaryumda bir balıkla kedi,
y.t ö.

Ebedî sulh yapıp sevişmedeler.../
z.t y.

Balığın kalbi çarpıyor: Tık, tık!/
ö. y. c.d.u

Kedinin gözlerinde: bir kılçık!/
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bir balıkla kedi: (Bağlama öbeği)

Bir balık n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ebedi sulh yapıp: e.ö. (Zarf eylem)

Ebedi sulh yap-
n. y.

Ebedi sulh n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Balığın kalbi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Tık, tık: (Yansıma söz)

Kedinin gözleri: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir kılçık n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.90. AMPUL

Cümle çözümlemesi:

İçimde ampul var:/
y.t. ö. y.

Elin dokunsa/ yanar,/
ö y. y.

Elin çekilse/ söner.../
ö. y. y.

Kolun kolumdayken,

Yüzümde işte budur, gördüğün o aydınlık:/
z.t y. ö.

Yanar içinde ılık!/
y. y.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

İçim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Elin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kolun kolumdayken yüzümde gördüğün o aydınlık n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Kolun kolumdayken yüzümde gördük: e.ö. (Ad eylem)

Kolun kolumdayken yüzümde gör-
z.t y.t y.

Yüzüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kolun kolumdayken: e.ö. (Zarf eylem)

Kolun: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.91. BAHAR NEDİR

Cümle çözümlemesi:

Bahar nedir mi?/ İzin ver de/ bari anlatayım:/
ö. y. n. y. c.d.u c.d.u y.

Bulut olup yüce dağlardan aşmak istersin,/
n. y.

Deniz olup da köpüklerle coşmak istersin,/
n. y.

İhtiyar, yüz yaşındasın/ farzet:/
c.d.u y. y.

Şu yemyeşil çayır üstünde koşmak istersin/
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bulut olup yüce dağlardan aşmak: e.ö. (Eylem öbeği)

Bulut olup yüce dağlardan aş-

z.t y.t y.

Yüce dağlar n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bulut olup: e.ö. (Zarf eylem)

Bulut ol- (Birleşik eylem öbeği)

Deniz olup da köpüklerle çoşmak: e.ö. (Eylem adı)

Deniz olup da köpüklerle çoş-

z.t c.d.u z.t y.

Deniz olup: e.ö. (Zarf eylem)

Deniz ol-; (Birleşik eylem öbeği)

Yüz yaş n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Şu yemyeşil çayır üstünde koşmak: e.ö. (Eylem adı)

Şu yemyeşil çayır üstünde koş-

y.t y.

Şu yemyeşil çayır n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

3.92. SENİNLE BAŞBAŞA

Cümle çözümlemesi:

Seninle başbaşa yalnız kalınca kork benden! /

z.t y. y.t

Ne yaparsam / şaşırmış hiç... / Hattâ

y. y. z.t c.d.u

Sana ilânı aşk edersem de!... /

y.t y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Seninle başbaşa yalnız kalınca: e.ö. (Zarf eylem)

Seninle başbaşa yalnız kal-
z.t z.t z.t y.

İlanı aşk et-: (*Birleşik eylem öbeği*)

3.93. SİVRİSİNEK

Cümle çözümlemesi:

Aman, şu sivrisinek,
c.d.u ö.

Sözde bir eski bestekârmış da,
y.t y. c.d.u

Şimdi işsiz,/ açıkta kalmış da.../
z.t y. y. c.d.u

Kovarsınız/ gitmez./
y. y.

Söylenir,/ sızlanır / durur,/ arsız,/
y. y. y. y.

Her zaman işte böyle: Vızzz, vızzz, vızzz.../
z.t c.d.u z.t c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Şu sivrisinek: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bir eski bestekar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Açıkta kal-
y.t y.

Her zaman: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Vızzz, vızzz, vızzz: (*Yansıma söz*)

3.94. YAĞMUR

Cümle çözümlemesi:

Ne hoş yağardı o yağmur, / tıkır tıkır duyulur, /
c.d.u z.t y. ö. z.t y.

Huzur içinde yaşanmış o ahşap evlerde! /
z.t y. y.t

Bugün de aynı bulut, / aynı gök/ ve aynı çamur /
z.t c.d.u y. ö. y. ö. c.d.u y. ö.

İçimde eksik olan şey tıkırdayan yağmur! /
y.t y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

O yağmur: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tıkır tıkır: (Yineleme öbeği)

Huzur içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

O ahşap evler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Eksik olan şey: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Eksik olan: e.ö. (Ad eylem)

Eksik ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Tıkırdayan yağmur: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

3.95. KAR**Cümle çözümlemesi:**

Çiçek çiçek dağılıp,

Kanat kanat uçuşan,
ö.

Bu yağan kar değil./ hayır... Rüya!./
 ö. y. c.d.u y.

Bakınız karla kaplı her tarafa:/
 y. y.t

İşte apayrı bir masal dünya!./
 c.d.u y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Çiçek çiçek dağılıp: e.ö. (Zarf eylem)

Çiçek çiçek dağıl-
 z.t y.

Çiçek çiçek: (Yineleme öbeği)

Kanat kanat uçuşan: e.ö. (Ad eylem)

Kanat kanat uçuş-
 z.t y.

Kanat kanat: (Yineleme öbeği)

Bu yağan: e.ö. (Ad eylem)

Kar değil: (Edat öbeği)

Karla kaplı her taraf: n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

Apayrı bir masal: n.ö (Var oluş sıfatı)
 s. s. a.

3.96. SENİNLE BEN

Cümle çözümlemesi:

Ne yapsam/ artık boş!./
 y. z.t y.

Yürüyorken yanında anlıyorum:/
 z.t y.

Seninle ben çiftim./
 z.t ö. y.

Maceran: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Beni aldatmak ihtiyacı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

3.98. BENİMLE KAPLUMBAĞA

Cümle çözümlemesi:

Beraberiz/ sanırım, talihin ağır yükünü

y. y. y.t

Çaresiz sırtımızda çekmekte!/
Görürüm bazı bir sıcak günde./

Görürüm bazı bir sıcak günde./

y. z.t z.t

Benim kadar bunalır, arkasında bir koca dağ,

z.t y. c.d.u

Zavallı kaplumbağa!/
c.d.u

c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Talihin ağır yükünü çaresiz sırtımızda çekmekte: e.ö. (Ad eylem)

Talihin ağır yükünü çaresiz sırtımızda çek-

b'li n. z.t y.t y.

Sırtımız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Talihin ağır yükü: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bir sıcak gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Benim kadar: (Edat öbeği)

Arkasında bir koca dağ: (Bulunma durumu öbeği)

Bir koca dağ: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Zavallı kaplumbağa: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.99. ORMANDA

Cümle çözümlemesi:

Büyük orman, büyüklüğün nerede?/
c.d.u ö. y.

Arslanın, kaplanın, filin gitmiş./
ö. ö. ö. y.

Perilerin de kayıp!../
ö. c.d.u y.

Barınan şimdi sade koynunda,
ö.

Şu tilkiler, şu çakallar, şu kirpilerse... Ayıp!/
y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Büyük orman: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Arslanın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kaplanın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Filin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Perilerin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şimdi sade koynunda barınan: e.ö. (Ad eylem)

Şimdi sade koynunda barın-
z.t c.d.u y.t y.

Şu tilkiler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şu çakallar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Şu kirpiler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.100. GEYİK ANNE

Cümle çözümlemesi:

Aman geyik anne./
c.d.u

Yanında düşman var!./
y.t ö. y.

Vurur bu avcı seni./
y. ö. b'li n.

Elinde ferman var!./
y.t ö. y.

Nişan alırken o zalim.... (Dokundu çok bana bu!)/
z.t y. z.t y.t ö.

Yetim kalır./ diye yavrum, dönüp de bakman var!./
n. y. c.d.u z.t c.d.u ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu avcı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Yanın: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Eli: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O zalim nişan alırken: e.ö. (Zarf eylem)

O zalim nişan alır-
ö. n. y.

O zalim: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.101. KÖPEĞİN DİLİ**Cümle çözümlemesi:**

Nasıl bakar şu bobi?/
z.t y. ö.

O tüylü kuyruğunu
b'li n.

Ne türlü sallar,/ bak!/
c.d.u y. y.

Zavallı, dilsiz ama,/
c.d.u y. c.d.u

Düşün ki/ mümkün mü,
y. c.d.u y.

Bu dilden anlamamak?.../
ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şu bobi: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O tüylü kuyruğu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O tüylü kuyruk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu dilden anlamamak: e.ö. (Eylem adı)

Bu dilden anla-
y.t y.

Bu dil: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.102. ÇAĞLAYAN

Cümle çözümlemesi:

Kayalardan yuvarlanan ırmak,
ö.

Köpük köpük saçılıp öfkelerle çağlamada.../
z.t z.t y.

Yaralanmış gururu ağlamada!/
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kayalardan yuvarlanan ırmak: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

Kayalardan yuvarlanan: e.ö. (Ad eylem)

Kayalardan yuvarlan-

y.t y.

Köpük köpük saçılıp: e.ö. (Zarf eylem)

Köpük köpük saçıl-

z.t y.

Köpük köpük: (Yineleme öbeği)

Yaralanmış gururu: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Yaralanmış gurur: n.ö. (Eylem sıfatı)

s. a.

3.103. TAVUKLAR VE İNSANLAR

Cümle çözümlemesi:

Su içerken tavuk bakar havaya! /

z.t ö. y. y.t

Bir yudumcuk içince, başlarını

z.t

Kaldırıp şükreder bu hayvanlar... /

z.t y. ö.

Utansın artık o dünyaya doymaz insanlar... /

y. z.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Su içerken: e.ö. (Zarf eylem)

Su içer: e.ö. (Ad eylem)

Su iç-

ö. y.

Bir yudumcuk içince: e.ö. (Zarf eylem)

Bir yudumcuk iç-
z.t y.

Bir yudumcuk: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Başlarını kaldırıp: e.ö. (Zarf eylem)

Başlarını kaldır-
b'li n. y.

Başları: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu hayvanlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O dünyaya doymaz insanlar: n.ö. (Var oluş sıfatı + Eylem sıfatı)
s. s. a.

Dünyaya doymaz: e.ö. (Ad eylem)

Dünyaya doy-
y.t y.

3.104. SERÇELER

Cümle çözümlemesi:

Küçük serçeler diyorlar ki:
ö. y. c.d.u

-Yaşarız hür, bu dost ağaçlarda,
y. z.t y.t

Şu ince dallar için hiç değilse yük değiliz.
z.t y.

Küçüğüz çok şükür /büyük değiliz!
y. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Küçük serçeler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu dost ağaçlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Şu ince dallar için: (Edat öbeği)

Şu ince dallar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Yük değil: (*Edat öbeği*)

Büyük değil: (*Edat öbeği*)

3.105. ARI

Cümle çözümlemesi:

Zambağın ortasında gizli arı./
y.t y. ö.

Kovanın kaçmış işçi kampından./
y. y.t

Bütün ömrünce bir tek isteği bu:/
ö. y.

Bir gün olsun çalışmadan yaşamak!./
c.d.s.ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Zambağın ortası: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Kovanın işçi kampı: i.ö. (*Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması*)

Bütün ömrünce bir tek isteği: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bir tek istek: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Bütün ömrünce: e.ö. (*Zarf eylem*)

Bütün ömrü: i.ö. (*Tamlayansız iyelik öbeği*)

Bütün ömür: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Bir gün olsun çalışmadan yaşamak: e.ö. (*Eylem adı*)

Bir gün olsun çalışmadan yaşa-
z.t y.

Bir gün olsun çalışmadan: e.ö. (*Zarf eylem*)

Bir gün olsun çalış-
z.t y.

Bir gün ol-: (Birleşik eylem öbeği)

Bir gün: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.106. EKİNLER

Cümle çözümlemesi:

Saklanır köyde kızlar, oğlanlar,

y. y.t ö. ö.

Sevişirken ekinlerin içinde!/"

z.t y.t

"Başlasınlar, deyip, bu hoş oyuna!..."

y. z.t y.t

Çıkar bu yüzden ekinler yazın adam boyuna/

y. z.t ö. z.t y.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Ekinlerin içi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bu hoş oyun: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

Adam boyu: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

3.107. ONALTISINDA

Cümle çözümlemesi:

Onaltısındayken,

z.t

Sana hayran bakışların sebebi:

y.

Ne göz, ne kaş, ne bu boy bos, ne pek sevimli bu baş/

ö. ö. ö. ö.

Asıl o harika yaş!/
c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sana hayran bakışların sebebi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Sana hayran bakışlar: n.ö. (Eylem sıfatı)
s. a.

Sana hayran: (Yaklaşma durumu öbeği)

Bu boy bos: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Boy bos: (Yineleme öbeği)

Pek sevimli bu baş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Pek sevimli: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O harika yaş: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

3.108. N Ü

Cümle çözümlemesi:

Niçin bu süslü giyinmen, bu şıklığın/ bilmem!/
y. ö. ö. y.

Seni ben her zaman hayalimde
b'li n. ö. z.t y.t

Soyup düşünmedeyim!/
z.t y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu süslü giyinme: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu sıklık: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Her zaman: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

3.109. YAZ GELİNCE

Cümle çözümlemesi:

Ne var bu dünyada
ö. y.

Daha hoş, yaz gelince yorganını

Tepip de atmaktan?

Gidip de kırlara sırt üstü, göğsü bağı açık

Bir ağaç gölgesinde yatmaktan?/
ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu dünyada yaz gelince yorganını tepip te atmaktan daha hoş: n.ö. (*Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

Bu dünyada yaz gelince yorganını tepip te atmamak: e.ö. (*Eylem adı*)

Bu dünyada yaz gelince yorganını tepip te at-
y.t z.t z.t c.d.u y.

Yorganını tepip: e.ö. (*Zarf eylem*)

Yorganını tep-
b'li n. y.

Yaz gelince: e.ö. (*Zarf eylem*)

Yaz gel-
n. y.

Bu dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Kırlara gidip te sırt üstü, göğsü bağı açık bir ağaç gölgesinde yatmak: e.ö. (Eylem adı)

Kırlara gidip te sırt üstü, göğsü bağı açık bir ağaç gölgesinde yat-

z.t c.d.u z.t z.t y.t y.

Bir ağaç gölgesi: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir ağaç: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Göğsü bağı açık: (İsnat öbeği)

Göğsü: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bağı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kırlara gidip: e.ö. (Zarf eylem)

Kırlara git-

y.t y.

3.110. MACERA

Cümle çözümlemesi:

En güzel macerası ömrümüzün,

Çıkıp da gezmeye ilk sevgiliyle kırlarda,

Bir bahar sağnağıyla dönmektir:

y.

Koşarak.. kahkahayla.. sırsıklam!/

z.t z.t z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Ömrümüzün en güzel macerası: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

En güzel macera: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

En güzel: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ömrümüz: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İlk sevgiliyle kırlarda gezmeye çıkıp da bir bahar sağnağıyla dönmek: e.ö. (Eylem adı)

İlk sevgiliyle kırlarda gezmeye çıkıp da bir bahar sağnağıyla dön-
z.t c.d.u z.t y.

Bir bahar sağnağı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir bahar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

İlk sevgiliyle kırlarda gezmeye çıkıp: e.ö. (Zarf eylem)

İlk sevgiliyle kırlarda gezmeye çık-
z.t y.t y.t y.

İlk sevgili: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.111. BAHARDA

Cümle çözümlemesi:

Baharda öyle serin, öyle tatlıdır ki sular...
y.t y. y. c.d.u ö.

Yazık bu lezzeti ömründe tatmamışsan hiç!
c.d.u b'li n. y.t y. z.t

Gel öyleyse,
y. c.d.u

Diz çöküp tertemiz şu ırmaktan
z.t y.t

Avuçlarınla su iç!
z.t n. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Öyle serin: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Öyle tatlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu lezzet: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Diz çöküp: e.ö. (*Zarf eylem*)

Diz çök-
ö. y.

Tertemiz şu ırmak: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. s. a.

3.112. BAŞAKLAR

Cümle çözümlemesi:

Şu başaklar, nasıl da terbiyeli?/
ö. z.t c.d.u y.

Ne zaman geçse tarladan rüzgâr,/
z.t y. y.t ö.

Eğilir saygılarla hep başlar.../
y. z.t z.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şu başaklar: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Ne zaman: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

3.113. AÇIK HAVADA KAR

Cümle çözümlemesi:

Bu çok açık havada,
y.t

Bu çok güzel karlar,
ö.

O kadar tatlı tatlı yağmada ki.../
z.t y. c.d.u

Belki cennette şimdi kar yağıyor./
c.d.u y.t z.t ö. y.

Bu kar, o kar belki!.../
ö. y. c.d.u

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu çok açık hava: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Çok açık: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bu çok güzel karlar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Çok güzel: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O kadar tatlı tatlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Tatlı tatlı: (Yineleme öbeği)

O kadar: (Edat öbeği)

Bu kar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O kar: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.114. BULUTLAR

Cümle çözümlemesi:

Siz bulutlar ne çok biçimlerde,
ö. z.t

Ne kadar hoş uçarsınız da/ yine,
z.t z.t y. c.d.u z.t

Ne belli adlarınız,/
c.d.u y. ö.

Ne var kanatlarınız.../
c.d.u y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ne çok biçimler: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ne çok: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Ne kadar: (Edat öbeği)

Adlarınız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Kanatlarınız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

3.115. SALINCAK

Cümle çözümlemesi:

Kolan vururken içim titremekte karşında,/
z.t ö. y. y.t

Başım döner birden
ö. y. z.t

Savrulurken eteklerin havada../
z.t

Nedir bu/ anlamadım,/
y. ö. y.

Benmiyim sallanan salıncakta?.../
y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kolan vururken: e.ö. (Zarf eylem)

Kolan vur-
ö. y.

Eteklerin havada savrulurken: e.ö. (Zarf eylem)

Eteklerin havada savrul-

ö. y.t y.

Eteklerin: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Salıncakta sallanan: e.ö. (Ad eylem)

Salıncakta sallan-

y.t y.

3.116. SEN, BEN...

Cümle çözümlemesi:

-Ben, sen, o.../

c.d.u

-Olmaz, yooo!/

y. c.d.u

“Sen, sen!...” çok,/

c.d.u z.t

Hakkın yok!/

ö. y.

“Ben, ben, ben!...”/

c.d.u

İstersen!/

y.

3.117. ÇİNGENEYLE AYI

Cümle çözümlemesi:

Şu çingeneyle ayı,

ö.

O kadar benziyor ki birbirine:/

z.t y. c.d.u y.t

Acaba oynatan bu çingene mi,
c.d.u y.

O ihtiyar ayıyı?!
ö.

O ihtiyar ayı mı,
y.

Bu yaşlı çingeneyi?.../
b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Şu çingeneyle ayı: (Bağlama öbeği)

Şu çingene: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O kadar: (Edat öbeği)

O ihtiyar ayıyı oynatan: e.ö. (Ad eylem)

O ihtiyar ayıyı oynat-
b'li n. y.

O ihtiyar ayı: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Bu yaşlı çingene: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. a.

3.118. GELİNCE SEN!

Cümle çözümlemesi:

Gelince sen yanıma,
z.t

Değişir birden ihtiyar dünya!/
y. z.t ö.

Bahar yeşilliğini
z.t

Görüp tepinmeye başlar içimde bir aygır!/
y.t y. y.t ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Sen yanıma gelince: e.ö. (Zarf eylem)

Sen yanıma gel-
ö. y.t y.

Yanım: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İhtiyar dünya: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Bahar yeşilliğini görüp: e.ö. (Zarf eylem)

Bahar yeşilliğini gör-
b'li n. y.

Bahar yeşilliği: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Bir aygır: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.119. ELİMDEN ÖPME**Cümle çözümlemesi:**

Elimden öpme,/ hayır, istemem/ sakın öpme!/
y.t y. c.d.u y. c.d.u y.

Dudakların yakıyor çünkü ihtiyar derimi./
ö. y. c.d.u b'li n.

Öpecek bir yerim yoksa,/
ö. y.

Kesin şu ellerimi!/
y. b'li n.

Söz öbeği çözümlemesi:

Dudakların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İhtiyar derim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

İhtiyar deri: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Öpecek bir yerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Öpecek bir yer: n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

Şu ellerim: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şu eller: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.120. AYNADA

Cümle çözümlemesi:

Görünce kendimi korktum:/ Bu ben miyim şimdi?/
z.t y. ö. y. z.t

Bu gördüğüm bensem,/
ö. y.

Ya, eskiden o güler yüzlü genç adam kimdi?/
c.d.u ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Kendimi görünce: e.ö. (Zarf eylem)

Kendimi gör-
b'li n. y.

Bu gördüğüm: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Bu gördüğüm: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

O güler yüzlü genç adam: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. s. s. a.

Güler yüzlü: n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.121. İHTİYAR ŞAİR!

Cümle çözümlemesi:

Koş ihtiyar şair,
y. c.d.u

İşte karşında bekleyen koltuk!/
c.d.u y. ö.

Seni hiç kimse böyle sevgiyle
b'li n. ö. z.t z.t

Kucaklamaz artık!/
y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

İhtiyar şair: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Karşında bekleyen koltuk: n.ö. (*Eylem sıfatı*)
s. a.

Karşında bekleyen: e.ö. (*Ad eylem*)

Karşında bekle-
y.t y.

Hiç kimse: n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

3.122. BAHTİYAR GÜNLER**Cümle çözümlemesi:**

Ne tatlı günlerdi,
y.

Seninle anlaşarak birleşip seviştığımız

Değil... Bakıştığımız
ö.

O bahtiyar günler!.../

Söz öbeği çözümlemesi:

Ne tatlı günler: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Ne tatlı: n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Seninle anlaşarak birleşip seviştığımız değil bakıştığımız o bahtiyar günler: n.ö. (Eylem

s.

s.

s.

a.

sıfatı + Var oluş sıfatı)

Seninle anlaşarak birleşip seviştığımız değil bakıştık: e.ö. (Ad eylem)

Seninle anlaşarak birleşip seviştığımız değil: (Edat öbeği)

Seninle anlaşarak birleşip seviştik: e.ö. (Ad eylem)

Seninle anlaşarak birleşip seviş-

z.t

z.t

z.t

y.

3.123. YAPRAK**Cümle çözümlemesi:**

Korkuyor,/ titriyor,/ kopup düşecek,

y.

y.

z.t

y.

İncecik dalda bir küçük yaprak!/
y.t ö.

Doymayan bir dev iştahıyla bakıp:

z.t

-Bana gel,/ annenim!/ Diyor toprak!/
y.t y. y. y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

İncecik dal n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bir küçük yaprak n.ö. (Var oluş sıfatı)

s.

s.

a.

Doymayan bir dev iştahıyla bakıp: e.ö. (Zarf eylem)

Doymayan bir dev iştahıyla bak-
z.t y.

Doymayan bir dev iştahı: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtisiz ad tamlaması)

Doymayan bir dev n.ö. (Eylem sıfatı + Var oluş sıfatı)
s. s. a.

3.124. BİZ İNSANLAR

Cümle çözümlemesi:

“İnsanınız, en şerefli mahlûkuz!..”/
y. y.

Deyip de pek fazla
z.t c.d.u

Övünmemiz haksız:/
ö. y.

Atamız elma çaldı cennetten./
ö. n. y. y.t

Biz o hırsızların çocuklarıyız! /
ö. y.

Söz öbeği çözümlemesi:

En şerefli mahluk n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

En şerefli n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

Pek fazla övünmek: e.ö. (Eylem adı)

Pek fazla övün-
z.t y.

Atamız: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O hırsızların çocukları: i.ö. (Varlıkla ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

O hırsızlar n.ö. (Var oluş sıfatı)
s. a.

3.125. GÜLMEK, AĞLAMAK

Cümle çözümlemesi:

Çocuk henüz bilmez,
ö. z.t y.

Asıl niçin gülünür
c.d.u z.t y.

Ve niçin ağlanır bu dünyada?
c.d.u z.t y. y.t

Onunçin öyle hemen ağlayıp güler bol bol!
z.t z.t z.t z.t y. z.t

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu dünya n.ö. (*Var oluş sıfatı*)
s. a.

Onunçin: (*Edat öbeği*)

3.126. YILDIZ

Cümle çözümlemesi:

Ölünce ben, göreceksin/ ki bir küçük yıldız,
z.t y. c.d.u ö.

İşıldayıp sönerek, durmadan karanlıkta
z.t z.t y.t

Arar bakışlarını...
y. b'li n.

O yıldız işte benim!
ö. c.d.u y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Ben ölünce: e.ö. (Zarf eylem)

Bir küçük yıldız n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. s. a.

İşıldayıp sönerek: e.ö. (Zarf eylem)

İşıldayıp sön-

z.t y.

Bakışların: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

O yıldız n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.127. SAADET

Cümle çözümlemesi:

Otur / sakız çiğne./

y. n. y.

Ya gergef işle./ masal dinle./ şarkı söyle/ ve gül/

c.d.u n. y. n. y. n. y. c.d.u y.

İnan./ bu dünyanın

y. ö.

Bütün saadeti bul/

y.

Söz öbeği çözümlemesi:

Bu dünyanın bütün saadeti: i.ö. (Varlık ile ilişkilendirme; Belirtili ad tamlaması)

Bütün saadet n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

Bu dünya n.ö. (Var oluş sıfatı)

s. a.

3.128. İŞTE, SEVDİĞİM DÜNYA

Cümle çözümlemesi:

Baharı, gençliği, mehtabı, aşkı, rü'yası...
 ö. ö. ö. ö. ö.

Ne varsa hepsi masal!/
 ö. y.

Evet, şu boş dünya!/
 c.d.u y. ö.

Fakat ne hoş dünya?/
 c.d.u c.d.u y. ö.

Söz öbeği çözümlemesi:

Baharı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Gençliği: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Mehtabı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Aşkı: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Rüyası: i.ö. (Tamlayansız iyelik öbeği)

Şu dünya n.ö. (Var oluş sıfatı)
 s. a.

SONUÇ

Beş Hececiler olarak adlandırılan şairler arasında yer alan Orhan Seyfi Orhon'un şiirlerindeki söz dizimi ve söz öbekleri üzerine daha önce bir çalışma yapılmamıştır. Çalışmamıza buradan yola çıkarak Orhan Seyfi Orhon'un şiirlerindeki söz dizimi ve söz öbeklerinin incelemesini yaptık.

Şairin hayatı hakkında da pek az araştırma yapıldığından geri planda kalan yönlerini ortaya çıkarmaya çalıştık. Çalışmanın birinci bölümü şairin hayatı, edebi ve fikri şahsiyeti, eserleri üzerine hazırlanmıştır. En çok kullandığı temalardan bahsedilmiştir. Bu bölüm şairi daha yakından tanımamıza olanak sağlamıştır.

Çalışmamızın ikinci bölümü temel olarak nasıl bir yöntem kullandığımızı, hangi bilgiler ışığında çalışmamızı yürüttüğümüzü ortaya koymak amacıyla söz dizimi hakkında hazırlanmıştır. Çalışmamızda pek çok gramercinin konu hakkındaki görüşleri dikkate alınmakla birlikte genel anlamda Prof. Dr. Günay KARAAĞAÇ'ın konu hakkındaki bilgilerinden istifade edilmiştir.

Çalışmanın üçüncü bölümünde 1000 Temel Eser içerisinde bulunan “Şiirler” adlı kitapta yer alan toplam 128 şiir önce cümlelerin öğelerine ayrılmıştır. Ardından söz öbeği çözümlemeleri yapılmıştır. Şiirlerde bulunan isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, kısaltma öbekleri, iyelik öbekleri, isnat öbekleri vs. öbeklerin tespiti yapılmış ve karşılıklarına parantez içerisinde yazılmıştır. Çalışma sonunda bir takım sayısal verilere ulaşılmıştır. Kitapta bulunan en uzun şiir 1119 sözcük sayısı ile “*Bir Kış Masalı*”dır. En kısa şiir ise 11 sözcük sayısı ile “*Çağlayan*”dır. Var oluş sıfatı sayısı 1323, unvan öbeği sayısı 21, belirtisiz ad tamlaması sayısı 141, zarf eylem sayısı 204, uzaklaşma öbeği sayısı 32, tamlayansız iyelik öbeği sayısı 727, eylem sıfatı sayısı 124, ad eylem sayısı 244, edat öbeği sayısı 202, yaklaşma öbeği sayısı 11, belirtili ad tamlaması sayısı 228, birleşik eylem öbeği sayısı 173, eylem adı sayısı 44, bağlama öbeği sayısı 27, eylem sıfatı + var oluş sıfatı sayısı 81, aitlik öbeği sayısı 19, sayı öbeği sayısı 6, özel ad öbeği sayısı 1, iyelik öbeği sayısı 34, yineleme öbeği sayısı 71, bulunma durumu öbeği 11, yapma durumu öbeği sayısı 3, kısaltma öbeği sayısı 10, zincirleme ad tamlaması sayısı 9, var oluş + eylem sıfatı sayısı 22, ünlem öbeği sayısı 32 olarak tespit edilmiştir. Yüklemi fiil olan

toplam 1669 kelime, yüklemi isim olan toplam 820 kelime tespit edilmiştir. Genel anlamda şairin en çok sıfat tamlaması grubunu kullandığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca çalışmamızda genel olarak şiirler üzerine yapılmış söz varlığı, söz dizimi, kelime grupları tez çalışmalarından da yararlanılmıştır.

Orhan Seyfi Orhon'un “Şiirler” Adlı Kitabının Söz Dizimi adlı Yüksek Lisans tez çalışmamız, Orhan Seyfi'yi, fikri ve edebi anlayışını, söz dizimi ve cümlelerin öğelerini daha yakından ve daha iyi tanımamıza, öğrenmemize vesile olmuştur.

KAYNAKÇA

- Aksan, D. (2003). Cumhuriyet Döneminden Bugüne Örneklerle Şiir Çözümlemeleri. Ankara: Bilgi Yayınevi
- Demir, M. (2020). METİN ALTIOK'UN ŞİİRLERİNDE KELİME GRUPLARI. Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Doğan, Y. (2013). YAHYA KEMAL BEYATLI'NIN 'KENDİ GÖK KUBBEMİZ' ADLI ŞİİR KİTABININ SÖZDİZİMİ. Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Donbay, A. (2009). ORHAN SEYFİ ORHON- Hayatı, Gazeteciliği, Fikrî ve Edebî Şahsiyeti, Eserleri. Ankara: AKDITYK Atatürk Kültür Merkezi
- Ergin, M. (2000). Türk Dil Bilgisi. Ankara: Bayrak Yayınları
- Gülensoy, T. (2000). Türkçe El Kitabı. Ankara: Akçağ Yayınları
- Karaağaç, G. (2008). Türkçe Verintiler Sözlüğü. Ankara: TDK Yayınları
- Karaağaç, G. (2015). Dil Bilgisi ve Anlam Bilgisi Çözümlemeleri. Ankara: Akçağ Yayınları
- Karaağaç, G. (2016). Türkçenin Dil Bilgisi. Ankara: Akçağ Yayınları
- Karahan, L. (2012). Türkçede Söz Dizimi. Ankara: Akçağ Yayınları
- Orhon, O. S. (1970). ORHAN SEYFİ ORHON'dan ŞİİRLER. İstanbul: MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ
- Özgül, L. (2018). CEMAL SÜREYA'NIN ŞİİRLERİNDE KELİME GRUPLARI. Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Selimi, S. (2019). YAHYA KEMAL BEYATLI'NIN ŞİİRLERİNİN SÖZ VARLIĞI VE SÖZ DİZİMİ. Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

EK 1. Tez Çalışması Orjinallik Raporu

ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA

Tarih: 24/01/2022

Tez Başlığı : Orhan Seyfi Orhon'un "Şiirler" Adlı Kitabının Söz Dizimi

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 418 sayfalık kısmına ilişkin, 24/01/2022 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda işaretlenmiş filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 11 'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- ☒ Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç
- 2- ☒ Kaynakça hariç
- 3- ☒ Alıntılar hariç/dâhil
- 4- ☒ 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Nagehan Topçu
Öğrenci No: 18201400002
Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Programı: Türk Dili
Statüsü: ☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

Prof. Dr. Ceval Kaya
(Unvan, Ad Soyad, İmza)

EK 2. Tez Çalışması Etik Komisyon Muafiyeti Formu

ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ TEZ ÇALIŞMASI ETİK KOMİSYON MUAFİYETİ FORMU

ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 24/01/2022

Tez Başlığı: Orhan Seyfi Orhon'un "Şiirler" Adlı Kitabının Söz Dizimi

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmam:

1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır,
2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.
3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir.
4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, mülakat, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.

Tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kurul/Komisyon'dan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Nagehan Topçu
Öğrenci No: 18201400002
Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Programı: Türk Dili
Statüsü: ☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora

DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI

Prof. Dr. Ceval Kaya

(Unvan, Ad Soyad, İmza)

Detaylı Bilgi: <https://www.ardahan.edu.tr/birim.aspx?id=1002003>

Telefon: 0-4782117522

Faks: 0-4782117523

E-posta: sbe@ardahan.edu.tr

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı : Nagehan TOPÇU

Doğum Yeri ve Tarihi :

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Ardahan Üniversitesi- İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi- Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü (2013-2017)

Yüksek Lisans Öğrenimi : Ardahan Üniversitesi- Lisansüstü Eğitim Enstitüsü- Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı- Türk Dili Bilim Dalı (2018-2022)

Bildiği Yabancı Diller : İngilizce

Bilimsel Faaliyetleri :

İş Deneyimi

Stajlar :

Projeler :

Çalıştığı Kurumlar :

İletişim

E-Posta Adresi :

Tarih : 20.01.2022